

2009.GADA PAVASARA SESIJA SAEIMĀ

DARBS KOMISIJĀS

18.04.2009. – 19.06.2009.

SATURS

SAEIMAS KOMISIJAS	4
ĀRLIETU KOMISIJA	5
BUDŽETA UN FINANŠU (NODOKĻU) KOMISIJA.....	9
JURIDISKĀ KOMISIJA	15
CILVĒKTIESĪBU UN SABIEDRISKO LIETU KOMISIJA	23
IZGLĪTĪBAS, KULTŪRAS UN ZINĀTNES KOMISIJA	28
AIZSARDZĪBAS, IEKŠLIETU UN KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS KOMISIJA	33
VALSTS PĀRVALDES UN PAŠVALDĪBAS KOMISIJA	39
TAUTSAIMNIECĪBAS, AGRĀRĀS, VIDES UN REĢIONĀLĀS POLITIKAS KOMISIJA.....	45
SOCIĀLO UN DARBA LIETU KOMISIJA.....	52
MANDĀTU, ĒTIKAS UN IESNIEGUMU KOMISIJA.....	57
PIEPRASĪJUMU KOMISIJA.....	59
PUBLISKO IZDEVUMU UN REVĪZIJAS KOMISIJA	61
SAIMNIECISKĀ KOMISIJA.....	63
NACIONĀLĀS DROŠĪBAS KOMISIJA.....	65
PILSONĪBAS LIKUMA IZPILDES KOMISIJA.....	67
EIROPAS LIETU KOMISIJA	69

Godātie lasītāji!

Tikai pirms dažām dienām Latvijas Republikas Saeima pieņēma vienu no smagākajiem lēmumiem, šķiet, visas atjaunotās Latvijas valsts parlamenta vēsturē. Deputāti lēma par valsts budžeta grozījumiem un par grozījumiem tos pavadošajos likumos, kas nosaka bezprecedenta pasākumus krīzes novēršanai. Jā, balsojums „par” bija vissmagākais manā gandrīz trīs gadus ilgajā darbā Saeimā. Jo bezprecedenta pasākumi nosaka samazinājumu itin visās valsts varas un pārvaldes, valsts institūciju, pašvaldību sfērās. Tostarp skolotāju, policistu un mediķu atalgojumam, pensionāru pensijām.

Pavasara sesija šajā ziņā bija īpaša. Būtībā visa Saeimas pavasara sesija pagājusi „krīzes zīmē”. Protams, darbu pavasara sesijā ietekmēja arī priekšvēlēšanu laiks pirms pašvaldību un Eiropas Parlamenta vēlēšanām – gan priekšvēlēšanu cīņas un politisko līderu savstarpējā retorika, gan kampaņas un solījumi, kuri, kā parasti, skanēja pirms vēlēšanām. Tas viss kopā ar reālo sociāli ekonomisko situāciju valstī, nenoliedzami, ir radījis spriedzi un sakaitējis sabiedriski politisko atmosfēru.

Tomēr es ceru, ka Saeimas pavasara sesijas noslēgumā pieliktais punkts šī gada budžeta grozījumiem un izmaiņām likumos, kas pavadīja budžeta grozījumus, būs devis atspēriena punktu, lai apturētu ekonomikas lejupslīdi. Mums bija jābeidz diskusijas un jāpieņem lēmums. Lēmums, kas nosaka robežas un noteikumus, kā turpmāk dzīvosim. Saeimas balsojums izbeidza nenoteiktību. Saeimas lēmums atbalstīt valdības izstrādātos budžeta grozījumus nozīmē vienu: mums ir skaidra situācijas izpratne un mums ir virziens, kurā doties turpmāk.

Pavasara sesijas laikā Saeimas deputāti un Saeimas komisijas rūpīgi sekojušas līdzī valdības darbam – tas, nenoliedzami, ir parlamenta panākums. Arī atbalstot valdības izstrādātos budžeta grozījumus, Saeima ir uzņēmusies nopietnu atbildību, tāpēc parlamentārā kontrole pār valdības darbu noteikti neatslābs – nodrošinot budžeta izpildi itin visās sfērās un nozarēs, parādot sabiedrībai, ka taupības režīms skar itin visus, prasot atbildību un atskaites valdībai par katru iztērēto budžeta latu.

Šīs sesijas pieņemto lēmumu rezultāti nebūs redzami jau rīt, bet savus augļus dos pēc laika, tomēr lēmumu pieņemšanas laikā panāktā izpratne no sociālajiem partneriem un, ceru, rezultatīvā diskusija liek cerēt arī uz sabiedrības lielākās daļas izpratni – mēs esam gatavi sadarboties, lai jau tuvākajā nākotnē izkļūtu no krīzes. Novēlu visiem pārdzīvot šo grūto laiku un būt gataviem turpmākam darbam Latvijā!

Patiesā cieņā,

Gundars Daudze,
Saeimas priekšsēdētājs

SAEIMAS KOMISIJAS

Pēc Saeimas sanāksšanas parlaments izveido komisijas, nosakot to locekļu skaitu un uzdevumus. Komisijas tiek veidotas, ievērojot frakciju proporcionālu pārstāvību. Izņēmums ir Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija un Nacionālās drošības komisija, kurās ir pa vienam pārstāvim no katras frakcijas. Darbu sagatavošanai vai sevišķu uzdevumu veikšanai komisija var izveidot ne vairāk kā divas apakškomisijas. Savukārt atsevišķu likumdošanas uzdevumu veikšanai Saeima var veidot speciālas komisijas, tāpat noteiktiem gadījumiem var iecelt arī parlamentārās izmeklēšanas komisijas.

Parlamentā pastāvīgi darbojas Saeimas kārtības rullī noteiktās komisijas, kas strādā noteiktā likumdošanas jomā vai pilda citus uzdevumus, piemēram, skata deputātu pieprasījumus, vērtē publisko izdevumu pamatotību, izskata iespējamus deputātu ētikas pārkāpumus vai izvērtē Latvijas nacionālās pozīcijas Eiropas Savienības (ES) jautājumos. Patlaban Saeimā darbojas 16 komisijas un deviņas apakškomisijas.

Saeimas komisijas sagatavo izskatīšanai lietas, kas tiek apspriestas Saeimas sēdē. Uz Saeimas lēmuma pamata komisijas izskata likumprojektus, priekšlikumus un iesniegumus.

Otrs komisiju darba virziens ir izpildvaras darbības uzraudzīšana, izskatot sabiedrībā aktuālus jautājumus un spriežot par nepieciešamajiem uzlabojumiem ministriju, valsts un pašvaldību iestāžu darbā. Komisijas organizē regulāras tikšanās ar ministriem vai attiecīgo institūciju pārstāvjiem, lai apspriestu komisijas kompetencē esošos jautājumus, kā arī sniedz savas rekomendācijas un ieteikumus izpildvaras darba uzlabošanai, tādējādi realizējot parlamentāro kontroli pār valdības darbu.

Lemjot par atbalstu likumprojektiem un vērtējot izpildvaras darbu, komisiju deputāti izvērtē atbildīgo ministriju argumentus, kā arī uzklausa nozares lietpratēju, sociālo partneru un nevalstisko organizāciju viedokļus. Komisiju sēdēs sastopas dažādas intereses, atšķirīgi politiskie uzskati un daudzpusīgi viedokļi par to, kāds būtu piemērotākais konkrētās problēmas risinājums.

ĀRLIETU KOMISIJA

Komisija izskata ar ārlietām saistītus tiesību aktus, kā arī veic parlamentāro kontroli pār ārlietu jomu. Pirms apspriešanas Saeimas sēdē komisija izskata un lemj par starpvalstu līgumiem, Latvijas pievienošanos starptautiskām konvencijām, kā arī citiem ar ārlietām saistītiem jautājumiem. Komisijā tiek saskaņotas mūsu valsts ārlietu ministra ārpolitiskās nostādnēs un priekšlikumi starpvalstu attiecību attīstībai. Komisija izskata un apstiprina nominēto Latvijas vēstnieku kandidatūras, un tās viedoklis ir rekomendējošs Valsts prezidentam, kurš ieceļ vēstniekus amatā. Tāpat komisija vērtē Latvijas vēstniecību darbu. Komisija arī veic aktīvu darbu starptautiskajā līmenī, skaidrojot valsts ārpolitikas nostādnēs.

Komisijas sēdē. No kreisās: A.Bērziņš, L.Ozoliņš.

Komisijas sastāvs:

Andris Bērziņš (LPP/LC)

Jānis Eglītis (TP)

Sergejs Mirskis (SC)

Uldis-Ivars Grava (JL)

Sandra Kalniete (PS)

Leopolds Ozoliņš (ZZS)

Artis Pabriks

Vaira Paegle (TP)

Mārtiņš Roze (ZZS)

Nils Ušakovs (SC)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretārs

Ārlietu komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087315

E-pasts: cfa@saeima.lv

Šī pavasara sesija bija salīdzinoši īsa, tomēr komisija sanāca uz vairāk nekā divdesmit sēdēm. Esam tikušies ar vairākām ārvalstu delegācijām, kuras Latvijā ieradušās protokolārās vizītēs, vai arī ar mērķi risināt kādus savai valstij būtiskus jautājumus.

Bija ļoti nopietna tikšanās ar Horvātijas vēstnieku, kuras laikā pārrunājām aktuālo situāciju Rietumbalkānos un šī reģiona valstu virzību uz Eiropas Savienību. Tāpat tikāmies arī ar Slovēnijas Nacionālās Asamblejas prezidentu, ar kuru arī pārrunājām līdzīgu jautājumu loku. Abās reizēs runājām arī par Horvātijas un Slovēnijas robežkonfliktu, kura dēļ šobrīd faktiski bloķēta Horvātijas iestāšanās Eiropas Savienībā.

Šīs sesijas laikā esam arī skatījuši virkni konceptuālu jautājumu. Līdzekļu taupīšanas kontekstā diskutējām par Saeimas apakšinstitutionu darbības optimizāciju, piemēram, par Baltijas Asamblejas darbības uzlabošanu.

Tāpat sesijā pievērsāmies vairākiem aktuāliem Eiropas Savienības dienaskārtības jautājumiem. Diskutējām par nesenu Eiropas Komisijas prezentēto Baltijas jūras stratēģiju, kas izstrādāta, lai vienotu Eiropas Savienības sazaroto reģionālo politiku.

Ārlietu komisija kā atbildīgā komisija ir skatījusi arī virkni starptautisku līgumu, piemēram, grozījumus Starptautiskās palīdzības likumā. Šis likums regulē to, kā tiek organizēta Latvijas starptautiskā palīdzība citām valstīm.

Esam skatījuši arī mūsu darbakārtībā jau ierastus starptautiskos nolīgumus par gaisa satiksmes uzsākšanu. Piemēram, tuvākajā laikā lidojumus uz Latviju sāks Turkmenistānas aviokompānija. Tomēr, lai tas notiktu, nepieciešams divpusējs līgums, ko mēs arī apstiprinājām. Tāpat esam ļoti gandarīti, ka beidzot ratificēta konvencija par Eiropas Universitātes izveidi, kas ļaus mūsu valsts maģistratūras un doktorantūras studentiem doties studēt uz šo universitāti.

Andris Bērziņš,
Ārlietu komisijas priekšsēdētājs

Saeima pavasara sesijā ir pieņēmusi virkni komisijas sagatavotu likumu. Turpinājumā īsumā par katru no tiem.

Latvijas un Turkmenistānas nolīgums par gaisa satiksmi

Ar likumu pieņemts un apstiprināts Latvijas Republikas valdības un Turkmenistānas valdības nolīgums par gaisa satiksmi. Šī nolīguma noslēgšana izveido tiesisku pamatu regulāriem gaisa pārvadājumiem starp Latviju un Turkmenistānu. Nolīgums nosaka Latvijas un Turkmenistānas aviokompāniju tiesības un atrunā regulāro gaisa pārvadājumu uzsākšanas nosacījumus un darbības noteikumus, kādi jāievēro abu valstu aviokompānijām, veicot regulārus pasažieru un kravu gaisa pārvadājumus starp Latviju un Turkmenistānu.

Grozījumi Starptautiskās palīdzības likumā

Grozījumi paplašina Ministru kabineta pilnvaras noteikt kārtību, kādā sagatavo un izsludina granta projektu konkursus, īsteno konkursu vadību, izvērtē projektu iesniegumus un pieņem lēmumu par konkursu uzvarētājiem. Grozījumi regulē informācijas pieejamību granta projektu konkursos un tiesības lemt par izmaiņām attiecīgajā gadā pieejamā finansējuma indikatīvo sadalījumu, kas līdz šim likumā nebija paredzēta.

Pievienošanās Eiropas Universitātes institūtam

Likums nosaka Latvijas pievienošanos Konvencijai par Eiropas Universitātes institūta izveidi un Konvencijai, ar ko groza Konvenciju par Eiropas Universitātes institūta izveidi. Likums paredz, ka Izglītības un zinātnes ministrija koordinēs konvencijās paredzēto saistību izpildi. Pievienojoties konvencijām, Latvija iegūst tiesības nosūtīt noteiktu skaitu studentu mācībām Eiropas Universitātes visās studiju programmās un mācībspēkus darbam universitātē, kā arī Latvijai ir savs pārstāvis Eiropas Universitātes padomē.

Komisijas sēdē. No kreisās: M.Roze, A.Pabriks.

Valstu pārstāvniecība SVF

Saeima ratificējusi Starptautiskā Valūtas fonda (SVF) vienošanās grozījumus, ar kuru palīdzību iecerēts nostiprināt mazo un nabadzīgo SVF dalībvalstu pārstāvniecību šajā starptautiskajā organizācijā.

Ārlietu komisijas dienaskārtībā pavasara sesijā bija arī sekojoši jautājumi:

Komisija satraukta par finansējuma samazināšanu diplomātiskajam dienestam

Ārlietu komisija pauda satraukumu, ka finansējuma – it īpaši diplomātu atalgojuma – samazināšana negatīvi ietekmēs Latvijas diplomātiskā dienesta funkcionēšanu. „Pilnībā izprotot valsts ekonomikas sarežģīto situāciju, mēs tomēr vēlamies pārliecināties, ka arī samazināta budžeta apstākļos Ārlietu ministrijai būs iespējas sekmīgi pārstāvēt mūsu valsts intereses ārzemēs,” uzsvēra komisijas priekšsēdētājs Andris Bērziņš. Viņš norādīja, ka nevienas valsts diplomātiskais dienests nevar būt tikai teorētisks un savas funkcijas sekmīgi veikt bez atbilstoša finansējuma. Komisija vienojās atgriezties pie šī jautājuma pēc tam, kad valdība būs vienojusies

par konkrētiem budžeta samazināšanas skaitļiem. Kā sēdē noskaidroja deputāti, Ārlietu ministrijas atalgojuma fonds, iespējams, būs jāsamazina vēl par 30 procentiem. Ņemot vērā jau iepriekš veikto atalgojuma samazinājumu 20 procentu apmērā, Ārlietu ministrijas algu fonda kopējais samazinājums varētu sasniegt pat 50 procentus.

Tikšanās ar Horvātijas vēstnieku

Tiekoties ar Horvātijas ārkārtējo un pilnvaroto vēstnieku Latvijā Vladimiru Mateku, komisijas deputāti pārrunāja situāciju Rietumbalkānos un reģiona valstu eirointegrācijas ceļu. Tikšanās laikā deputāti atkārtoti apliecināja Latvijas atbalstu Horvātijai tās eirointegrācijas ceļā, kā arī pauda prieku par neseno notikušo oficiālo Horvātijas pievienošanos NATO. Savukārt vēstnieks pateicās par palīdzību, kādu ceļā uz Ziemeļatlantijas līguma organizāciju, Horvātijai sniedza Latvijas eksperti. Vēstnieks informēja deputātus par aktualitātēm Horvātijas un Slovēnijas robežstrīdā. Horvātijā joprojām ir gatava ļaut abu valstu jūras robežu noteikt starptautiskai tiesai, savas valsts nostāju atgādināja V.Mateks. Tomēr Slovēnija šādam risinājumam nepiekrīt. Runājot par globālo ekonomikas krīzi, vēstnieks norādīja, ka Horvātijā tā visvairāk jūtama valstij nozīmīgajā kuģubūves nozarē, kur ražošanas apjomi būtiski samazinājušies. Ražošanas kritumu nosaka gan pieprasījuma kritums, gan tērauda cenu kāpums. Tāpat krīze skārusi arī tūrisma nozari, kas sniedz nodrošina aptuveni ceturtdaļu Horvātijas iekšzemes kopprodukta.

Tikšanās ar Slovēnijas parlamenta prezidentu

Latvijai un Slovēnijai kā nelielām ES un NATO dalībvalstīm ir daudz kopīga gan vēsturiskās pieredzes, gan nacionālo interešu ziņā. To tiekoties ar Slovēnijas Republikas Nacionālās Asamblejas prezidentu Pavelu Gantaru, uzsvēra Ārlietu komisijas un Eiropas lietu komisijas deputāti. Tikšanās laikā puses pārrunāja valstu divpusējās attiecības, pieredzi ES fondu apguvē, ES paplašināšanās procesu gaitu Rietumbalkānu reģionā, kā arī aizvadīto Slovēnijas prezidentūru ES Padomē. Deputāte Sandra Kalniete pateicās par Slovēnijas ieguldījumu, 2008.gadā Briselē pirmo reizi ES vēsturē organizējot konferenci par totalitāro režīmu pastrādātajiem noziegumiem, kurā tika apspriesta iespēja totalitārā komunisma noziegumus pielīdzināt nacistu pastrādātajiem noziegumiem. Runājot par ES paplašināšanās gaitu, Slovēnijas parlamenta prezidents P.Gantars apliecināja, ka Slovēnija konsekventi atbalsta paplašināšanās procesu, it īpaši Rietumbalkānu reģionā. „Uzskatu, ka pilnīgu stabilitāti Rietumbalkāni sasniegs tikai pēc tam, kad vairums reģiona valstu būs integrējušās Eiropas Savienībā,” teica P.Gantars.

ES Baltijas jūras stratēģija

Tiekoties ar ārlietu ministru Māri Riekstiņu, komisijas deputāti pārrunāja Eiropas Komisijas izstrādāto ES Baltijas jūras stratēģiju. Deputāti un ministrs bija vienprātīgi, ka ar šādas visaptverošas reģionālās politikas izveidi Eiropas Komisija apliecinājusi, ka Baltijas jūra ir prioritārs ES reģions. Tomēr tas, cik efektīvi Latvija spēs izmantot šīs reģionālās politikas sniegtās priekšrocības, pilnībā būs atkarīgs no mūsu valsts nozaru ministriju aktivitātēm, uzsvēra M.Riekstiņš. Deputāti lēma turpmāk regulāri uz sēdēm aicināt ministriju pārstāvjus, lai gūtu nepastarpinātu informāciju par Latvijas paveikto.

BUDŽETA UN FINANŠU (NODOKĻU) KOMISIJA

Komisija pirms Saeimas balsojumiem izskata likumprojektus, kas saistīti ar valsts budžetu, finansēm un nodokļiem. Tāpat komisija skata ziņojumus par valsts ekonomikas attīstības tendencēm, problēmām un nākotnes perspektīvām, kā arī regulāri iepazīstas ar Finanšu ministrijas ziņojumiem par valsts ekonomisko situāciju un budžeta izpildi. Ikdienas darbā komisija pārrauga Finanšu ministrijas, Ekonomikas ministrijas, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas un Latvijas Bankas darbu. Komisijas darbā iesaistīta arī Latvijas Pašvaldību savienība, profesionālās asociācijas, valsts pārvaldes institūcijas un nevalstiskās organizācijas.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēde, izskatot 2009.gada valsts budžeta grozījumu projektu.

Komisijas sastāvs:

Guntis Bērziņš (*JL*)

Gunārs Upenieks (*ZS*)

Karina Pētersone (*LPP/LC*)

Ivars Godmanis (*LPP/LC*)

Imants Kalniņš (*TB/LNNK*)

Arturs Krišjānis Kariņš (*JL*)

Miroslavs Mitrofanovs (*PCTVL*)

Ivans Ribakovs (*SC*)

Baiba Rivža (*ZS*)

Anta Rugāte (*TP*)

Atis Slakteris (*TP*)

Aleksejs Vidavskis (*SC*)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretāre

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087318

E-pasts: budzeta.komisija@saeima.lv

Pavasara sesijā Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai saspringtākais darbs bija pie valdības iesniegtajiem grozījumiem šī gada valsts budžetā un ar budžetu saistītajos likumos. Jāsaka, ka komisijas darbu pie budžeta krietni sarežģīja tas, ka vispirms mēs skatījām daļu Ministru kabineta iesniegto likumprojektu, bet jau pēc tam nākamos likumprojektus, kuri valdībā tika sagatavoti pēc lēmuma pieņemšanas par dramatisku izdevumu samazinājumu 500 miljonu latu apmērā. Lai arī Saeimai bija jāpieņem nepopulāri lēmumi, sesijas noslēgumā tika apstiprināti šī gada valsts budžeta grozījumi.

Būtiski atzīmēt, ka aizvadītajā sesijā Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija atbalstīja papildu pilnvaru piešķiršanu finanšu ministram. Viņam ir tiesības nekavējoties pieņemt lēmumu par izdevumu ierobežošanu, ja finanšu krīzes apstākļos nepieciešams novērst tās izraisītos fiskālos, ekonomiskos un sociālos riskus.

Pavasara sesijā komisija strādāja arī ar virkni citu likumprojektu. To vidū Saeimā jau atbalstītie grozījumi Noguldījumu garantiju likumā, kuru mērķis ir pilnveidot noguldītājiem garantētās atlīdzības izmaksas procesu bankas maksātspējas gadījumā. Tāpat mēs skatījām jautājumu par pievienotās vērtības nodokļa likmes pazemināšanu un pēc garām un vairākkārtīgām diskusijām atbalstījām priekšlikumu pazemināto likmi piemērot mācību grāmatām, oriģinālliteratūrai un preses izdevumiem, kā arī malkai un koksnes kurināmajam.

Ja šajā brīdī jau raugāties uz turpmākajiem darbiem, tad ir skaidri zināms, ka rudenī galvenā aktualitāte būs nākamā gada valsts budžets. Tāpēc es aicinu jau tagad sākt domāt par to, kā uzlabot budžeta izstrādes procesu, tostarp, kā palielināt parlamenta lomu. Manuprāt, ir būtiski iedzīvināt tradīciju, ka pirms budžeta detalizētas skatīšanas Ministru kabinetā galvenās tā pamatnostādnes vispirms tiktu apspriestas Saeimā. Šādu ierosinājumu ir izteikuši arī starptautiskie finanšu aizdevēji.

Atskatoties uz paveikto šajā sesijā un vērtējot mūsu komisijas darbu, vēlos teikt, ka Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija, kuru man ir tas gods vadīt tikai kopš pavasara sesijas sākuma, ir strādājusi ļoti konstruktīvi. Esmu pateicīgs gan koalīcijas, gan arī opozīcijas deputātiem par šo labo sadarbību. Tāpat no sirds pateicos komisijas darbiniekiem par patiesi vērtīgo atbalstu, kā arī citu Saeimas komisiju konsultantiem par ieguldīto darbu budžeta grozījumu sagatavošanā.

Guntis Bērziņš,
Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšsēdētājs

Saeima šajā sesijā pieņēma virkni Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas virzītu likumprojektu.

2009.gada valsts budžeta grozījumi

Pavasara sesijas noslēgumā Saeima pieņēma Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas virzītos grozījumus likumā „Par valsts budžetu 2009.gadam” un grozījumus 111 likumos, kas saistīti ar budžetu.

Apstiprinātie budžeta grozījumi paredz samazināt šī gada valsts budžeta izdevumus par 500 miljoniem latu.

Ar budžeta grozījumiem paredzēts palielināt ieņēmumus no dividendēm, kā arī no akcīzes nodokļa alum un stiprajam alkoholam un nodevas un nodokļa palielinājuma azartspēlēm.

Būtisks izdevumu apjoma samazinājums 82 miljonu latu apmērā skars valsts pārvaldi. Tāpat ar budžeta grozījumiem tiek veikts izdevumu samazinājums sociālajā sfērā. Par 10 procentiem tiks samazinātas vecuma un izdienas pensijas, par 70 procentiem – vecuma pensijas strādājošajiem pensionāriem. Ģimenes valsts pabalsts tiks noteikts vienādā apmērā – astoņi lati par katru bērnu, par 50 procentiem tiks samazināts vecāku pabalsts strādājošajiem vecākiem. No 90 uz 35 latiem tiks samazināts ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamais minums.

Grozījumi budžeta likumā stāsies spēkā jau šī gada 1.jūlijā.

Pilnvaras finanšu ministram

Finanšu ministrs var nekavējoties pieņemt lēmumu par Valsts kases konta lietošanas ierobežošanu, ja nepieciešams novērst makroekonomisko procesu izraisītos fiskālos, ekonomiskos un sociālos riskus, kā arī nodrošināt starptautiskajās saistībās noteikto fiskālo kritēriju izpildi. Šādas tiesības finanšu ministram paredz Saeimā apstiprinātie grozījumi Likumā par budžetu un finanšu vadību.

omisijas tikšanās ar finanšu ministru E.Repši.

Finanšu ministrs var aizkavēt vai samazināt asignējumus, ja triju mēnešu periodā valsts budžeta faktiskie ieņēmumi attiecībā pret paredzētajiem samazinās vairāk kā par 0,5 procentiem vai valsts budžeta finansiālais deficīts pārsniedz plānoto deficītu par vairāk kā 0,5 procentiem no iekšzemes kopprodukta prognozes. Ierobežojumus var noteikt periodam, kas nav ilgāks par trīs mēnešiem. Taču gadījumos, kad asignējumu aizkavēšanu vai samazināšanu vajadzēs noteikt ilgākam laikam, Ministru kabinetam (MK) mēneša laikā jā sagatavo grozījumi valsts budžeta likumā un ar to saistītajos likumos.

Tāpat finanšu ministrs Valsts kases konta lietošanas ierobežojumus var noteikt, ja trūkst naudas saistību izpildes nodrošināšanai.

Finanšu ministram par savu lēmumu septiņu darba dienu laikā būs jāinformē MK un Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija. Lēmums par asignējumu aizkavēšanu vai samazināšanu būs jāpieņem valdībai un, ja nepieciešams, arī jāizdara grozījumi MK noteikumos vai jālemj par attiecīgu likumprojektu iesniegšanu Saeimā.

Pēc finanšu ministra rīkojuma Valsts kasei būs jānosaka asignējumu aizkavēšana vai samazināšana konkrētam periodam un par to nekavējoties jāinformē ministrijas un citas centrālās valsts iestādes. Aizkavēt vai samazināt asignējumu Valsts prezidenta kancelejai, Augstākajai tiesai, Satversmes tiesai, Valsts kontrolei, Tiesībsarga birojam, rajona un apgabaltiesām, kā arī prokuratūras iestādēm varēs tikai ar šo iestāžu piekrišanu. Savukārt, lai ierobežotu Saeimas izdevumus, būs nepieciešama Saeimas Prezidija piekrišana.

Garantētās atlīdzības izmaksa

Lai paātrinātu garantētās atlīdzības izmaksu noguldītājiem, Saeimā pieņemtie grozījumi Noguldījumu garantiju likumā nosaka, ka noguldījumu piesaistītājam savos grāmatvedības reģistros jānodrošina skaidra un patiesa informācija par visiem noguldītājiem, kuriem izmaksājama garantētā atlīdzība, un atlīdzības apmērs. Informācija jāatjauno vismaz vienu reizi dienā, lai reģistros atspoguļotu aktuālo garantēto noguldījumu apmēru.

Garantēto atlīdzību izmaksās no Noguldījumu garantiju fonda ar banku starpniecību. Lai nodrošinātu noguldītāju intereses, priekšroka būs jādod bankai, kas paredz noguldītājiem labvēlīgākus nosacījumus garantētās atlīdzības saņemšanai.

Noguldītāji bankas maksātspējas gadījumā patlaban var saņemt garantēto atlīdzību līdz 50 tūkstošiem eiro. To pēc banku sastādītiem sarakstiem izmaksā 20 darba dienu laikā.

Tāpat grozījumi nosaka, ka, lai nodrošinātu pietiekamu līdzekļu uzkrāšanu fondā pēc garantētās atlīdzības izmaksas, Finanšu un kapitāla tirgus komisija (FKTK) varēs paaugstināt noguldījumu piesaistītāju maksājumus garantiju fondā. Ja kredītiestāde būs nokavējusi noteikto maksājumu termiņu vairāk par 30 dienām, FKTK varēs brīdināt par izslēgšanu no dalības noguldījumu garantiju fondā. Savukārt izslēgt no fonda varēs, ja kredītiestāde pēc brīdinājuma visus maksājumus nebūs veikusi 12 mēnešus.

Samazināta sociālo iemaksu likme otrajā pensiju līmenī

Saeimā pieņemtie grozījumi Valsts fondēto pensiju likumā paredz no šī gada 1.maija līdz diviem procentiem samazināt sociālo iemaksu likmi otrajā pensiju līmenī, lai palielinātu sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta ieņēmumus. No 2011.gada iemaksu likmi paredzēts atkal pakāpeniski palielināt. Iepriekš otrajā pensiju līmenī tika ieskatīti astoņi procenti no darba ņēmēja ienākumiem.

Papildu nodokļu uzrēķini

Grozījumi likumā „Par nodokļiem un nodevām” nosaka, ka papildu nodokļu maksājumus budžetā Valsts ieņēmumu dienests (VID) var noteikt ne tikai pēc audita, bet arī pēc datu atbilstības pārbaudes.

Saskaņā ar izmaiņām nodokļu maksātājiem, saņemot VID informāciju par konstatētajām neatbilstībām, 30 dienu laikā VID jāiesniedz deklarācijas precizējumi. Ja neatbilstības netiks novērstas, VID varēs noteikt piedzenamo nodokļa un nokavējuma naudas summu, kas nodokļa maksātājam 30 dienu laikā jāiemaksā valsts budžetā.

Saeimā apstiprinātie grozījumi arī paredz, ka tirgotāji ar vairumtirdzniecību un mazumtirdzniecību drīkstēs nodarboties vienā tirdzniecības teritorijā, ēkā vai telpā. Šajās vietās pircēji varēs norēķināties tikai bezskaidrā naudā.

Tāpat grozījumi paredz, ka no šī gada 1.jūlija skaidras naudas lietošanas ierobežojumi, kā arī skaidrā naudā veikto darījumu deklarēšana attieksies arī uz fiziskām personām, kuras reģistrējušās VID kā saimnieciskās darbības veicējas un skaidras naudas darījumus veic savas darbības ietvaros. Patlaban jādeklarē skaidras naudas darījumi, kuru summa pārsniedz trīs tūkstošus latu, un nav atļauts veikt skaidras naudas darījumus, kuru summa pārsniedz 10 tūkstošus latu.

Jaunas valsts nodevas

Grozījumi likumā „Par nodokļiem un nodevām” nosaka, ka no 2010.gada 1.aprīļa būs jāmaksā valsts nodeva par starptautiskās tirdzniecības apdraudēto savvaļas dzīvnieku reģistrēšanu.

Apdraudēto savvaļas dzīvnieku īpašniekiem vajadzēs reģistrēt katru dzīvnieku, un par to būs noteikta vienreizēja valsts nodeva 10,60 latu apmērā. Jāreģistrējas būs arī apdraudēto dzīvnieku un augu audzētājiem.

Valsts nodeva būs jāmaksā arī par atļauju bioloģiskajā lauksaimniecībā izmantot veģetatīvo pavairošanas materiālu un sēklas, kā arī par atļaujas izsniegšanu tādu pārtikas sastāvdaļu izmantošanai bioloģisko pārtikas produktu pārstrādē, kas nav iegūtas ar bioloģiskās lauksaimniecības ražošanas metodi.

Nodokļi

Saeimā apstiprinātie Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas virzītie grozījumi likumā „Par pievienotās vērtības nodokli” paredz, ka par apbūves zemes pārdošanu no 2011.gada 1.janvāra būs jāmaksā pievienotās vērtības nodoklis (PVN).

Izmaiņas likumā sagatavotas, ņemot vērā Eiropas Komisijas atzinumu, ka Latvija nav pienācīgi ieviesusi direktīvu par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu. Patlaban ar PVN neapliek nekustamā īpašuma, arī zemes pārdošanu, izņemot nelietota nekustamā īpašuma pirmo pārdošanu.

Likums papildināts ar pantu, kas nosaka, ka apbūves zeme ir tikai tie zemes gabali, kuru apbūvei vai inženierkomunikāciju izbūvei vai kuram domāto ceļu, ielu vai inženierkomunikāciju pievadu izbūvei ir izsniegta būvatļauja. Zemesgabals uzskatāms par apbūves zemi, ja būvatļauja minēto būvdarbu veikšanai ir izsniegta pēc 2009.gada 31.decembra.

Tāpat Saeimā pieņemtie grozījumi paredz no šī gada 1.augusta mācību grāmatām, oriģinālliteratūrai, kā arī malkai un koksnes kurināmajam piemērot pazemināto PVN.

Komisijas sēdē. Pie galda no kreisās: A.K.Kariņš, K.Pētersone, G.Upenieks, izglītības un zinātnes ministre T.Koķe.

Izmaiņas Saeimas kārtības rullī

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas virzītie grozījumi Saeimas kārtības rullī nosaka, ka priekšlikumus likumprojektam par budžetu atbildīgā komisija apkopo un nekavējoties nosūta Ministru kabinetam, vienlaikus paziņojot, kad priekšlikumi tiks izskatīti komisijā.

Iepriekš komisija priekšlikumus valdībai nosūtīja vismaz piecas dienas iepriekš pirms to izskatīšanas komisijas sēdē. Taču praksē ir pierādījies, ka atbildīgā komisija ir gatava sasaukt savas sēdes priekšlikumu izskatīšanai ātrāk.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija pavasara sesijā strādāja ar vairāku likumprojektu sagatavošanu izskatīšanai Saeimā, kā arī apsprieda finanšu jomas aktualitātes.

Ziņas par fizisku personu kontiem

Pavasara sesijā komisija strādāja pie grozījumiem Kredītiestāžu likumā, kas paredz tiesības maksātnespējas procesa administratoram iegūt ziņas no kredītiestādēm arī par fizisku personu kontiem un veiktajām bankas operācijām.

Lai saņemtu informāciju no bankām, maksātnespējas procesa administratoram būs jāiesniedz pieprasījums un tiesas lēmuma noraksts par administratora iecelšanu konkrētajā maksātnespējas procesā. Patlaban administratoram pienākumu pildīšana pēc fiziskas personas maksātnespējas lietas ierosināšanas ir apgrūtināta, jo ziņu iegūšanu no kredītiestādēm likums neparedz.

Likuma grozījumi paredz izpaust informāciju, kas citos gadījumos atbilstoši normatīvajiem aktiem ir aizsargājama, tādējādi ļaujot nodrošināt ātrāku maksātnespējas procesu.

Iepriekšējais regulējums nosaka, ka kredītiestāžu rīcībā esošā neizpaužamā informācija, tajā skaitā ziņas par kontiem un veiktajiem darījumiem, sniedzama pašām fiziskajām personām un to likumīgajiem pārstāvjiem.

Situācija finanšu jomā

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija, gatavojoties šī gada valsts budžeta grozījumu izskatīšanai, iepazinās ar plānotajiem grozījumiem 2009.gada valsts budžetā. Deputātiem interesēja, kādas izmaiņas gaidāmas nodokļos un kā izdevumu samazinājums ietekmēs atsevišķas nozares, tostarp veselības aprūpi, izglītību, ieslodzījuma vietas, kultūras iestādes, kā arī akcīzes nodokļa atmaksu zemniekiem.

Komisiju Finanšu ministrijas pārstāvji iepazīstināja arī ar jaunākajiem makroekonomiskajiem rādītājiem un izmaiņām budžeta ieņēmumos un izdevumos. Tika apspriesta „ēnu” ekonomikas ietekme un tendences pašreizējos ekonomiskajos apstākļos.

Komisija iepazinās arī ar jaunāko informāciju par amatu vietu skaita samazināšanu valsts tiešās pārvaldes iestādēs un darba samaksas izmaiņām valsts iestādēs, pašvaldībās un privātajā sektorā, kā arī bezdarba līmeni valstī.

Eiro Latvijā

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija uzklaustīja Finanšu ministrijas ziņojumu par paveiktajiem un plānotajiem uzdevumiem eiro ieviešanai Latvijā. Deputāti ierēdņus izvaicāja par to, kā plānots sakārtot normatīvos aktus pirms eiro ieviešanas, un aicināja ierēdņus jau tagad strādāt pie jauno likumu redakciju gatavošanas. Tāpat komisijai interesēja, kā eiro ieviešana ietekmēs iedzīvotājus, uzņēmējus un kredītiestādes.

JURIDISKĀ KOMISIJA

Komisijas ziņā galvenokārt ir tieslietu jomas likumprojektu sagatavošana izskatīšanai Saeimā. Tie ir likumi, kas reglamentē tiesu sistēmas darbu, nosaka materiālās un procesuālās tiesību normas, nosaka tiesu izpildītāju, notāru un advokātu darbību, reglamentē maksātnespējas procesu. Komisijas kompetencē ir lemt arī par izmaiņām vēlēšanu likumos. Tāpat komisija vērtē piedāvātās izmaiņas Saeimas kārtības rullī un valsts pamatlikumā – Satversmē, kā arī pirms Saeimas balsojuma lemj par tiesnešu, valsts kontroliera un citu ar tieslietu sistēmu saistītu amatpersonu iecelšanu, apstiprināšanu un atbrīvošanu. Komisijas pārraudzībā darbojas apakškomisija darbam ar Tiesu iekārtas likumu.

Juridiskās komisijas sēde. Pie galda no kreisās: deputāti I.Šlesere, I.Valers, G.Daudze, A.Kāposts, vecākā konsultante E.Bērziņa un Saeimas Juridiskā biroja vadītājs G.Kusiņš.

Komisijas sastāvs:

Vineta Muižniece (TP)
Dzintars Rasnačs (*TB/LNNK*)
Jānis Reirs (*JL*)
Valērijs Agešins (*SC*)
Solvita Āboltiņa (*JL*)
Vladimirs Buzajevs (*PCTVL*)
Ilma Čepāne (*PS*)
Gundars Daudze (*ZZS*)
Andis Kāposts (*ZZS*)
Inese Šlesere (*LPP/LC*)
Jānis Urbanovičs (*SC*)
Imants Valers (*TP*)

priekšsēdētāja
priekšsēdētāja biedrs
sekretārs

Juridiskās komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087152

E-pasts: aija.mozga@saeima.lv

Ekonomisko grūtību laikā ir ārkārtīgi svarīgi, lai tiktu samazināti birokrātiskie šķēršļi uzņēmējdarbībai, kas rada darbvietas un valsts ieņēmumus. Tādēļ arī Juridiskā komisija ir veltījusi daudz laika, lai pilnveidotu likumus, kam ir būtiska ietekme uz tautsaimniecību.

Ņemot vērā, ka līdzšinējā maksātnespējas regulējumā konstatēts pietiekami daudz nepilnību, šajā sesijā ļoti būtiski pilnveidots Maksātnespējas likums, padarot procesu uzņēmējiem pieejamāku, raitāku un lētāku. Pirmkārt, ievērojami uzlabots tiesiskās aizsardzības mehānisms, paredzot regulējumu, kā debitora un kreditora attiecības risināmas ārpus tiesas. Otrkārt, maksātnespējas process padarīts lētāks, samazinot procedūras, tāpat birokrātisko pusi, un arī izmaksas, jo ir noteikta mazāka atlīdzība par administratora darbu. Līdztekus pilnveidots Civilprocesa likums, ņemot vērā, ka maksātnespējas procesā liela loma ir tiesai.

Valstī ir vairāk nekā 70 000 būvju ar nenoskaidrotu piederību – dabā tās ir, bet dažādu iemeslu dēļ nav reģistrētas kadastrā. Šī situācija ir jārisina, vienlaikus vienkāršojot īpašuma reģistrācijas procedūras, jo tieši birokrātiskie šķēršļi ir viens no iemesliem, kas kavē ēku īpašniekus tās reģistrēt. Līdzšinējo valdības piedāvājumu, kā risināt šo problēmu, esam atzinuši par nepietiekamu un devām uzdevumu atbildīgajām iestādēm rast tiesiski nevainojamu un efektīvu risinājumu šai situācijai.

Taupības režīms tiek ieviests pilnīgi visās jomās, arī tieslietu nozarē, un mūsu uzdevums ir gādāt par to, lai arī līdzekļu samazinājuma gadījumā tiesas un citas iestādes varētu pilnvērtīgi veikt savas funkcijas. Tiekoties ar tieslietu ministru Segliņa kungu, komisijas deputāti iepazīs ar nozares iestāžu darba organizāciju samazināta budžeta apstākļos un sniedza ieteikumus nozares darba optimizēšanai.

Tāpat esam izdarījuši grozījumus Saeimas kārtības rullī, kuriem ir trīs mērķi. Pirmais – uzlabot kārtību Saeimas darba laikā, paplašinot to instrumentu loku, ar kuriem var rīkoties sēdes vadītājs. Otrais – ņemot vērā vēlēšanu lūgumus, esam novērsuši situāciju, kad no vienas frakcijas ievēlēti deputāti pāriet uz citu frakciju vai izveido jaunu frakciju. Tāpat, iekļaujoties kopējā taupības režīmā, un esam lēmuši par ievērojamu izdevumu ietaupījumu, samazinot amatalgu, kompensācijas un pabalstus un deputātiem.

Patlaban visi projekti vērtējami ne vien no tiesiskā, bet arī finansiālā aspekta, tādēļ tieši ievērojamo izmaksu dēļ tuvākajā laikā, acīmredzot, nevarēs ieviest jaunus valsts apbalvojumu veidus, ko pēc Valsts prezidenta ierosinājuma Juridiskās komisijas paspārnē izstrādā īpaša darba grupa.

Nākamajā sesijā intensīvs darbs gaidāms pie jau minētā Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma, kā arī pie likuma par valsts karogu. Tāpat komisijā skatīsim vairākus likumprojektus, lai pilnveidotu administratīvo pārkāpumu kodeksu. Īpaši svarīgi ir pilnveidot normas, kas paredz atbildību par nepilngadīgā iesaistīšanu alkoholisko dzērienu lietošanā vai ubagošanā, kā arī bērna aprūpes pienākumu nepildīšanu.

Vineta Muižniece,
Juridiskās komisijas priekšsēdētāja

Grozījumi Saeimas kārtības rullī

Saeima kā steidzamus pieņēma grozījumus Saeimas kārtības rullī, kas paredz novērst iespēju Saeimas deputātam pāriet no vienas parlamenta frakcijas citā, kā arī samazināt pabalstu un kompensāciju apmēru parlamenta deputātiem.

Grozījumi paredz izmaiņas parlamenta frakciju veidošanā, nosakot, ka viena nosaukuma deputātu kandidātu saraksta deputāti var izveidot tikai vienu frakciju un nevar iestāties citā frakcijā. Tādējādi tiek novērsta situācija, ka deputāti, kuri ievēlēti no viena vēlēšanu saraksta, parlamentā veido pavisam cita politiskā spēka frakciju. Jaunā norma stāsies spēkā ar 10.Saeimas sanākšanu.

No 1.jūlija samazināta arī Saeimas deputātu alga – deputāti turpmāk saņems nedaudz vairāk par 54 procentiem no likumā noteiktās amata algas. Tāpat grozījumi Saeimas kārtības rullī paredz par 20 procentiem deputātiem samazināt atlīdzību par piedalīšanos Saeimas komisiju darbā.

Saskaņā ar grozījumiem tiek samazinātas arī deputātiem izmaksājamās kompensācijas. No 1.jūlija par 20 procentiem plānots samazināt kompensācijas par deputātu transporta izdevumiem, bet kompensācijas sakaru izdevumiem noteiktas par 30 procentiem mazākas. Savukārt no 1.septembra par 20 procentiem tiks samazinātas trīs kompensācijas tiem deputātiem, kuri nedzīvo Rīgā un kuriem deputāta pilnvaru realizēšanai nepieciešams īrēt dzīvojamo telpu vai viesnīcu galvaspilsētā.

Samazināts pabalsts deputātiem ar tā dēvēto „mīksto mandātu”, kas tiek izmaksāts, izstājoties no Saeimas sastāva. Proti, no trim līdz vienai mēnešalgai tiek samazināts vienreizējais pabalsts deputātiem, kuru mandāts izbeidzas sakarā ar to, ka tiek atjaunots mandāts deputātam, kurš atgriežas Saeimā pēc darba valdībā.

Tāpat kārtības ruļļa grozījumi nosaka, ka, ja sēdē izceļas troksnis vai nekārtības, sēdes vadītājs var saukt pie kārtības, veicot āmura piesitienus.

Pieejamāks maksātnespējas process

Saeima atbalstījusi Juridiskās komisijas sagatavotos grozījumus Maksātnespējas likumā un Civilprocesa likumā, kas maksātnespējas procesu padara efektīvāku un pieejamāku.

Būtiskākais jaunums ir jaunas normas Maksātnespējas likumā, kas paredz iespēju debitoram un kreditoram savas attiecības risināt ārpus tiesas procesā. Tas nozīmē, ka process būs vienkāršāks un elastīgāks, taču abu pušu rīcība arī ārpus tiesas procesā būs tiesiski regulēta, ko līdzšinējā likuma redakcija neparedzēja.

Komersabiedrībai vienojoties ar kreditoriem, varēs tikt īstenots arī ārpus tiesas tiesiskās aizsardzības process. Tas dos iespēju sagatavot tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu pirms tiesiskās aizsardzības procesa ierosināšanas un pasludināšanas tiesā. Ārpustiesas tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna saskaņošanā piedalās viss kreditoru kopums, arī nodrošinātie kreditori. Ārpustiesas procesa gadījumā lieta tiek izskatīta rakstveida procesā.

Ar likuma grozījumiem tiek paplašināts to komersabiedrību loks, kas var pretendēt uz tiesiskās aizsardzības procesa ierosināšanu. No likuma svītrotā norma, kas paredz, ka tiesiskās aizsardzības procesu ierosināšanu var pieteikt, ja komersabiedrības aktīvu vērtība pārsniedz kreditoru saistības, kurām iestājies izpildes termiņš.

Ar grozījumiem samazināts nenodrošināto kreditoru balsu īpatsvars, kāds nepieciešams, lai tiktu atbalstīta tiesiskās aizsardzības procesa īstenošana. Jaunais regulējums paredz, ka tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanai būs jāsaņem piekrišana no tiem nenodrošinātajiem kreditoriem,

kuru galvenie prasījumi kopumā veido vairāk par pusi no to prasījumu summas, kuriem ir iestāties izpildes termiņš. Iepriekš piekrišana bija jāsaņem no kreditoriem, kuru prasījumi veido divas trešdaļas no kopējās summas.

Līdz diviem gadiem pagarināts tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanas termiņš. Iepriekš šis termiņš bija viens gads, un tas nereti bija nepietiekami komercsabiedrībām, kurām ir liels apgrozījums un manta, kuras pārdošanai nepieciešams ilgāks laiks. Līdz ar to šādiem uzņēmumiem ir problemātiski atrisināt grūtības un atgūt finansiālo stabilitāti viena gada laikā.

Turpmāk maksātnespējas procesu fiziskai personai varēs piemērot, ja tā nevar nokārtot parādsaistības, kuru apmērs pārsniedz 5000 latus un kurām iestāties izpildes termiņš. Iepriekš sliekšnis bija noteikts 50 minimālo mēneša algu apmērā.

Grozījumi paredz mazāku atlīdzību administratoram fiziskas personas bankrota gadījumā, nosakot to vienas minimālās algas apmērā ik mēnesi laika posmā no dienas, kad pasludināts tiesas spriedums par maksātnespējas procesu līdz maksātnespējas procesa izbeigšanai. Iepriekš šī ikmēneša atlīdzība bija noteikta trīs minimālo algu apmērā. Tāpat no piecām uz trim minimālajām mēnešalgām samazināta vienreizējā atlīdzība, ko fiziska persona maksā administratoram par pienākumu veikšanu.

No trim uz vienu mēnesi saīsināts termiņš, kādā kreditori var iesniegt prasījumu pret parādnieku. Tikai izņēmuma gadījumos šo termiņu varēs noteikt garāku – līdz trim mēnešiem. Savukārt bankrota procedūras norises maksimālais termiņš tiks samazināts no septiņiem līdz pieciem gadiem.

Patlaban tiesiskās aizsardzības procesa dotās iespējas izmanto tikai niecīgs skaits uzņēmēju un fizisku personu. Pērn maksātnespējas process tika ierosināts 1500 komercsabiedrībām, taču tikai 13 gadījumos ierosināts tiesiskās aizsardzības process un tikai četros gadījumos tas tika pasludināts.

Jaunās likuma normas stājas spēkā 1.jūlijā.

Komisijas sēdē. Komisijas priekšsēdētāja V.Muižniece.

Sods par braukšanu bez OCTA un tehniskās apskates

Saeima atbalstījusi Juridiskās komisijas sagatavotos grozījumus Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā (APK), kas paredz lielākus naudas sodus par braukšanu bez tehniskās apskates un īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas (OCTA).

Par tāda transportlīdzekļa izmantošanu ceļu satiksmē, kuram noteiktajā termiņā nav veikta valsts tehniskā apskate, turpmāk varēs piemērot naudas sodu no 40 līdz 80 latiem. Iepriekš soda apmērs bija 40 lati.

Sods par braukšanu bez OCTA transportlīdzekļa vadītājam noteikts 60 līdz 80 latu robežās. Savukārt par norikojuma došanu lietot transportlīdzekli, attiecībā uz kuru nav izdarīta obligātā apdrošināšana, personai, kas atbildīga par tā ekspluatāciju, būs piemērojams sods no divsimt līdz

trīssimt latiem. Iepriekš sods par braukšanu bez OCTA bija noteikts no 30 līdz 50 latiem, bet par norīkojuma došanu braukt ar neapdrošinātu transportlīdzekli – no 50 līdz 100 latiem.

Izmaiņas sodu politikā bija nepieciešamas, jo pēdējā laikā pieaudzis to vadītāju skaits, kuri brauc bez OCTA, un pārkāpēju skaita palielināšanās varētu apdraudēt visu OCTA sistēmu.

Likumā paredzēta arī atbildība par braukšanu ar tādu ārzemēs reģistrētu vieglo automobili, kura izmantošanai Latvijā nepieciešama atļauja, bet tāda nav saņemta. Transportlīdzekļa vadītājam par to paredzēts sods no 60 līdz 80 latiem. Šāda norma ieviesta, ņemot vērā, ka daudzi Latvijas iedzīvotāji brauc ar kaimiņvalstīs reģistrētiem spēkratiem un mūsu valstī nemaksā nodokļus, nodevas, neveic tehnisko apskati un izvairās arī no sodiem par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem.

Palīdzēs izskaust bordeļus

Saeima pieņēma virkni Juridiskās komisijas sagatavoto grozījumu Krimināllikumā.

Likumā paredzēta kriminālatbildība par personas apzinātu inficēšanu ar B vai C hepatītu. Par šādu rīcību varēs piemērot brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem, arestu, piespiedu darbu vai naudas sodu līdz 150 minimālajām mēnešalgām. Līdz šim Krimināllikums paredzēja sodu tikai par apzinātu inficēšanu ar cilvēka imūndeficīta vīrusu (HIV).

Tāpat atbildība paredzēta par personas apzinātu inficēšanu ar citu bīstamas infekcijas slimības izraisītāju, ja tā rezultātā nodarīti smagi miesas bojājumi vai tā ir bijusi par iemeslu cietušā nāvei.

Jaunā likuma redakcija paredz arī sodu par bordeļa izveidošanu, uzturēšanu, vadīšanu un finansēšanu. Par to draud brīvības atņemšana uz laiku līdz pieciem gadiem vai piespiedu darbs, vai naudas sods līdz simt minimālajām mēnešalgām.

Pēdējos gados prostitūcija „pārceļas” no ielām uz dzīvokļiem, kas nereti tiek reklamēti kā vietas, kur tiek sniegti masāžas pakalpojumi. Policijas rīcībā ir informācija par kādu cilvēku, kurš 2002.gadā bija noorganizējis līdz 30 šāda veida dzīvokļu darbību. Iepriekš šādu personu, pierādot, ka tā gūst materiālu labumu no prostitūcijas, varēja sodīt par sutenerismu, bet ne par bordeļa izveidošanu un uzturēšanu. Policijas pārstāvji deputātiem iepriekš norādīja, ka grozījumi sagatavoti, vadoties no kaimiņvalstu veiksmīgās pieredzes, un ļaus ar cilvēktirdzniecības problēmu cīnīties saknē. Lai sauktu personu pie atbildības, vairs nebūs jāpierāda, ka suteners par pakalpojumu saņēmis naudu. Par pamatu apsūdzībai varēs būt fakts, ka dzīvoklī vairākkārt konstatēta prostitūcijas pakalpojumu sniegšana.

Bargāki sodi noteikti arī par piespiešanu nodarboties ar prostitūciju vai personas iesaistīšanu prostitūcijā, ļaunprātīgi izmantojot tās uzticēšanos vai atkarību no vainīgā, vai tās bezpalīdzīgo stāvokli. Brīvības atņemšana par šādu noziegumu paredzēta uz laiku no diviem līdz sešiem gadiem. Sods būs lielāks, ja šāds noziegums izdarīts atkārtoti, personu grupā, vai arī piespiežot nodarboties ar prostitūciju nepilngadīgo.

Krimināllikumā noteikts arī lielāks maksimālais sods par sutenerismu. Par prostitūcijas pakalpojumu sniedzēju izmantošanu iedzīvošanās nolūkā turpmāk varēs sodīt ar sešu gadu cietumsodu. Līdz šim par sutenerismu var piespriest līdz četriem gadiem ilgu brīvības atņemšanu.

Tāpat likumā precizēts, ka izvarošanas upuris var būt arī vīrietis, jo pašreizējā likuma redakcija to neparedz un vainīgos nevar saukt pie kriminālatbildības.

Kompensācijas cietušajiem

Saeima 3.lasījumā pieņēmusi Juridiskās komisijas virzītos grozījumus likumā „Par valsts kompensāciju cietušajiem”, paredzot valsts kompensāciju gadījumā, ja noziedzīga nodarījuma rezultātā cietušais inficēts ar cilvēka imūndeficīta vīrusu, B vai C hepatītu.

Likums nosaka, ka kompensācija cietušajiem pienākas arī gadījumos, ja noziegums nav bijis vērst pret veselību vai dzīvību, bet tā rezultātā personai tomēr nodarīts kaitējums.

Jaunā likuma redakcija nosaka, ka cietušajam nav tiesību saņemt valsts kompensāciju, ja noziedzīgais nodarījums bijis vērst pret satiksmes drošību un cietušajam ir tiesības uz apdrošināšanas atlīdzību saskaņā ar normatīvajiem aktiem par sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu.

Maksimālais iespējamais kompensācijas apjoms ir 10 minimālās mēneša darba algas. Kompensāciju aprēķina, ņemot vērā valsts noteikto minimālās algas apmēru brīdī, kad persona atzīta par cietušo.

ES valstu sadarbība personu izdošanā un mantas konfiskācijā

Kriminālprocesa likumā precizēts regulējums attiecībā uz personas izdošanas kārtību un kriminālspriedumu izpildi Latvijā un kriminālspriedumu nosūtīšanu izpildei ES dalībvalstij.

Tāpat likums atvieglo dalībvalstu sadarbību attiecībā uz īpašuma konfiskācijas rīkojumu savstarpēju atzīšanu un izpildi, uzliekot ES valstīm par pienākumu savā teritorijā atzīt un izpildīt citas valsts krimināltiesas izdotus konfiskācijas rīkojumus. Grozījumi paredz kārtību, kādā ES dalībvalsts nolēmums par mantas konfiskāciju tiek izpildīts Latvijā, kā arī kārtību, kādā mūsu valstī pieņemtais nolēmums tiek nosūtīts izpildei citā ES dalībvalstī.

Komisijas sēdē. No kreisās: I.Valers, G.Daudze.

Elektronisko sakaru tīklu izbūve

Saeima pieņēmusi grozījumus Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā, paredzot noteikt sankcijas par pārkāpumiem elektronisko sakaru tīklu ierīkošanā un izbūvē.

Līdz ar elektronisko sakaru nozares liberalizāciju jebkura fiziska vai juridiska persona var ierīkot elektronisko sakaru tīklus, taču likumos līdz šim nav noteiktas sankcijas par normatīvo aktu neievērošanu tīklu ierīkošanas procesā. Līdz ar to nereti rodas konflikti starp elektronisko sakaru nodrošinātājiem un nekustamā īpašuma saimniekiem, kuri iebilst pret veiktajiem nesaskaņotajiem būvniecības darbiem.

Likumā noteiktas sankcijas par pārkāpumiem tīklu ierīkošanā un būvniecības noteikumu pārkāpumiem, kā arī paredzēts naudas sods gadījumos, ja netiek ievērotas prasības par elektronisko sakaru tīklu vai to daļu marķēšanu.

Grozījumi Civillikumā

Grozījumi saskaņo Civillikumu ar Apvienoto Nāciju Organizācijas 1980.gada 11.aprīļa Konvenciju par starptautiskajiem preču pirkuma – pārdevuma līgumiem un Eiropā atzītiem līgumtiesību principiem. Šis likumprojekts ir pirmais solis Latvijas līgumtiesību normu modernizācijai un harmonizācijai.

Izmaiņas civillikumā nosaka, ka līgumsoda cietējs var lūgt samazināt pieprasīto līgumsodu līdz saprātīgam apmēram, ja tas ir pārmērīgs, salīdzinot ar neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus.

Zaudējumu nodarītājs atlīdzina zaudējumus tādā apmērā, kādu varēja saprātīgi paredzēt darījuma noslēgšanas laikā kā neizpildīšanas sagaidāmās sekas, ja vien neizpildīšana nav notikusi ļauna nolūka vai rupjas neuzmanības dēļ.

Cietušajam zaudējumu novēršanai jāveic tādi pasākumi, kas attiecīgajos apstākļos ir saprātīgi. Tiesību aizskārējs var prasīt atlīdzināmo zaudējumu apmēra samazinājumu tādā apmērā, kādā cietušais, ievērojot pienācīgu rūpību, varēja zaudējumus novērst, izņemot gadījumu, kad tiesību aizskārums izdarīts ļaunā nolūkā. Cietušajam ir tiesības prasīt to zaudējumu atlīdzību, no kuriem tam nav bijis iespējams izvairīties.

Ūdensmotociklu vadīšana

Par kuģošanas līdzekļa vadīšanas noteikumu pārkāpumiem administratīvi sodīt tagad var arī ūdensmotociklu vadītājus. Šādu iespēju paredz Saeimas pieņemtie grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā.

Ūdensmotocikli turpmāk tiks uzskatīti par sportam un atpūtai paredzētiem kuģošanas līdzekļiem. Tādējādi to vadītājiem varēs piemērot naudas sodu par braukšanu dzērumā, braukšanu peldvietās, braukšanu bez glābšanas vestēm, kā arī citiem pārkāpumiem.

Vēlēšanu materiālu uzraudzība

Juridiskās komisijas sagatavotie un Saeimā pieņemtie grozījumi Eiropas Parlamenta vēlēšanu likumā nosaka, ka iesaiņotie Eiropas Parlamenta vēlēšanu materiāli vairs nebūs jāuzrauga policijas vai Zemessardzes pārstāvjiem. Šie materiāli tiks glabāti Centrālās vēlēšanu komisijas noteiktā kārtībā – tie tiks atstāti divu vēlēšanu iecirkņa komisijas norīkotu personu uzraudzībā. Šāda kārtība jau bija spēkā pēdējo Saeimas vēlēšanu laikā un prakse apliecinājusi, ka policijas klātbūtne iecirkņos nav nepieciešama.

Tiesu darbs pēc novadu reformas

Grozījumi likumā „Par tiesu varu” paredz tiesisko regulējumu pirmā līmeņa tiesu darbības nodrošināšanai pēc novadu reformas, nosakot tiesu darbības teritorijā ietilpstošos novadus un republikas pilsētas. Lai tiesu darbu padarītu efektīvāku, grozījumi nosaka jaunu regulējumu tiesu namu darba organizācijai un vadībai. Tāpat likums nosaka, ka arī apgabaltiesai var būt struktūrvienības – tiesu nami.

Lai saskaņotu likumu ar Kriminālprocesa likumu un Civilprocesa likumu, grozījumi paredz, ka apgabaltiesa kā pirmās instances tiesa Kriminālprocesa likumā noteiktajos gadījumos krimināllietas izskata koleģiāli.

Tāpat likums precizē Augstākās tiesas Senāta sastāvu un plēnuma statusu, kā arī Augstākās tiesas priekšsēdētāja kompetenci.

Izmaiņas saistībā ar novadu reformu

Saeima veikusi grozījumus Bāriņtiesu likumā, pielāgojot tā normas valsts administratīvi teritoriālajam iedalījumam pēc novadu reformas. Bāriņtiesa turpmāk būs novada vai republikas pilsētas pašvaldības izveidota aizbildnības un aizgādības iestāde un tās darbības teritorija būs attiecīgā novada vai republikas pilsētas administratīvā teritorija. Vienā novadā vai republikas pilsētā ar attiecīgās pašvaldības domes lēmumu varēs izveidot vairākas bāriņtiesas. Šādā gadījumā pašvaldība noteiks katras bāriņtiesas darbības teritoriju.

Izmaiņas tieslietu jomā

Tiekoties ar tieslietu ministru Mareku Segliņu, Juridiskās komisijas deputāti iepazinās ar nozares iestāžu darba organizāciju samazināta budžeta apstākļos.

Deputāti norādīja uz koordinācijas trūkumu valdības darbā, minot piemērus, kad grozījumus vienā likumā iesniedz dažādas ministrijas, turklāt dara to gandrīz vienlaicīgi un savstarpēji nesaskaņojot. Šāds darbības modelis nav veiksmīgs, jo nekoordinēta rīcība prasa resursus un naudu, ko varētu izmantot daudz lietderīgāk. M.Segliņš apliecināja, ka Tieslietu ministrija (TM) patlaban izskata iespējas optimizēt likumprojektu sagatavošanu, nosakot par konkrētu likumu virzību atbildīgās ministrijas, vai arī sperot radikālāku soli un nosakot, ka likumprojektu apriti nodrošina vienīgi TM.

Diskutējot par nozares iestāžu darba optimizāciju un funkciju deleģēšanu, deputāti norādīja uz vairākām iespējām ietaupīt. Tiesas varētu tikt atslogotas, bezstrīdus gadījumā nododot laulības šķiršanas procesu notāru ziņā, tāpat privātajam sektoram nododamas atsevišķas Valsts zemes dienesta funkcijas, piemēram, tās vairs varētu neveikt ēku kadastrālo uzmērīšanu, jo nepieciešamos datus var iegūt no būvprojekta. Ņemot vērā neskaitāmas par Tiesu administrācijas darbu saņemtās sūdzības, daļu tās funkciju paredzēts nodot atpakaļ TM.

Kā noskaidroja deputāti, budžeta samazinājums attieksies arī uz tiesu darbu, taču valdībā esot panākta vienošanās par atalgojuma fonda samazinājumu 15, nevis 20 procentu apmērā. Tieslietu ministrs apliecināja, ka tiesneši atlaisti netiks, īpaši ņemot vērā tiesu noslogojumu – salīdzinot ar pagājušo gadu, civillietu skaits esot dubultojies. Taču tiesnešiem būs jārēķinās ar solidāru algu samazinājumu.

CILVĒKTIESĪBU UN SABIEDRISKO LIETU KOMISIJA

Komisijas ikdienas darbs saistīts ar tādiem jautājumiem, kā cilvēktiesību situācija valstī, sabiedrības integrācijas process, sabiedrisko mediju aktualitātes, reliģisko organizāciju darbība, notiesāto apžēlošana un amnestija, dzimumu līdztiesība, vardarbības problēmas, cilvēktirdzniecības apkarošana, situācija uzturlīdzekļu nodrošināšanā un bērnodārzu pieejamība. Par valdības darbu komisijas deputāti pieprasa informāciju no Bērnu, ģimenes un sabiedrības integrācijas lietu ministrijas, Tieslietu ministrijas, Labklājības ministrijas, tāpat, izskatot jautājumus, komisija pieaicina Tiesībsarga biroju un citas valsts iestādes. Strādājot ar likumprojektiem, komisija savā darbā aktīvi iesaista nevalstisko organizāciju pārstāvjus. Lai analizētu jautājumus, kas skar bērnu tiesību aizsardzības nodrošināšanu, izveidota Bērnu tiesību aizsardzības apakškomisija.

Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas sēde. Pie galda no kreisās: deputāti O.Kastēns, I.Druvieta, U.Briedis, L.Līdums, I.Circene, komisijas konsultantes D.Siliņa un N.Čupāne, deputāti A.Brigmanis, V.Lācis.

Komisijas sastāvs:

Ingrīda Circene (JL)

Leons Līdums (TP)

Augusts Brigmanis (ZZS)

Uldis Briedis (TP)

Boriss Cilevičs (SC)

Oskars Kastēns (LPP/LC)

Ina Druvieta (PS)

Visvaldis Lācis

Viktors Ščerbatihis (ZZS)

priekšsēdētāja

priekšsēdētāja biedrs

sekretārs

Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087247

E-pasts: ncupane@saeima.lv

Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas darbs pavasara sesijas laikā bija saistīts gan ar likumprojektu izskatīšanu, gan ar cilvēktiesību jomas aktualitātēm. Šajā laikā Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijai notika 26 sēdes, kā arī 10 Bērnu tiesību aizsardzības apakškomisijas sēdes. Kā atbildīgā komisija esam skatījuši 4 likumprojekta, kā līdzatbildīgā 13 likumprojekta. Strādājot ar likumprojektiem, esam ļoti cieši sadarbojušies ar nevalstiskajām organizācijām.

Viens no nozīmīgākajiem komisijas izstrādātajiem likumprojektiem ir Patvēruma likums. Jaunā Patvēruma likuma izstrādes gaitā ir bijušas smagas diskusijas, tomēr Cilvēktiesību komisija sadarbībā ar atbildīgajām institūcijām ir centusies rast vislabāko risinājumu, kas atbilstu starptautiskajai praksei. Izpildot Eiropas Savienības direktīvas prasības, Patvēruma likums paredz izveidot sistēmu, kas nodrošinās personu tiesības uz patvērumu un patvēruma procedūras efektivitāti. Likumā ietvertās normas esam saskaņojuši ar ANO Augstā komisāra bēgļu lietās biroju, kas ir uzteicis Latvijas centienus panākt likuma atbilstību starptautiskajiem standartiem.

Šajā laikā komisija pievērta uzmanību arī diskriminācijas aizlieguma jautājumiem. Tika izstrādāts un pieņemts jauns likums, kas paredz aizliegumu diskriminēt fiziskas personas – saimnieciskās darbības veicējus. Ar likumu turpmāk tiks nodrošināta ne tikai darba ņēmēju, bet arī brīvo profesiju pārstāvju aizsardzība pret diskrimināciju.

Komisijas un apakškomisijas sēdēs esam skatījuši jautājumus par Bērnu, ģimenes un sabiedrības integrācijas lietu ministrijas reorganizāciju, kas paredz tās funkcijas salīt starp Labklājības ministriju, Izglītības un zinātnes ministriju un Tieslietu ministriju. Tā kā lielāko daļu minētās ministrijas funkciju plānots nodot Labklājības ministrijai, komisija atbalstīja vairāku nevalstisko organizāciju priekšlikumu pārdēvēt šo ministriju par Labklājības un ģimenes lietu ministriju.

Darbs pie jaunā elektronisko mediju likuma norit jau septiņus gadus, un sadarbībā ar Nacionālo radio un televīzijas padomi un Saeimas Juridisko biroju beidzot ir izdevies izstrādāt likuma redakciju, kuru komisija virzīs izskatīšanai Saeimā. Izstrādātais likumprojekts ir būtisks solis, lai noregulētu sabiedrisko mediju finansēšanas jautājumu un vienkāršotu elektronisko mediju licencēšanas kārtību.

Tikpat nozīmīgas komisijā ir bijušas arī diskusijas par sabiedrisko mediju apvienošanu. Komisija uzdeva līdz 1.jūlijam veikt funkcionālo un finansiālo auditu, lai izvērtētu Latvijas Televīzijas un Latvijas Radio apvienošanas lietderību. Lai iepazītos ar auditu rezultātiem, komisija plāno sanākt uz sēdēm arī vasarā.

Lai veicinātu arī turpmāku nevalstisko organizāciju iesaisti Saeimas darbā, Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija pavasara sesijas noslēgumā rīkoja tikšanos ar nevalstiskajām organizācijām. Komisijas sēdē, kurā tika pārspriesti sieviešu tiesību aizsardzības un dzimumu līdztiesības jautājumi, piedalījās pārstāvji no 16 nevalstiskajām organizācijām. Komisijas darbu ģimenes politikas veidošanā un dzimumu līdztiesības sekmēšanā atzinīgi novērtējusi arī Eiropas Foruma Cilvēktiesību un ģimenes lietu ģenerālsēkretāre Ketrīna Vjērlinga, kura bija ieradusies Latvijā, lai pārrunātu Eiropas Savienības politikas veidošanu ģimenes un bērnu tiesību aizsardzības jautājumos.

Ingrīda Circene,
Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas priekšsēdētāja

Saeima šajā sesijā galīgajā lasījumā pieņēmusi divus Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas virzītus likumprojektus.

Jauns Patvēruma likums

Komisija pavasara sesijā pabeidza darbu pie jaunā Patvēruma likuma, kas izstrādāts, lai Latvijā veidotu saskaņotu, efektīvu un personu tiesību nodrošinošu patvēruma piešķiršanas sistēmu. Ar likumprojektu stāšanās spēkā pilnībā tiks izpildītas ES direktīvas prasības par patvēruma piešķiršanu.

Jaunā likuma mērķis ir nodrošināt personu tiesības Latvijā saņemt patvērumu, iegūt bēgļa vai alternatīvo statusu, vai arī saņemt pagaidu aizsardzību saskaņā ar vispārattītiem starptautiskajiem cilvēktiesību principiem.

Likums nosaka, ka patvēruma meklētājiem, uzturoties patvēruma meklētāju izmitināšanas centrā, tiek nodrošināti sadzīvei nepieciešamie apstākļi. Bēgļiem un personām, kurām piešķirts alternatīvais statuss, uzsākot dzīvi Latvijā, izmaksā pabalstu, kas sedz uzturēšanās izmaksas, kā arī pabalstu valsts valodas apguvei.

Aizliegums diskriminēt saimnieciskās darbības veicējus

Komisija strādāja pie likuma, kas paredz aizliegumu diskriminēt fiziskas personas, kuras ir saimnieciskās darbības veicēji. Jaunā likuma mērķis ir aizsargāt šīs personas pret diskrimināciju, kas saistīta ar viņu dzimumu, rasi vai etnisko piederību. Tādējādi turpmāk pret diskrimināciju tiks aizsargāti ne tikai darba ņēmēji, bet arī brīvo profesiju pārstāvji.

Ja individuālajam komersantam ir bažas par to, ka pret viņu tiek vērsta diskriminācija, preces pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam būs jāpierāda, ka atšķirīgās attieksmes aizliegums nav pārkāpts. Ja atšķirīgas attieksmes aizliegums tiek pārkāpts, saimnieciskās darbības veicējs varēs pieprasīt, lai preces viņam tiek pārdotas vai pakalpojums tiek sniegts. Tāpat viņam būs tiesības prasīt zaudējumu atlīdzību un atlīdzību par morālo kaitējumu.

Likums ir izstrādāts, pārņemot ES direktīvas, kas nodrošina minimālu kopīgu standartu indivīdu aizsardzībai pret diskrimināciju rases un etniskās piederības, kā arī dzimuma dēļ. Direktīvās iekļautas normas, kas paredz vienādas attieksmes principu pret personām neatkarīgi no rasu vai etniskās piederības, kā arī vienlīdzīgu attieksmi pret vīriešiem un sievietēm, to pieejai precēm un pakalpojumiem, kā arī preču piegādei un pakalpojumu sniegšanai. Citas direktīvu normas jau ir pārņemtas Latvijas likumos, tostarp Tiesībsarga likumā, Patērētāju tiesību aizsardzības likumā un Darba likumā.

Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija pavasara sesijā strādāja ar vairāku likumprojektu sagatavošanu izskatīšanai Saeimā, kā arī apsprieda cilvēktiesību aktualitātes.

Noteiks daudz bērnu ģimenes statusu

Komisija turpināja strādāt ar grozījumiem Bērnu tiesību aizsardzības likumā, kas paredz noteikt daudz bērnu ģimenes statusu un precizēt pašreiz spēkā esošo normu par bērna adopciju uz ārvalstīm.

Saskaņā ar izstrādātajiem grozījumiem ar jēdzienu „daudz bērnu ģimene” tiks saprasta ģimene ar trīs un vairāk bērniem. Likumā paredzēts noteikt, ka valsts un pašvaldība īpaši atbalsta daudz bērnu ģimenes. Kārtību, kādā piešķir daudz bērnu ģimenes statusu un izsniedz šo statusu apliecinājošu dokumentu, noteiks Ministru kabinets.

Citi likumprojekti

Kā līdzatbildīgā komisija strādāja pie vairākiem likumprojektiem, kas skar cilvēktiesības. Komisija skatīja grozījumus Administratīvo pārkāpumu kodeksā, kas paredz palielināt soda apmēru par nepilngadīgā iesaistīšanu alkoholisko dzērienu lietošanā, ubagošanā, kā arī par fizisku un emocionālu vardarbību pret bērnu un pārkāpumiem, iesaistot bērnu skaistumkonkursos. Komisija rosināja Ministru kabinetu papildu citiem sodiem izskatīt arī iespēju piemērot sabiedrisko darbu, kas būtu sabiedriski svarīgi, taču neprasītu lielus finanšu ieguldījumus.

Komisija intensīvi strādāja arī pie grozījumiem valsts budžetā, kā arī ar to saistītiem likumprojektiem: grozījumiem Tiesībsarga likumā, Sabiedrības integrācijas fonda likumā, Jaunatnes likumā, Uzturlīdzekļu garantiju fonda likumā un citos.

Televīzijas un raidsabiedrību darba regulējums

Komisija, sadarbojoties ar Nacionālo radio un televīzijas padomi (NRTP) un Saeimas Juridisko biroju, vienojās par Elektronisko mediju likuma sākotnējo redakciju, kas tiks virzīta izskatīšanai Saeimā. Jaunajā likumprojektā noteikta Latvijas jurisdikcijā esošo elektronisko mediju darbības, veidošanas, reģistrācijas un uzraudzības kārtība atbilstoši mūsdienu tehnoloģiju attīstības tendencēm.

Līdz ar jaunā likuma stāšanās spēkā turpmāk izsniegs tikai divu veidu licences – apraides atļaujas un retranslācijas atļaujas. Apraides atļaujas piešķirs tiem medijiem, kuri paši veido un izplata programmas, savukārt retranslācijas atļaujas saņems tie mediji, kuri retranslē citu sagatavotās programmas.

Komisijas sēdē. Pie galda no kreisās: A.Brigmanis, V.Ščerbatihis, V.Lācis.

Tāpat tiks noteikta arī jaunās Nacionālās elektronisko mediju padomes locekļu izraudzīšanas kārtība – turpmāk padomes locekļus izvirzīs Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija, konsultējoties ar nevalstiskajām organizācijām.

Mainīts tiks arī sabiedrisko mediju juridiskais statuss. Patlaban Latvijas Televīzija un Latvijas Radio ir bezpeļņas sabiedrības ar ierobežotu atbildību, taču jaunais likuma projekts piedāvā sabiedriskos medijus pārveidot par valsts kapitālsabiedrībām.

Likumprojekts atstāj spēkā pašreizējo sabiedrisko mediju finansēšanas mehānismu, kas nosaka, ka sabiedrisko mediju budžetu arī turpmāk veidos dotācija no valsts budžeta un ieņēmumi no saimnieciskās darbības. Tomēr jaunajā likumā paredzēts, ka finansējums no valsts budžeta tiks nodrošināts arī ikgadējā sabiedriskā pasūtījuma izpildei, infrastruktūrai un sabiedrisko elektronisko mediju attīstībai, kā arī Latvijas Radio kora darbībai.

Latvijas Radio un Latvijas Televīzijas finansēšanas kārtība

Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija pēc atbildīgo institūciju uzklaušīšanas uzdeva NRTP līdz 1.jūlijam veikt funkcionālo un finansiālo auditu, lai izvērtētu Latvijas Televīzijas un Latvijas Radio apvienošanas lietderību.

Komisija norādīja, ka nedrīkst sasteigt sabiedrisko mediju apvienošanas procesu un aicināja veikt auditu, kā arī izstrādāt apvienošanas plānu. Komisija aicināja šo darbu veikt pēc iespējas ātrāk un kvalitatīvāk, neizsludinot konkursu, bet gan izmantojot jau veikto auditu rezultātus un Valsts kontroles ziņojumus.

Bērnu, ģimenes un sabiedrības integrācijas lietu ministrijas reorganizācija

Cilvēktiesību un sabiedrības lietu komisija uzklausa atbildīgo institūciju ziņojumu par Bērnu, ģimenes un sabiedrības integrācijas lietu ministrijas (BĢSILM) reorganizāciju. Ministru kabinetā apstiprinātais reorganizācijas plāns paredz BĢSILM funkcijas nodot Labklājības ministrijai, Tieslietu ministrijai un Izglītības un zinātnes ministrijai.

Jaundzimušo reģistrācijas kārtības atvieglošana

Komisija aicināja vienkāršot kārtību jaundzimušo atzīšanai par Latvijas pilsoni vai nepilsoni. Patlaban pilsonības noteikšana nepilsoņu bērniem, kā arī bērniem, kas dzimuši laulībā starp Latvijas pilsoni un kādas citas valsts pilsoni, ir sarežģīta. Jaundzimušo reģistrāciju veic Dzimtsarakstu nodaļas, taču formalitātes ar pilsonības iegūšanu ir jākārt citā iestādē.

Komisija rosināja izstrādāt kārtību, kas ļautu visas lietas, kas saistītas ar bērnu reģistrāciju un pilsonības iegūšanu, nokārtot vienuviet.

Citas aktualitātes

Aizvadītajā sesijā komisijas deputāti diskutēja arī par citām ar cilvēktiesību jautājumiem saistītām tēmām, tostarp par starptautisko cilvēktiesību institūciju lēmumu izpildi, Ministru kabineta pārstāvju nacionālo ziņojumu sagatavošanu un valsts interešu Eiropas Cilvēktiesību tiesā pārstāvēšanu, kā arī vienlīdzīgas attieksmes principu īstenošanu Latvijā.

IZGLĪTĪBAS, KULTŪRAS UN ZINĀTNES KOMISIJA

Komisijas darbības joma ir četras Latvijas tautsaimniecībai nozīmīgas un savstarpēji saistītas nozares – izglītība, kultūra, zinātne un sports. Komisija izskata šo nozaru likumprojektus, veic parlamentāro kontroli pār attiecīgajām ministrijām un to padotības iestādēm, kā arī izskata iesniegumus, sūdzības un priekšlikumus. Izglītības, zinātnes, sporta un kultūras nozaru budžets, skolu tīkla sakārtošana, Latvijas zinātnieku sasniegumi un izaicinājumi, muzeju pilnveidošanās par mūsdienīgiem kultūras centriem, pieminekļu aizsardzība un jaunu kultūras objektu būvniecība ir tikai dažas no tēmām, par kurām ikdienā spriež komisijas deputāti. Komisijas redzeslokā ir ne tikai atsevišķu nozaru aktualitātes, bet arī stratēģiskie valsts mērķi un Latvijas ilgtspējīga attīstība.

Sagatavojot likumprojektus un izskatot nozares problēmjautājumus, komisijas sēdēs piedalās atbildīgo ministriju ierēdņi, pašvaldību vadītāji, izglītības, zinātnes, kultūras un sporta darbinieku organizāciju pārstāvji. Lai padziļinātu komisijas darbu valsts ilgtermiņa attīstības stratēģijas uzraudzībā un sporta jomā, izveidotas divas apakškomisijas – Nacionālā attīstības plāna īstenošanas uzraudzības apakškomisija un Sporta apakškomisija.

Komisijas izbraukuma sēdē, iepazīstoties ar Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas krājumiem.

Komisijas sastāvs:

Jānis Strazdiņš (ZZS)

Jānis Dukšinskis (LPP/LC)

Dzintars Ābiķis (TP)

Sergejs Fjodorovs (SC)

Nikolajs Kabanovs (SC)

Janīna Kursīte-Pakule (PS)

Raimonds Pauls (TP)

Jakovs Pliners (PCTVL)

Jānis Porietis (TP)

Pauls Putniņš (ZZS)

Inguna Rībena (JL)

Pēteris Tabūns (TB/LNNK)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretārs

Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087277

E-pasts: ikzk@saeima.lv

Komisijas darbs pavasara sesijā bija grūts un atbildīgs, jo ekonomiskās krīzes ietekme smagi skārusi arī mūsu pārraugāmās sfēras. Finansējuma samazinājumu ārkārtīgi sāpīgi izjutīs izglītības, kultūras un zinātnes darbinieki. Tāpēc komisijai bija jāraugās, lai svarīgas jomas tiktu saglabāts un ar ūdeni no vannas netiktu izliets arī bērns.

Vēlos uzsvērt, ka Saeimas darbā tieši komisijas ir vissvarīgākais posms. Komisijas sagatavo visas likumu izmaiņas, tās rūpīgi analizē un konsultējas ar ekspertiem. Būtu labi, ja iedzīvotāji izprastu, ka deputātu darbs neaprobežojas ar balsošanu Saeimas sēdē. Būtībā katrs deputāts veic lielu darbu, sagatavojot likumprojektus un pārraugot likumu izpildi.

Pavasara sesijā sākām darbu pie Augstākās izglītības likuma. Šis ir ļoti svarīgs likumprojekts, jo augstskolām dos iespējas plašākai starptautiskajai sadarbībai un studentu mobilitātei. Diemžēl likumprojekts vēl prasa nopietnu darbu, un to turpināsim nākamajā sesijā. Nobeigumam tuvojas darbs pie izmaiņām Izglītības likumā. Esam arī aktīvi strādājuši ar augstskolu satversmju izmaiņu sagatavošanu un grozījumiem sporta jomas likumos.

Komisija daudz uzmanības veltīja, lai klātienē iepazītos ar kultūras iestāžu darbu. Viena no vērtīgākajām bija izbraukuma sēde uz Latvijas Nacionālās bibliotēkas jaunās ēkas būvlaukumu. Tāpat viesojāmies Rīgas Jūgendstila muzejā un Latvijas Akadēmiskajā bibliotēkā. Muzeja apmeklējums bija ļoti interesants, jo vēlreiz atgādināja par Rīgu kā jūgendstila metropoli. Sāpīgs bija jautājums par Akadēmiskās bibliotēkas nākotni, jo bija dzirdētas dažādas versijas par tās likteni. Izbraukuma sēdē risinājām jautājumu par to, kā bibliotēku saglabāt un attīstīt, nepieļaujot tās nepārdomātu reorganizāciju.

Tāpat mums bija vairākas kopīgas sēdes ar Valsts kontroli, kurās raudzījāmies, lai iestādes novērstu revīzijās konstatētās nepilnības un turpmāk neatkārtotu jau pieļautās kļūdas.

Ikdienā cieši strādājām ar izglītības un zinātnes ministri Tatjanu Koķi un jauno kultūras ministru Intu Dālderī, kā arī iestāžu amatpersonām. Kopīgi risinājām smagos finansējuma jautājumus, un komisija arī sekoja līdzi, lai ministriju un to iestāžu strukturālās reformas nebūtu vien matemātisks samazinājums, bet iemiesotu struktūras un funkciju racionalizāciju.

Būtiski, ka komisijai izdevās aizstāvēt Izglītības inovācijas fonda finansējumu. Fonds no jūlija beigs pastāvēt kā atsevišķa administratīva vienība, taču komisijai izdevās panākt, ka inovācijām paredzētais finansējums tiek saglabāts. Inovācijas ir valsts attīstības dzinējspēks, un tikai ar konkurētspējīgu ražošanu spēsīm iziet no krīzes.

Tādēļ rudens sesijā vairāk uzmanības plānojam pievērst zinātnes jomai un nacionālā attīstības plāna īstenošanai. Šajā jomā darbojas Nacionālā attīstības plāna īstenošanas uzraudzības apakškomisija, kura pastiprināti sekos attīstības plāna īstenošanai arī finansiālu grūtību apstākļos.

Jānis Strazdiņš,
Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšsēdētājs

Pavasara sesijā Saeima galīgajā lasījumā pieņēmusi vairākus Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas pārziņā esošus likumprojektus. Tāpat komisija šajā sesijā ir turpinājusi darbu pie vairākām būtiskām likumu izmaiņām.

Augstskolu satversmes

Pavasara sesijā komisija ir pabeigusi darbu pie izmaiņām Latvijas Mākslas akadēmijas, Latvijas Kultūras akadēmijas, Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijas un Rīgas Stradiņa universitātes reglamentējošajos dokumentos – satversmēs. Rudens sesijā turpināsies darbs ar Banku augstskolas satversmes izmaiņu sagatavošanu izskatīšanai Saeimā.

Grozījumi Sporta likumā

Saeimas pieņemtie grozījumi precizē normatīvo regulējumu nacionālo sporta bāzu jomā un nosaka, ka Veselības ministrija sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju izstrādā sporta medicīnas programmas, tai skaitā sportistu fiziskās rehabilitācijas programmas, un koordinē sporta medicīnas jautājumus valstī.

Grozījumi Izglītības likumā

Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisija aktīvi strādājusi pie grozījumiem Izglītības likumā, sagatavojot tos skatīšanai otrajā lasījumā. Likuma izmaiņas paredz būtiskas pārmaiņas izglītības jomā.

Likumprojekts paredz paplašināt pedagogu tiesības, nosakot iespēju piedalīties izglītības procesa pilnveidē. Papildināti tiks arī skolēnu un vecāku pienākumi. Valdība aicina noteikt, ka skolēns ar savu rīcību nedrīkst diskreditēt izglītības iestādi un viņa pienākums ir neapdraudēt savu un citu personu veselību un dzīvību. Tāpat skolēna pienākums būtu piedalīties izglītības iestādes apkārtējās vides saglabāšanā un sakopšanā. Savukārt vecāku pienākums būs ievērot ne tikai sava bērna tiesības, bet arī pārējo bērnu, pedagogu un citu personu tiesības un intereses.

Grozījumi likumā skar arī izglītības finansēšanu. Likumprojekts paredz valstij un pašvaldībām iespējas atbalstīt pieaugušo neformālās izglītības programmas, kā arī precizē izglītības iestāžu no maksas pakalpojumiem gūtu ieņēmumu izlietojumu.

Jauns Augstākās izglītības likums

Komisija strādāja ar Augstākās izglītības likuma sagatavošanu skatīšanai otrajā lasījumā. Deputāti ir vienprātis, ka šis ir ļoti gaidīts likums, bet pie tā pilnveidošanas vēl gaidāmas plašas diskusijas.

Likums dos iespēju plašākai augstskolu starptautiskajai sadarbībai un studentu mobilitātei, pārejot no vienas augstskolas uz citu. Pilnībā tiks panākta vienāda kredītpunktu uzskaitē un to pārnese no Eiropas augstskolām.

Lai stiprinātu valsts valodas pozīcijas, paredzēts mainīt tās lietošanas nosacījumus augstskolās. Plānots, ka augstākās izglītības programmas valsts valodā tiks īstenotas gan valsts augstskolās, gan arī privātpersonu dibinātās augstākās izglītības iestādēs, kuras saņem valsts budžeta finansējumu.

Ar jauno likumu paredzēts noteikt vienkāršāku augstākās izglītības programmu sistēmu. Tāpat likumprojekts paredz pastiprināt augstākās izglītības programmu piesaisti darba tirgus vajadzībām un attīstīt elastīgu, mūžizglītībai piemērotu studiju piedāvājumu.

Īstenojot parlamentāro kontroli pār izpildvaras darbu, komisijas deputāti ir diskutējuši par vairākiem nozarei būtiskiem jautājumiem.

Izmaiņas izglītības un kultūras jomā

2009.gada valsts budžeta grozījumos izglītības un kultūras jomu skar ļoti būtisks finansējuma samazinājums. Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas deputāti pavasara sesijas ietvaros vairākkārt tikās gan ar izglītības un zinātnes ministri Tatjanu Koķi un kultūras ministru Intu Dālderu, gan ar šo iestāžu amatpersonām. Komisijas uzmanības lokā bija šo jomu finansējums un strukturālo reformu norise. Deputāti vairākkārt aicināja atbildīgās iestādes budžeta samazinājumus plānot racionāli un skolu modernizācijai efektīvāk izmantot ES struktūrfondus.

Abu ministriju vadība apliecināja, ka reformas tiek plānotas pēc būtības, nevis veicot mehānisku līdzekļu samazinājumu, un abas nozares jāreformē neatkarīgi no ekonomiskās krīzes. Diemžēl šobrīd šīs sistēmas izmaiņas jāveic īsā laikā un bez papildu investīcijām.

No septembra pedagogu algas tiks finansētas saskaņā ar principu „nauda seko skolēnam”, un jaunajām pašvaldību domēm pieejamās mērķdotācijas ietvaros būs jālemj par izglītības iestāžu tīkla optimizāciju.

Deputāti noskaidroja, ka, lai optimāli izmantotu telpas un mācītspēkus, profesionālās izglītības iestādes iespēju robežās apvienos. Tāpat tiek izskatīts variants, ka mēnešos, kad apkures rēķini ir vislielākie, atsevišķas skolas tiktu slēgtas. Piemēram, daļu no mācībām varētu pārcelt uz vasaras mēnešiem vai ziemas laikā audzēkņiem organizēt praksi.

Lai nodrošinātu valsts budžeta izdevumu samazināšanu, nolemts atteikties no obligātas piecgadīgo un sešgadīgo bērnu sagatavošanas pamatizglītības apguvei. Tomēr, lai vismaz daļēji finansētu pirmsskolas vecuma bērnu sagatavošanu skolas gaitām, Izglītības un zinātnes ministrija cer saglabāt valsts finansējumu pusgadu ilgām sagatavošanās periodam.

Lai vismaz minimālā līmenī saglabātu arī sporta skolu treneru atlīdzību no 1.septembra līdz šī gada beigām, Izglītības un zinātnes ministrija ar Latvijas Pašvaldību savienību ir panākusi vienošanos, ka katra no pusēm šim mērķim atradīs 500 tūkstošus latu.

Īpašu gandarījumu deputāti pilda par to, ka valdība budžeta grozījumos spēja atrast finansējumu 145 mākslas un mūzikas skolām. Finansējums nav pietiekams, taču ļauj turpināt skolu darbību.

Ar kultūras ministru Intu Dālderu diskutējot par kultūras nozarē plānotajām reformām, deputāti noskaidroja, ka budžeta samazinājumi lielā mērā skars ministrijas centrālo aparātu, tāpat būtiskas izmaiņas gaidāmas kultūras izglītības jomā.

Kultūras ministrs apliecināja, ka gaidāmās reformas tiek aktīvi apspriestas ar iesaistītajām profesionālajām organizācijām un šobrīd netiek pieļauta iespēja pilnībā likvidēt kādu muzeju vai skolu. Īstenojot reformas, tiks vērtēts kvalitātes, reģionālās pieejamības un finansiālā ietaupījuma aspekts.

Izglītības inovācijas fonds

Komisijas deputāti, pārrunājot Izglītības un zinātnes ministrijas iestāžu reorganizāciju, neatbalstīja ieceri pilnībā likvidēt Izglītības inovācijas fondu. Deputāti lūdza fondu un Izglītības un zinātnes ministriju savstarpēji vienoties par saprātīgu kompromisu, kas dotu naudas ietaupījumu, bet nenozīmētu projektu apturēšanu.

Fonda saistību pārņēmējs no 1.jūlija būs Valsts izglītības attīstības aģentūra, un ar komisijas iniciatīvu tika panākta fonda funkciju pienācīga pārņemšana un inovācijām paredzētā finansējuma saglabāšana.

Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas nākotne

Lai diskutētu par optimālu Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas attīstību un vērtīgo krājumu saglabāšanu, komisija apmeklēja Latvijas Akadēmisko bibliotēku. Komisija deputāti vērsās pret bibliotēkas krājumu pārvietošanu, pirms uzbūvēta jaunā Latvijas Nacionālās bibliotēkas ēka.

Jebkura seno krājumu pārvietošana būtu dārga un laikietilpīga. Piemēram, kad 1991.gada rudenī bibliotēkai tika nodota ēka Rūpniecības ielā, aktīva krājumu pārvietošana turpinājās pusotru gadu, un tikai 1993.gada pavasarī tā bija pieejama apmeklētājiem.

Rīgas Jūgendstila muzejs

Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas deputāti klātienē iepazīnās arī ar Rīgas Jūgendstila muzeja darbu, saglabājot un popularizējot šī arhitektūras un mākslas stila radītās vērtības.

Deputāti noskaidroja, ka vidēji dienā muzeju apmeklē 60 līdz 80 interesenti, un lielu interesi izrāda ne tikai ārzemnieki, bet arī rīdzinieki. Iedzīvotāji izmanto arī iespēju muzeja glabāšanā nodot divdesmitā gadsimta sākuma mākslas un sadzīves priekšmetus.

Šobrīd apmeklētāji muzejā var apskatīt autentiski restaurēto un iekārtoto priekštelpu, viesistabu un kamīnistabu ar jūgendstila laika mēbeļu un priekšmetu ekspozīciju. Savukārt līdz nākamā gada sākumam plānots atjaunot arī pārējās telpas – ēdamistabu, virtuvi, vannas istabu, guļamistabu un kalpones istabu.

Ēkas pagrabstāvā plānots iekārtot arī izglītojošu digitālu ekspozīciju par jūgendstila laikmetu, taču šim mērķim vēl nav rasts finansējums. Plānots, ka sadarbībā ar ārvalstu muzejiem Rīgā būs skatāms arī citu valstu jūgendstila mantojums.

Komisijas izbraukuma sēdē, apskatot ar Rīgas Jūgendstila muzeju.

Latvijas Nacionālās bibliotēkas būvniecība

Lai iepazītos ar būvniecībā paveikto un vērtētu finansējuma izlietojumu, Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisija klātienē apmeklēja Latvijas Nacionālās bibliotēkas būvlaukumu.

Bibliotēkas celtniecība ir iepriekš iepļānots attīstības projekts, tāpēc tas jāturpina arī ekonomiskās krīzes laikā, secināja deputāti. Ņemot vērā, ka šobrīd samazinās būvniecības izmaksas, iespējams, izdosies celtniecību pabeigt ātrāk un lētāk, nekā iepriekš plānots. Bibliotēkas celtniecība norit pilnā sparā, un svarīgi, lai šogad tiktu pabeigti darbi, kas būtiski sadārdzina būvlaukuma uzturēšanu. Iespējami ātri jaunā bibliotēkas ēka jāizbūvē tik tālu, lai vairs nevajadzētu veikt gruntsūdeņu atsūkšanu, kas ir ļoti dārga, pauda deputāti.

AIZSARDZĪBAS, IEKŠLIETU UN KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS KOMISIJA

Komisija izskata ar valsts ārējās un iekšējās drošības un korupcijas novēršanas jautājumiem saistītus likumprojektus, kā arī veic parlamentāro kontroli pār šajā jomā strādājošo iestāžu darbu. Īstenojot parlamentāro kontroli, komisija pieprasa un izvērtē informāciju no ministrijām un to pakļautībā esošajām iestādēm, kā arī nepastarpināti iztaujā atbildīgās amatpersonas. Ja nepieciešams, komisija nāk klajā ar papildu tiesiskā regulējuma iniciatīvām. Komisijas priekšsēdētājs vienlaicīgi ir arī Nacionālās drošības padomes loceklis un piedalās valsts augstāko amatpersonu un institūciju vienotas darbības saskaņošanā nacionālās drošības jomā. Strādājot pie kolektīvās drošības jautājumiem, komisijai izveidojusies aktīva starptautiska sadarbība ar NATO struktūrām, Eiropas Parlamentu, kā arī citām organizācijām.

Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas sēdē. No kreisās: A.Latkovskis, J.Dobelis, J.Dalbiņš.

Komisijas sastāvs:

Juris Dalbiņš (TP)

Juris Dobelis (*TB/LNNK*)

Ainars Latkovskis (*JL*)

Vilnis-Edvīns Bresis (*ZZS*)

Jānis Klaužs (*TP*)

Ivans Klementjevs (*SC*)

Aleksandrs Mirskis (*SC*)

Kārlis Šadurskis (*PS*)

Ainārs Šlesers (*LPP/LC*)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretārs

Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087245

E-pasts: ilogina@saeima.lv

Pavasara sesijā komisija īpašu uzmanību veltīja parlamentārajai kontrolei pār drošības struktūru darbu ekonomiskās krīzes apstākļos. Uzklaušījām Nacionālo bruņoto spēku, Valsts policijas, prokuratūras, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja vadītājus, lai noskaidrotu, kādu iespaidu uz šo institūciju darbu atstāj budžeta samazināšana, kādas strukturālas reformas veiktas, kāds līdzekļu ietaupījums panākts.

Esmu pārliecināts, ka šādos krīzes apstākļos drošības struktūrām jābūt pilnīgi citā situācijā, nekā pārējām valsts institūcijām. Jo tieši krīzes apstākļos var rasties pastiprināti draudi drošībai, tieši krīzes rada labvēlīgu augsni dažādām nekārtībām un likumpārkāpumiem. Valstij, kura nav atmetusi ar roku savu funkciju pildīšanai, likumu ievērošana un drošība ir jānodrošina pat neskatoties uz ekonomiskām grūtībām.

Līdz ar to komisija aicinājusi Ministru prezidentu un ministrus darīt visu, lai netiktu samazinātas algas un atlaisti cilvēki, kuri nodrošina būtisku funkciju izpildi. Nedrīkst pieļaut, ka algu samazinājuma dēļ drošības struktūrās notiktu masveida kadru aiziešana. Protams, šodien ekonomiskā un politiskā situācija mainās ļoti strauji, tomēr es joprojām uzskatu, ka personālsastāva saglabāšana jāizvirza par prioritāti. Iespēja samazināt budžeta izdevumus ir jāatrod, tomēr to noteikti nedrīkst veikt uz algu un sociālo garantiju rēķina!

Būtiski samazinot algas, mēs riskējam zaudēt augsti profesionālus drošības iestāžu darbiniekus, kuru sagatavošanā valsts ieguldījusi lielu darbu un līdzekļus. Jaunas rācijas, ieročus un citas ekipējuma lietas mēs atkal varēsim nopirkt, kad būs nauda, bet iegādāties labi sagatavotus karavīrus nebūs iespējams.

Juris Dalbiņš,
Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas priekšsēdētājs

Saeima pavasara sesijā ir pieņēmusi virkni komisijas sagatavotu likumu. Turpinājumā īsumā par katru no tiem.

Biometrijas datu apstrādes sistēmas likums

Saeima apstiprinājusi jaunu Biometrijas datu apstrādes sistēmas likuma redakciju. Ar biometrijas datu apstrādes likumu pilnveidota biometrijas datu apstrādes sistēma, kas ļauj noteikt fizisko personu identitāti, kā arī novērst svešas identitātes izmantošanu. Kaut arī biometrijas datu sistēmu izveidojošais likums tikai pieņemts jau 2007.gadā, bija nepieciešams precizēt un papildināt vairākas tā normas. Ņemot vērā, ka nepieciešamo grozījumu skaits bija pietiekami liels, tika izstrādāta jauna likuma redakcija, kurā sniegts dažādu terminu skaidrojums, kā arī papildināti un izslēgti likuma panti.

Grozījums Sodū reģistra likumā

Grozījumi papildina Sodū reģistra likumu ar jaunu normu, kas nosaka, ka tiesības bez maksas saņemt ziņas no sodū reģistra Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likumā paredzēto pienākumu izpildei būs arī kredītiestādēm un apdrošināšanas komersantiem, kas veic dzīvības apdrošināšanu.

Grozījumi Latvijas Sodū izpildes kodeksā

Grozījumi Latvijas Sodū izpildes kodeksā paredz noteikt notiesātajiem astoņu stundu darbadienu un piecu dienu darba nedēļu, līdzīgi kā tas ir citiem strādājošajiem. Svītrotas normas, kas nosaka, ka ieslodzīto personu atvaļinājums netiek apmaksāts. Ar grozījumiem tiek izpildīts Satversmes tiesas spriedums.

Stingrāk kontrolēs dzimumnoziedzniekus

Tāpat Saeimas pieņemtie grozījumi Latvijas Sodū izpildes kodeksā regulē kārtību, kādā bāriņtiesas un policija saņems informāciju par personām, kuras veikušas dzimumnoziegumus pret bērniem.

Izmaiņas paredz, ka brīvības atņemšanas iestādes, pirms atbrīvot personas, kuras notiesātas par vardarbīgiem noziegumiem vai noziedzīgiem nodarījumiem pret dzimumneaizskaramību un tikumību, informāciju par šiem notiesātajiem nosūtīs bāriņtiesai un policijai atbilstoši notiesātā deklarētajai vai izvēlētajai dzīvesvietai. Informācijā būs jānorāda notiesātās personas vārds, uzvārds, personas kods un Krimināllikuma pants, pēc kura šī persona bija notiesāta.

Bāriņtiesas informāciju par personām, kuras izcietušas sodū par dzimumnoziegumiem, saņems arī no Valsts probācijas dienesta uzreiz pēc šo personu reģistrēšanas dienestā. Tāpat probācijas dienests bāriņtiesai nekavējoties nosūtīs informāciju par tā uzraudzībā esošu klientu, par kuru iegūtas ziņas, kas rada pamatotas aizdomas par bērna veselības, dzīvības un pilnvērtīgas attīstības apdraudējumu gadījumos, ja šī persona dzīvo vai plāno dzīvot ģimenē ar bērniem.

Likuma izmaiņas palīdzēs uzlabot bērnu aizsardzību pret seksuālu vardarbību. Līdz šim par bērnu tiesību aizsardzību atbildīgajām institūcijām nebija pietiekamas informācijas par to uzraudzības teritorijā dzīvojošām personām, kuras bijušas tiesātas par dzimumnoziegumiem.

Grozījums Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā

Likums papildināts ar jaunu pantu, kas nosaka Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (KNAB) funkcijas priekšvēlēšanu aģitācijas kontrolē. KNAB ir pienākums kontrolēt ar politiskajām organizācijām un to apvienībām nesaistīto personu veiktās priekšvēlēšanu aģitācijas izdevumu apmēru, pieņemt lēmumus par pārsniegtā priekšvēlēšanu aģitācijas izdevumu apmēra ieskaitīšanu valsts budžetā un par aizliegumu veikt turpmāko politisko organizāciju un to apvienību, kā arī ar politiskajām organizācijām un to apvienībām nesaistīto personu priekšvēlēšanu aģitāciju.

Likvidēs Informācijas analīzes dienestu

Saeima pieņēmusi komisijas sagatavotos grozījumus Nacionālās drošības likumā, Valsts drošības iestāžu likumā un Satversmes aizsardzības biroja likumā, kas paredz Ministru prezidentam tieši pakļautā Informācijas analīzes dienesta likvidēšanu. Ar dienesta likvidēšanu tiks ietaupīti valsts budžeta līdzekļi un novērsta drošības iestāžu funkciju dublēšanās. Grozījumi arī paredz, ka Informācijas analīzes dienestā strādājušo darbinieku darba stāžs šajā iestādē tiks pielīdzināts darba stāžam, kas iegūts Satversmes aizsardzības birojā.

Atvaļināšanās pabalsts karavīriem

Saeima atbalstījusi grozījumus Militārā dienesta likumā, saskaņā ar kuriem atvaļināšanās pabalsts karavīriem turpmāk tiks izmaksāts tikai viena dienesta atalgojuma apmērā. Līdzšinējais tiesiskais regulējums karavīriem ļāva izmaksāt atvaļināšanās pabalstu trīs dienesta atalgojumu apmērā.

Komisija pavasara sesijā skatījusi arī citus būtiskus jautājumus

Iebilst pret aizsardzības finansējuma samazināšanu

Uzklausot Nacionālo bruņoto spēku (NBS) komandiera ģenerālmajora Jura Maklakova ziņojumu par NBS darbības nodrošināšanu pēc budžeta samazināšanas, komisija 12.maijā vienojās aicināt Ministru prezidentu Valdi Dombrovski, valdībai izstrādājot budžeta grozījumus, aizsardzības jomai paredzēto finansējumu nesamazināt vairāk kā par 30 procentiem. Deputāti bija vienprātīgi, ka lielāks samazinājums var neatgriezeniski ietekmēt valsts aizsardzības spējas.

Komisijas priekšsēdētājs Juris Dalbiņš atzina, ka iesniegtie finanšu aprēķini liecina par nepietiekamu NBS finansējumu pat pie 30 procentu budžeta samazinājuma. Pārtraucot finansēt vienību apmācību, apgādi, nenodrošinot karavīru normālu rotāciju starptautiskajās misijās, Latvija zaudēs savu bruņoto spēku kaujasspējas un valsts ārējā drošība būtiski samazināsies, uzskata J.Dalbiņš.

Komisijas deputāti noskaidroja, ka bruņotajos spēkos jau tiek veiktas būtiskas un apjomīgas strukturālās reformas. Galvenais uzsvars likts uz NBS administratīvā aparāta samazināšanu. Piemēram, salīdzinot ar pagājušā gada oktobri, NBS civildienestā esošo darbinieku skaits tiks samazināts no 565 līdz 380. Tāpat būtiski samazinātas dažādas piemaksas un administratīvie izdevumi, piemēram, par mobilajiem telefoniem un autotransportu. Pilnībā pārtraukts finansējums sporta veidu federācijām. Tomēr, ņemot vērā Latvijas dalību NATO un ES, vitāli nepieciešams turpināt mūsu valsts karavīru piedalīšanos NATO misijā Afganistānā, kā arī ES Kaujasgrupā.

Iekšlietu sistēmas darbs

Uzklausot iekšlietu ministres Lindas Mūrnieces ziņojumu, komisija vienojās, ka iekšlietu sistēmā plānotais budžeta samazinājums un veicamās strukturālās reformas tiek plānotas tā, lai arī turpmāk nodrošinātu policijas, ugunsdzēsēju, robežsardzes un citu iekšlietu struktūru sekmīgu darbu.

Deputāti iepazinās arī ar ministrijas veiktajiem izdevumu samazināšanas pasākumiem un plānotajām reformām. Pusotra gada laikā plānots pāriet uz piecām policijas reģionālajām pārvaldēm, kas būtu izvietotas Daugavpilī, Jelgavā, Liepājā, Valmierā un Rīgā. Līdz ar to būtiski tiktu samazināts administratīvais aparāts, kā arī atbalsta funkcijas veicošo darbinieku skaits. Savukārt tiešo darbu, piemēram, operatīvo darbu, izmeklēšanu vai ugunsgrēku dzēšanu veicošo profesionāļu skaits nemainītos. Atalgojums un darbinieku skaits visvairāk tiks samazināts iekšlietu sistēmas centrālajā administratīvajā aparātā, tostarp iekšlietu ministrijā, nevis ierindas policistiem un ugunsdzēsējiem.

Pauž bažas par ieslodzījumu vietu darbu samazināta budžeta apstākļos

Tiekoties ar ieslodzījumu vietu pārvaldes un Valsts probācijas dienesta vadītājiem, komisijas deputāti uzsvēra, ka darbinieku skaita saglabāšana ir pats būtiskākais priekšnoteikums, lai arī samazināta budžeta apstākļos cietumi nodrošinātu savas pamatfunkcijas.

Komisijas priekšsēdētājs Juris Dalbiņš sēdē pauda bažas, ka, nesaglabājot pietiekamu darbinieku skaitu, situācija ieslodzījuma vietās varētu līdzināties pagājušā gadsimta deviņdesmito gadu vidū pieredzētajam, kad cietumu ārējā apsardze tika nodrošināta, bet situācija to iekšienē netika kontrolēta.

Ieslodzījumu vietu pārvaldes priekšnieks Visvaldis Puķīte kopējo situāciju ieslodzījumu vietās vērtēja kā traģisku. Tomēr viņš apliecināja, ka darbinieku skaita saglabāšana ir viņa prioritāte un situācija ieslodzījuma vietās tiek kontrolēta. Līdz ar budžeta grozījumiem tiks samazināts darbinieku atalgojums, tomēr cietumu uzraugi un sargi netiks atlaisti.

Ņemot vērā, ka finansējuma trūkuma dēļ būtiski tiks sašaurināts probācijas dienesta programmu klāsts, tuvākajā laikā sagaidāma noziedzības palielināšanās un līdz ar to arī ieslodzīto skaita pieaugums Latvijas cietumos, prognozēja V. Puķīte. Deputāti noskaidroja, ka probācijas dienests turpmāk vairs nesniegs sociālo rehabilitāciju no ieslodzījuma atbrīvotajām personām, kā arī nesniegs postpenitenciāro palīdzību personām, kuras tiek sagatavotas atbrīvošanai vai ir atbrīvotas no brīvības atņemšanas vietām, kā arī ierobežos tiesas un prokuratūras iespējas pieprasīt izvērtēšanas ziņojumus. Tāpat, līdz 2013.gada 1.janvārim probācijas dienests neuzraudzīs personas, kuras tiks nosacīti atbrīvotas no kriminālatbildības.

Spriež par KNAB un VID sadarbību

Komisija aicināja Ministru kabinetu iespējami ātri iesniegt Saeimā grozījumus Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā (APK), kas precizētu pienākumu sadali starp KNAB un Valsts ieņēmumu dienestu, pārbaudot valsts amatpersonu deklarācijās sniegto ziņu patiesumu. APK jāiekļauj norma, ka lēmumus par amatpersonu administratīvu sodīšanu par nepatiesas informācijas sniegšanu deklarācijās var pieņemt ne tikai VID, bet arī KNAB.

Uzklausot KNAB, VID un Drošības policijas (DP) vadītāju viedokli par šo dienestu sadarbību korupcijas apkarošanā, komisija secināja, ka sadarbības uzlabošanai citi grozījumi tiesību aktos šobrīd nav nepieciešami. Tālākā sadarbība būs atkarīga no savstarpējās uzticēšanās starp institūcijām un to vadītājiem.

Jānovērš Latvijas iekļaušana „ofšoru” sarakstā

Iepazīstoties ar prokuratūras iestāžu darbu samazinātu budžeta līdzekļu apstākļos, komisija secināja, ka līdzekļu trūkums var veicināt Latvijas iekļaušanu finanšu „ofšoru” sarakstā.

Nepiešķirot naudu Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienesta piekļuvei starptautiskiem informācijas apmaiņas tīkliem, Latvija riskē tikt iekļauta starp tām valstīm, ko ASV uzskata par „nodokļu paradīzi” un attiecībā uz kurām var tikt ierobežota ASV banku darbība, noskaidroja deputāti.

Līdz ar Latviju šajā ASV kongresā iesniegtajā likumprojektā „*Stop Tax Heaven Abuse Act*” iekļautas vēl 34 valstis, tostarp trīs ES dalībvalstis – Kipra, Malta un Luksemburga, liecina Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienesta informācija.

Iekļaujot Latviju šajā sarakstā, darījumiem ar Latvijas uzņēmumiem varētu tikt piemēroti īpaši noteikumi, tādējādi ASV rezidentiem varētu tikt apgrūtināta vai pat padarīta neiespējama norēķinu veikšana ar Latvijas uzņēmumiem. ASV bankām varētu tikt liegts atvērt un uzturēt

korespondējošos kontus Latvijas kredītiestādēm. Tāpat varētu tikt ierobežota vai aizliegta Latvijas banku izsniegto maksājumu karšu izmantošana ASV, komisijas deputātus informēja atbildīgie speciālisti.

„J.Dalbiņš norādīja, ka Latvijai nav vietas šajā sarakstā un likumprojektā tā iekļauta drīzāk kļūdas pēc, taču jābrīnās par izpildvaras mazspēju risināt šo jautājumu. Tomēr patlaban valsts nespēja samaksāt par dalību sistēmā, kas apmainās ar ziņām par naudas atmazgāšanu, ir arguments par labu tam, ka Latvija tomēr netiek svītrotā no likumprojekta.

Lai nodrošinātu Latvijas atbildīgā dienesta piekļuvi speciālajam informācijas apmaiņas tīklam, kas darbojas Eiropas līmenī, gadā nepieciešami 5000 eiro, bet piekļuve tīklam, kas ļauj sazināties ar vairāk nekā 100 radniecīgiem dienestiem visā pasaulē, maksā apmēram 4000 ASV dolārus gadā. Naudas trūkuma dēļ Latvija jau ir zaudējusi piekļuvi Eiropas tīklam, un, ja netiks samaksāts rēķins, šogad visdrīzāk tiks liegta pieeja arī pasaules tīklam.

VALSTS PĀRVALDES UN PAŠVALDĪBAS KOMISIJA

Valsts iestāžu un pašvaldību darbība, civildienests un valsts amatpersonu darbs, tostarp interešu konflikta novēršana, partiju finansēšana un priekšvēlēšanu aģitācija, dzīvojamo māju pārvaldīšana un apsaimniekošana, palīdzība dzīvokļa jautājumu un denacionalizēto namu īrnieku problēmu risināšanā, nevalstiskā sektora darbība – tas ir komisijas sēdēs skatāmo jautājumu loks.

Komisijas sēdēs kā eksperti tiek pieaicināti Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas, Ekonomikas ministrijas un Tieslietu ministrijas speciālisti, atbildīgās amatpersonas no Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja un Valsts kancelejas, kā arī lietpratēji no Būvniecības, enerģētikas un mājojumu valsts aģentūras, Latvijas Namu pārvaldītāju un apsaimniekotāju asociācijas, Latvijas Pašvaldību savienības, sabiedriskās politikas centra „Providus” un citām organizācijām. Komisijas pārraudzībā strādā Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma izstrādes apakškomisija.

Komisijas tikšanās ar reģionālo augstskolu rektoriem.

Komisijas sastāvs:

Oskars Spurdziņš (TP)

Staņislavs Šķesters (ZZS)

Sarmīte Ķikuste (JL)

Igors Aleksandrovs (JL)

Valērijs Buhvalovs (PCTVL)

Sergejs Dolgopolovs (SC)

Aleksandrs Golubovs (SC)

Pēteris Hanka (ZZS)

Māris Kučinskis (TP)

Jānis Lagzdiņš (TP)

Gunārs Laicāns (PS)

Anatolijs Mackevičs (LPP/LC)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretāre

Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087257

E-pasts: kristine.vitola@saeima.lv

Atskatoties uz komisijas darbu, jāsaprot, ka aizvadītais darba cēliens pagājis normālā darbā un bez lieliem „sastrēgumiem” salīdzinājumā ar ziemas sesiju, kad diezgan saspringtā režīmā bija jāpabeidz darbs pie likumiem, kas saistīti ar administratīvi teritoriālo reformu. Izskatīšanai Saeimā esam virzījuši vairākus likumprojektus, un nepadarītu vai iekavētu darbu mums nav.

Šajā sesijā pamanāmākais mūsu komisijas darbs bija jaunā Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma sagatavošana galīgajam lasījumam. Vēlos uzteikt apakškomisiju, kas strādāja pie šī likumprojekta, un pateikt paldies arī ekspertiem par ieguldīto darbu likuma tapšanā.

Vēl Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija pavasara sesijā strādāja pie jaunā Arhīvu likumprojekta sagatavošanas otrajam lasījumam. Pašreizējā finanšu situācijā tas ir ļoti būtiski, jo paredzēts mainīt arhīvu sistēmu. Iespējams, ka darbu turpināsim arī vasarā, lai rudens sesijā likumprojekts būtu gatavs skatīšanai Saeimas sēdē.

Tāpat mēs meklējam iespējas, kā atvieglot dzīvojamo māju pārņemšanu dzīvokļu īpašnieku pārvaldīšanā, kas ir priekšnoteikums, lai māju īpašnieki varētu pretendēt uz Eiropas Savienības naudu māju siltināšanai. Bet vienlaikus jāatzīst, ka ne jau trūkumi likumdošanā ir galvenais šķērslis, kāpēc cilvēki neizmanto iespēju siltināt mājas. Tam par iemeslu galvenokārt ir iedzīvotāju neticību šim pasākumam, nevēlēšanās uzņemties papildu saistības, kā arī finanšu trūkums.

Nākamajā sesijā komisijas dienaskārtībā būs grozījumi likumā, kas regulē kārtību, kādā augstskolas savā īpašumā varēs iegūt valsts un pašvaldību nekustamo īpašumu. Tāpat mēs turpināsim skatīt priekšlikumus par valsts amatpersonas amata savienošanas speciālajiem ierobežojumiem. Turpināsim strādāt arī pie jaunā Dzīvokļa īpašuma likumprojekta.

Ņemot vērā situāciju valsts finanšu sektorā, arī turpmāk, tāpat kā līdz šim, komisijas uzmanības lokā būs tas, kādas pārmaiņas tuvākajā nākotnē sagaida valsts pārvaldi, kā pašvaldības samazināta finansējuma apstākļos tiks galā ar savām funkcijām un kāds būs pašvaldību finansējuma izlīdzināšanas modelis.

Oskars Spurdziņš,
Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas priekšsēdētājs

Saeima šajā sesijā pieņēma virkni Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas virzītu likumprojektu.

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likums

Saeimā pieņemtais jaunais Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likums, kurš stāsies spēkā no 2010.gada 1.janvāra, attieksies uz visu dzīvojamo māju pārvaldīšanu neatkarīgi no tā, kas ir mājas īpašnieks un kāda ir tās platība. Likums noteiks dzīvojamo māju un dzīvokļu īpašnieku, kā arī māju pārvaldnieku un apsaimniekotāju tiesības un pienākumus.

Mājas īpašniekam būs jānodrošina dzīvojamās mājas pārvaldīšana, kas aptver arī obligāti veicamos pasākumus, tostarp energoefektivitātes minimālo prasību nodrošināšanu. Minimālās mājas siltumnoturības prasības, kā arī renovācijas un rekonstrukcijas kārtību noteiks Ministru kabinets.

Jaunais likums reglamentē dzīvojamās mājas pārvaldnieka darbību, kurš būs kā starpnieks starp mājas vai privatizētā dzīvokļa īpašnieku un apsaimniekošanas pakalpojumu sniedzēju. Daudzdzīvokļu mājas pārvaldniekam būs nepieciešama profesionālā izglītība, un viņam būs jāreģistrējas pārvaldnieku reģistrā. Pārvaldnieka kompetences apjoms tiks noteikts pārvaldīšanas līgumā, un nama nepienācīgas pārvaldīšanas gadījumā, ja tas, piemēram, radīs draudus iedzīvotāju dzīvībai, veselībai, drošībai, īpašumam vai videi, attiecīgā pašvaldība tajā varēs iecelt norīkoto pārvaldnieku.

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likums paredz, ka mājas īpašniekam un pārvaldniekam būs jānoslēdz mājas pārvaldīšanas līgums. Šāds līgums saskaņā ar dzīvokļu īpašnieku kopsapulces lēmumu būs jāslēdz arī privatizēto dzīvokļu īpašniekiem. Spēkā esošie māju pārvaldīšanas līgumi līdz 2011.gada 31.decembrim būs jāsaskaņo ar jaunā likuma noteikumiem.

Ikvienai dzīvojamajai mājai līdz 2011.gada 31.decembrim būs jāiekārto mājas lieta, kurā būs mājas pamatdokumenti – zemesgrāmatu un dzīvokļa īpašuma inventarizācijas akti, mājai piesaistītā zemesgabala robežu plāns un līgums par piesaistītā zemesgabala lietošanu. Tāpat lietā glabāsies mājas īpašnieka, valsts dzīvojamās mājas valdītāju un dzīvokļu īpašnieku saraksts un mājas tehniskā pase, kā arī ar pārvaldīšanu saistītie dokumenti – mājas pārvaldīšanas līgums, dzīvokļu īpašnieku izveidoto biedrību, kapitālsabiedrību vai kooperatīvo sabiedrību statūti, mājas īpašnieka pieņemtie lēmumi un citi dokumenti. Mājas lieta glabāsies pie mājas īpašnieka, bet, ja mājai būs vairāki īpašnieki, – pie mājas pārvaldnieka.

Nodeva par dzīvesvietas deklarēšanu

Saeimā pieņemtie grozījumi Dzīvesvietas deklarēšanas likumā nosaka, ka no šī gada 1.jūlija būs jāmaksā valsts nodeva par dzīvesvietas deklarēšanu attiecīgajā pašvaldībā. Tāpat vajadzēs maksāt par dzīvesvietas deklarēšanu pa pastu Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē.

Nodevas apmēru un maksāšanas kārtību, kā arī atvieglojumus un atbrīvojumus no nodevas maksāšanas noteiks Ministru kabinets.

Ja dzīvesvieta tiks deklarēta elektroniski, valsts nodeva nebūs jāmaksā. Tāpat nebūs jāmaksā par bērna pirmreizējo deklarēšanu. Savukārt nodevu uz pusi paredzēts samazināt represētajām personām, bet no nodevas samaksas pilnībā būs atbrīvoti invalīdi, Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībnieki, pensionāri, kuru pensijas apmērs nepārsniedz minimālo algu, kā arī trūcīgās personas. Patlaban iedzīvotājiem par dzīvesvietas deklarēšanu nav jāmaksā.

Saskaņo rezervāta robežas

Saeima pieņēma arī Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas virzītos grozījumus Teiču dabas rezervāta likumā, kas likumu saskaņo ar pašvaldību administratīvo teritoriju jauno iedalījumu.

Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija pavasara sesijā strādāja ar vairāku likumprojektu sagatavošanu izskatīšanai Saeimā, kā arī apsprieda citus aktuālus jautājumus.

Jādeklarējas VID elektroniskajā sistēmā

Pavasara sesijā komisija turpināja strādāt ar grozījumu sagatavošanu likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”, kas nosaka, ka no nākamā gada valsts amatpersonas savas deklarācijas varēs iesniegt tikai elektroniski, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta elektronisko sistēmu.

Tāpat izmaiņas likumā paredz, ka speciālie valsts amatpersonas amata savienošanas ierobežojumi attieksies arī uz kapitālsabiedrību meitasuzņēmumu valdes locekļiem un padomes locekļiem.

Top Arhīvu likums

Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija turpināja darbu pie jaunā Arhīvu likumprojekta sagatavošanas 2.lasījumam. Jaunais likums paredz reorganizēt arhīvu sistēmu, izveidojot Latvijas Nacionālo arhīvu.

Valsts un pašvaldību mantas atsavināšana

Komisija turpināja strādāt pie grozījumiem Valsts un pašvaldību mantas atsavināšanas likumā. Paredzēts, ka valsts vai pašvaldības iestādei mantas maiņas gadījumā nebūs jārīko izsole vai arī pārdošana par brīvu cenu. Tas ļaus iestādēm ātrāk atbrīvoties no vairs nelietojamām un norakstītām mantām un iegūtos līdzekļus vai mantu izmantot sava materiāli tehniskā nodrošinājuma uzlabošanai un noteikto funkciju izpildes nodrošināšanai.

Tāpat Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija turpināja izvērtēt uz 2.lasījumu iesniegtos priekšlikumus likumprojektu paketei, kas paredz, ka valsts un pašvaldības savu nekustamo īpašumu bez atlīdzības varēs nodot valsts augstskolām.

Dienesta pases

Pavasara sesijā Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija noslēdza darbu pie grozījumiem Personu apliecināšu dokumentu likumā, kas paredz arī ārvalstīs dienāšo personu laulātajiem un viņu apgādībā esošajiem ģimenes locekļiem izsniegt dienesta pases.

Minēto personu ģimenes locekļi dienesta pases varēs saņemt gadījumā, ja viņi dosies līdz uz darba vai dienesta vietu ārvalstī uz laiku, kas ir ilgāks par sešiem mēnešiem. Izmaiņas likumā nepieciešamas, lai sakārtotu personu statusu uzturēšanās valstī, norāda grozījumu autori.

Tāpat likums papildināts ar pantu par pagaidu ceļošanas dokumentu izsniegšanu. Šādu dokumentu Latvijas diplomātiskajās un konsulārajās pārstāvniecībās trešajās valstīs varēs saņemt citas ES dalībvalsts pilsonis, kurš būs nozaudējis savus personas dokumentus, ja uzturēšanās valstī nav viņa valsts pārstāvniecības.

Māju pārņemšana dzīvokļu īpašnieku pārvaldīšanā

Komisija atbalstīja likumprojektu „Grozījumi likumā „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju”” izskatīšanai galīgajā lasījumā, kas paredz atvieglot daudzdzīvokļu māju pārņemšanu dzīvokļu īpašnieku pārvaldīšanā.

Grozījumi paredz, ka lēmumu par dzīvojamās mājas pārņemšanu dzīvokļu īpašnieku pārvaldīšanā, ja tam piekritīs vairāk nekā puse dzīvokļu īpašnieku, varēs pieņemt, veicot rakstisku aptauju. Dzīvokļu īpašnieku aptaujāšana atvieglos daudzdzīvokļu māju pārņemšanu gadījumos, kad

kvoruma trūkuma dēļ nevar notikt mājas iedzīvotāju kopsapulce, norāda Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija. Patlaban tikai kopsapulce var lemt par mājas pārņemšanu.

Trešajam lasījumam sagatavotie grozījumi nosaka aptaujas procedūras norisi un lēmuma pieņemšanas gaitu, kā arī dzīvojamās mājas pārvaldīšanas līguma projekta izstrādes un līguma noslēgšanas kārtību.

Piedāvātās izmaiņas paātrinās daudzdzīvokļu māju pārņemšanu īpašnieku pārvaldīšanā un veicinās iespēju pretendēt uz ES naudu dzīvojamo māju siltināšanai.

Patlaban Latvijā ir vairāk nekā 13 tūkstoši daudzdzīvokļu māju, kurām nepieciešama siltumnoturības uzlabošana. No tām gandrīz 12 tūkstoši māju nav pārņemtas dzīvokļu īpašnieku pārvaldīšanā, kas ievērojami apgrūtina gan māju pārvaldīšanu un apsaimniekošanu, gan arī liedz pretendēt uz ES atbalstu māju siltināšanā.

VID un KNAB kompetence

Komisija skatīja priekšlikumus grozījumiem likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” uz 2.lasījumu un nolēma prasīt Ministru kabinetam precizēt kompetences sadalījumu, VID un Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam (KNAB) pārbaudot valsts amatpersonu deklarācijas.

Komisijas sēdē no kreisās: P.Hanka, S.Šķesters, O.Spurdziņš.

Komisija uzsver, ka joprojām valdības līmenī nav atrisināts vairākus gadus ilgušais strīds starp KNAB un VID par kompetenču sadalījumu, pārbaudot ziņu patiesumu.

Patlaban nav precīzi noteikts, kura institūcija pārbauda, vai valsts amatpersonas deklarācijā norādītās ziņas ir pilnīgas un patiesas, un tas rada domstarpības starp KNAB un VID. Tāpēc likumā nepieciešams skaidri noteikt abu kontrolējošo iestāžu pienākumus amatpersonu deklarāciju pārbaudē.

Pašvaldības deputāta pilnvaras

Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija konceptuāli atbalstījusi grozījumus likumā „Par pilsētas domes, rajona padomes, novada domes un pagasta padomes deputāta statusu”, kas paredz, ka pašvaldības deputāta pilnvaras būs jāaptur, ja trīs mēnešus pēc kārtas deputāts nebūs piedalījies pašvaldības sēdēs kriminālprocesa ietvaros piemērotā piespiedu līdzekļa vai arī veselības stāvokļa dēļ.

Izmaiņas likumā paredz, ka deputāta pilnvaras tiks apturētas no brīža, kad pašvaldības vadītājs domes (padomes) sēdē būs paziņojis par konkrētā deputāta nespēju ilgstoši pildīt savus pienākumus. Attiecīgā deputāta vietā uz laiku stāsies nākamais kandidāts no tā paša saraksta, no kura bija ievēlēts aizvietotais deputāts.

Patlaban vietējo pašvaldību deputātam savas pilnvaras ir jānoliek uz laiku, ja viņš ievēlēts Saeimā, pilda Ministru prezidenta, viņa biedra vai ministra pienākumus. Savukārt anulēt pašvaldības deputāta pilnvaras var, ja viņš vairāk nekā trīs reizes pēc kārtas bez attaisnojoša iemesla nav piedalījies pašvaldības domes (padomes) sēdē.

Izmaiņas likumā nepieciešamas, jo situācijā, kad deputāts ilgstoši nevar piedalīties pašvaldības sēdē, ir apgrūtināta ar pašvaldību funkcijām saistītu lēmumu pieņemšana, un tas rada kaitējumu sabiedrības interesēm.

Kandidēšana pašvaldību vēlēšanās

Komisija pavasara sesijā konceptuāli atbalstījusi grozījumus Pilsētas domes, novada domes un pagasta padomes vēlēšanu likumā, kas noteiks amatpersonu loku, kurām būs jāatstāj ieņemamais amats, kandidējot pašvaldību vēlēšanās.

Saskaņā ar piedāvātajām izmaiņām likumā, ja kandidējot pašvaldību vēlēšanās, savs amats būs jāatstāj Valsts prezidentam, tiesnešiem, prokuroriem, policistiem un robežsargiem. Šie amati nav savienojami ar politisko darbību, bet pretendēšana uz darbu pašvaldības domē (padomē) nenoliedzami ir aktīva politiskā darbība, norāda likumprojekta autori.

Grozījumi paredz, ka Nacionālās radio un televīzijas padomes locekļiem savs amats būs jāatstāj tikai pēc ievēlēšanas pašvaldībā. Savukārt Saeimas deputāti, Ministru kabineta locekļi un Eiropas Parlamenta deputāti, kandidējot pašvaldību vēlēšanās, tāpat kā līdz šim amatu zaudēs pēc ievēlēšanas attiecīgajā pašvaldībā.

Tautas skaitīšana

Pavasara sesijā Saeima 2.lasījumā pieņēma komisijas sagatavotos grozījumus Tautas skaitīšanas likumā, kas paredz precizēt skaitīšanas metodoloģiju. Izmaiņas nepieciešamas, jo saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulu ir mainījusies pastāvīgā iedzīvotāja definīcija un prasības mājokļu uzskaitē, kā arī kļuvuši stingrāki datu konfidencialitātes noteikumi.

Dzīvokļa īpašuma likums

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma izstrādes apakškomisija pavasara sesijā uzsāka darbu pie jaunā Dzīvokļu īpašuma likumprojekta sagatavošanas otrajam lasījumam.

Jaunais likums definēs dzīvokļa īpašuma jēdzienu, noteiks dzīvokļa īpašnieka tiesības, pienākumus un atbildību, kā arī regulēs dzīvokļu īpašnieku kopīpašumā esošās dzīvojamās mājas daļas pārvaldīšanas principus. Tāpat tiks noteikta dzīvokļu īpašnieku kopības kompetence un lēmumu pieņemšanas kārtība.

Spēkā esošais likums „Par dzīvokļa īpašumu” pieņemts 1995.gadā un vairs neatbilst mūsdienu prasībām.

TAUTSAIMNIECĪBAS, AGRĀRĀS, VIDES UN REĢIONĀLĀS POLITIKAS KOMISIJA

Līdztekus tautsaimniecības un uzņēmējdarbības jautājumiem komisija strādā ar lauksaimniecību, vidi un reģionālo politiku saistītiem likumprojektiem. Pieaugoša nozīme ir enerģētikas un būvniecības sektoriem, un joprojām aktuāla ir privatizācijas un zemes reformas pabeigšana. Nozīmīga komisijas darba sastāvdaļa ir Ekonomikas ministrijas, Satiksmes ministrijas, Zemkopības ministrijas, Vides ministrijas, daļēji arī Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas un šajās nozarēs strādājošo valsts iestāžu darba pārraudzība. Lai pieņemtu kvalitatīvus lēmumus, komisijai ir būtiski ņemt vērā arī nozares lietpratēju un nevalstiskā sektora viedokli. Tādēļ komisijas sēdēs deputāti ar virkni ekspertu aktīvi diskutē par Latvijas tautsaimniecības attīstības tendencēm un nākotnes perspektīvām. Padziļinot komisijas darbu enerģētikas politikas veidošanā un atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanā, izveidota Enerģētikas apakškomisija.

Komisijas sēde. No kreisās: Dz.Zaķis, A.Seile, I.Līdaka.

Komisijas sastāvs:

Guntis Blumbergs (ZZS)
Vents Armands Krauklis (TP)
Jānis Tutins (SC)
Vitālijs Aizbalts (LPP/LC)
Māris Ārbergs (TP)
Madaras Lasmanis (JL)
Ingmārs Līdaka (ZZS)
Artūrs Rubiks (SC)
Anna Seile (PS)
Juris Sokolovskis (PCTVL)
Dzintars Zaķis (JL)

priekšsēdētājs
priekšsēdētāja biedrs
sekretārs

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087305

E-pasts: tautsaimnieciba@saeima.lv

Komisija pavasara sesijā ir strādājuši ar daudziem tautsaimniecībai būtiskiem likumprojektiem. Pēc vairāku gadu darba ir pieņemts Publiskās un privātās partnerības likums. Uz likumu tiek liktas lielas cerības, jo tas paver iespējas ar privāto partneru finansējumu realizēt investīciju projektus, kuriem valstij un pašvaldībām patlaban trūkst finansējuma. Publiskās un privātās partnerības process tiek precīzi regulēts, nosakot, ka vienmēr nepieciešams izstrādāt projekta finanšu un ekonomiskos aprēķinus, ko izvērtē uzraudzības institūcija.

Līdztekus darba grupā esam strādājuši pie izmaiņām Publisko iepirkumu likumā, kas maina līgumcenu sliekšņus un „mazos” iepirkumus padara caurskatāmākus, jo par iepirkumu izsludināšanu jāziņo Iepirkumu uzraudzības biroja mājaslapā. Pēc ilgām diskusijām esam vienojušies, ka, iesniedzot sūdzību par iepirkuma konkursu, nepieciešama drošības nauda. Patlaban ir gadījumi, kad uzņēmēji izmanto negodīgas konkurences metodes un mākslīgi novilcina iepirkumu realizāciju. Un tas savukārt kavē ekonomikas attīstību.

Pavasara sesija iezīmējās arī ar izmaiņām Aizsargjoslu likumā. Diskutējot plašā ekspertu lokā, esam raduši kompromisu starp vides aizsardzības prasībām un attīstības iespējām. Kāpu aizsargjoslā būs pieļaujama viesnīcu un stāvvietu izbūve, kā arī mazu dzīvojamo ēku paplašināšana. Bet visas darbības būs pieļaujamas tikai ar pašvaldības un vides pārvaldes akceptu.

Lai aizsargātu hipotekāro kredītuņēmējus pret nepamatotām kredītdevēju prasībām, izstrādājot grozījumus Patērētāju tiesību aizsardzības likumā, esam izstrādājuši īpašus noteikumus attiecībā uz kredītiem, kuru atmaksa nodrošināta ar nekustamā īpašuma ķīlu, un paredzējuši papildu aizsardzību arī kredītu galvotājiem. Taču jāuzsver, ka jaunās normas attiecas uz kredītiem, kas noslēgti pēc likuma izmaiņu izsludināšanas.

Arī šajā sesijā esam veikuši likuma grozījumu, lai samazinātu valsts uz pašvaldību kapitālsabiedrību valdes, padomes un to atalgojumu. Padomes saglabātas tikai īpaši lielos uzņēmumos, taču, šķiet, drīzumā valsts pilnībā atteiksies no padomēm uzņēmumos, kas pilnībā pieder valstij vai pašvaldībai.

Saeima ir atbalstījusi arī pašvaldību regulatoru likvidēšanu. To funkcijas no novembra pārņems centrālais regulators, un turpmāk tas būs tiesīgs pieprasīt tarifu projektu pārrēķinu, ja mainījušies tarifus ietekmējošie faktori. Līdz šim regulatoram nebija šādas iespējas, un tam nācās gaidīt, kad uzņēmums tarifu projektu iesniedza pēc savas iniciatīvas.

Tāpat komisija ir izstrādājusi un parlaments atbalstījis izmaiņas Konkurences likumā. Grozījumi pilnveido tiesisko regulējumu, kas lielveikaliem aizliedz uzspiest ražotājiem netaisnīgus līguma nosacījumus, un ir noteikti īsāki termiņi, kuros veikaliem ar ražotājiem jānorēķinās par svaigu pārtikas produktu realizāciju.

Lai arī no jūlija strādāšu Ventspils pilsētas domē, domājams, pienākumi aizvien būs saistīti ar tautsaimniecības jautājumiem. Komisijas deputātu un darbinieku darbs bijis profesionāls, un esam spējuši rast saprātīgus kompromisus starp visām iesaistītajām pusēm arī situācijās, kad tas šķita neiespējami. Ministrijas vienmēr ir bijušas atsaucīgas, taču savstarpējā koordinācija starp iestādēm varētu būt labāka.

Lai saglabātu uzņēmējdarbību un būtiski neceltu nodokļus, budžeta grozījumi nepatīkamu slogu uzliek sociālajai sfērai. Tāpēc komisijai gaidāms nopietns un atbildīgs darbs, lai šādi pasākumi nebūtu veltīgi un, veicinot ekonomisko augšupeju, iespējami drīz varētu paaugstināt sociālās garantijas.

Guntis Blumbergs,
Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas priekšsēdētājs

Pavasara sesijā Saeima galīgajā lasījumā ir pieņēmusi vairākus Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas pārziņā esošus likumprojektus.

Stingrāka hipotekāro kredītuņēmēju aizsardzība

Lai aizsargātu hipotekāro kredītuņēmējus pret nepamatotām kredītdevēju prasībām, Saeima atbalstīja komisijas sagatavotos grozījumus Patērētāju tiesību aizsardzības likumā.

Ja patērētājs nebūs pieļāvis būtiskus līguma pārkāpumus, kredīta devējam turpmāk nebūs tiesību pieprasīt kredīta pirmstermiņa atmaksu vai papildu nodrošinājumu, nosaka izmaiņas Patērētāju tiesību aizsardzības likumā.

Par būtisku līguma pārkāpumu šī likuma izpratnē tiek uzskatīta kredīta atmaksas vai procentu maksājumu kavēšana ilgāk par 60 dienām vai biežāk kā trīs reizes gada laikā, katru reizi ilgāk par 30 dienām, kā arī kredīta neizmantošana līgumā paredzētajam mērķim.

Tāpat likuma izmaiņas paredz vairākus grozījumus Patērētāju tiesību aizsardzības centra (PTAC) darbībā. Turpmāk PTAC lēmumus varēs pārsūdzēt uzreiz Administratīvajā tiesā. Līdz šim sākumā pārsūdzības izskatīja Ekonomikas ministrija. Lai padarītu PTAC darbu efektīvāku un dotu iespēju koncentrēties uz būtisku patērētāju tiesību pārkāpumu novēršanu, paredzēts, ka ne vienmēr, saņemot iedzīvotāju iesniegumu, būs jāierosina administratīvā lieta.

Grozījumi Aizsargjoslu likumā

Saeima atbalstīja grozījumus Aizsargjoslu likumā, kas maina apbūves nosacījumus kāpu aizsargjoslā un groza nosacījumus vairākām ekspluatācijas un drošības aizsargjoslām.

Deputāti vienojās, ka Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslā ārpus pilsētām un ciemiem uz katra zemes īpašuma būs atļauts izvietot vienu viensētu ar palīgēkām. Lai sekmētu tūrisma attīstību, piecus kilometrus platajā aizsargjoslā būs pieļaujama arī viesnīcu un tām līdzīga lietojuma ēku, skatu torņu, tūrisma infrastruktūras vai inženierkomunikāciju būve, taču tikai atbilstoši vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam. 300 metru platajā piekrastes aizsargjoslā lauku apvidos un 150 metru platajā krasta kāpu aizsargjoslā pilsētās un ciemos saglabājas stingrāki apbūves noteikumi.

Ar viesnīcām un tām līdzīga lietojuma ēkām tiek saprasti gan restorāni un kafejnīcas, gan moteļi un pansijas, gan arī līdzīgas īslaicīgās apmešanās vietas, kā to nosaka būvju klasifikators.

Likums nosaka, ka, sadalot Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslā esošu zemesgabalu, katra atsevišķā zemesgabala platībai jābūt vismaz trīs hektārus lielai. Tikai atsevišķos gadījumos, ja teritorijas plānojumā būs paredzēta infrastruktūras vai inženierkomunikāciju būvniecība vai uzturēšana, šim mērķim paredzētais zemesgabals drīkstēs būt mazāks par trim hektāriem.

Atbilstoši vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam un darbības saskaņojot ar Valsts vides dienestu, kāpu aizsargjoslā būs atļauts renovēt vai restaurēt ēkas un būves, pie dzīvojamām mājām varēs celt palīgēkas. Rekonstruējot ēkas vai būves, tās nedrīkstēs pārsniegt jau esošo būvapjomu. Tomēr, rekonstruējot mazas dzīvojamās ēkas, tās drīkstēs paplašināt līdz 150 kvadrātmetriem.

Latvijas ražotāju un lielveikalu interešu samērošana

Lai stiprinātu konkurences uzraugu iespējas vērsties pret mazumtirgotājiem, kas ļaunprātīgi izmanto dominējošo stāvokli, Saeima pieņēma izmaiņas Konkurences likumā.

Likuma izmaiņās noteikti saprātīgi termiņi, kuros tirgotājam ar ražotāju jānorēķinās par svaigu pārtikas produktu realizāciju. Turpmāk tirgotājam par piegādātajām pārtikas precēm, kuru derīguma termiņš ir īsāks par 20 dienām, būs jānorēķinās 30 dienu laikā.

Turpmāk par netaisnīgu un nepamatotu tiks uzskatīta maksājumu un atlaižu piemērošana vai uzspiešana par preces piegādi un izvietojumu veikala plauktos. Prasība neattieksies uz objektīvi pamatotiem maksājumiem par jaunas, patērētājiem nezināmas preces virzīšanu tirgū.

Likuma izmaiņas stāsies spēkā 2009.gada 1.septembrī.

Izmaiņas publisko iepirkumu procedūrās

Saeimas apstiprinātie grozījumi Publisko iepirkumu likumā maina iepirkuma administratīvās procedūras un piedāvājumu izvērtēšanas kritērijus.

Likumā noteiktās procedūras turpmāk attieksies uz piegādes un pakalpojumu iepirkumiem, kuru paredzamā līgumcena ir vismaz 20 000 latu, bet būvdarbu iepirkumiem – vismaz 120 tūkstoši latu.

Lai veicinātu atklātību un pārskatāmību iepirkumiem, kuru līgumcena piegādes un pakalpojumu līgumiem ir virs 3000 latiem, bet nesasniedz 20 000 latu, iepirkumu uzraudzības biroja (IUB) mājas lapā tiks publicēti paziņojumi par visiem šāda veida iepirkumiem. Tāpat IUB mājas lapā tiks publicēti paziņojumi par būvdarbu iepirkumiem, kuru paredzamā līgumcena ir no 10 līdz 120 tūkstošiem latu. Piedāvājumu iesniegšanas termiņš būs vismaz 15 dienas, un tiks reglamentēta arī piedāvājumu izvērtēšanas kārtība.

Iepriekš likums paredzēja stingri regulētu iepirkuma procedūru piemērošanu, ja piegādes un pakalpojumu līgumiem paredzamā līgumcena ir vismaz 10 000, kā arī noteica pasūtītāja rīcību gadījumos, kad paredzamā līgumcena pārsniedz 1000 latu.

Lai samazinātu nepamatotu iesniegumu (sūdzību) skaitu IUB, likumā paredzēts, ka līdz ar sūdzības iesniegšanu jāiemaksā drošības nauda.

Lai mīkstinātu prasības uzņēmējiem, no trīs gadiem uz 12 mēnešiem ir saīsināts termiņš, kad par administratīvu pārkāpumu sodīts uzņēmums nevar piedalīties iepirkumu konkursos. Bet gadījumā, ja uzņēmums ir nodarbinājis personu bez darba līguma, ierobežojuma termiņš būs 18 mēneši.

Tāpat ir mainīti kritēriji, saskaņā ar kuriem tiek izvērtēti uzņēmēju piedāvājumi. Primārais vērtēšanas kritērijs būs saimnieciskais izdevīgums, un tas ietvers, piemēram, izpildes termiņus, ekspluatācijas izmaksas, kvalitāti, funkcionalitāti, kā arī vides prasību ievērošanu.

Publiskā un privātā partnerība

Saeima atbalstīja Publiskās un privātās partnerības (PPP) likumu, kas ļaus valstij un pašvaldībām efektīvāk piesaistīt privātus investorus infrastruktūras objektu izveidei un citiem projektiem. Likumam nav tiešas ietekmes uz ekonomiku, taču, stimulējot skolu, bērnudārzu celtniecību un renovāciju, ceļu būvniecību un citu projektu norisi, tiks veicināta ekonomiskā izaugsme.

PPP gadījumā vienmēr būs nepieciešami finanšu un ekonomiskie aprēķini, uz kuru pamata tiek pieņemts lēmums par projekta uzsākšanu. Likums paredz arī PPP uzraudzības un konsultāciju institūcijas izveidošanu.

Būs vienots sabiedrisko pakalpojumu regulators

Saeima atbalstīja vienotas sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas sistēmas izveidi. To paredz grozījumi likumā „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”. No 2009.gada 1.novembra pašvaldību regulatoru funkcijas pārņems Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (SPRK).

Vienota sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas sistēma ļaus nodrošināt vienādu pieeju reģionālajiem pakalpojumu sniedzējiem un noteikt vienotu valsts nodevu par sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu.

Turpmāk visi uzņēmumi, kas darbojas regulējamās nozarēs, maksās nodevu ne vairāk kā 0,2 % apmērā no uzņēmuma neto apgrozījuma iepriekšējā gadā. Līdz šim uzņēmumi, kas darbojās pašvaldības regulējamās nozarēs, maksāja divreiz lielāku nodevu.

Patlaban Latvijā darbojas divu veidu regulēšanas sistēmas – valsts un pašvaldību līmenī. Valsts regulējamās nozarēs ir izveidots viens regulators – SPRK. Savukārt pašvaldībās regulatora funkcijas veica attiecīgās pašvaldības vai vairāku pašvaldību izveidota iestāde.

Likuma izmaiņas SPRK dos tiesības pieprasīt tarifu pārskatīšanu, ja ir mainījušies tarifu ietekmējošie faktori. Tāpat likuma grozījumos paredzēts, ka SPRK lēmumus varēs pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā, un noteikts, ka SPRK ir tiesīga saņemt informāciju, kas uzskatāma par valsts noslēpumu. Pielaižot valsts noslēpumam nepieciešama, jo SPRK pieņemtie lēmumi elektroenerģijas, gāzes un sakaru jomā var ietekmēt valsts drošību.

Komisijas sēdē. No kreisās: M.Ārbergs, V.A.Krauklis, G.Blumbergs.

Jauns Pasta likums

Saeima pieņēma jaunu Pasta likumu, kas paredz vienotu regulējumu visiem pasta pakalpojumu tirgus dalībniekiem.

Likums daļu pasta pakalpojumu nosaka kā universālo pakalpojumu. Tas radīs priekšnoteikumus pasta pakalpojumu, tostarp abonēto preses izdevumu piegādes, garantētai saņemšanai visā Latvijas teritorijā.

Likuma mērķis ir nodrošināt pasta pakalpojumu pieejamību un attīstīt konkurenci pasta nozarē. Likums noteiks vienotu tiesisko regulējumu visiem pasta pakalpojumu tirgus dalībniekiem – tas attieksies ne tikai uz VAS „Latvijas Pasts”, bet arī kurjeru, eksprespasta firmām un citiem komersantiem.

Jauna Pasta likuma izstrāde bija nepieciešama, jo līdzšinējais likums ir novecojis, un kopš tā pieņemšanas 1994.gadā pasta nozare ir būtiski mainījies. Likumā precizēta terminoloģija, definēti līdz šim trūkstošie jēdzieni un iekļauts atsevišķu jautājumu regulējums, kas nav līdzšinējā likumā.

Valdes un padomes valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību meitasuzņēmumos

Saeima atbalstīja grozījumus likumā „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām”, kas ierobežo padomes un valdes arī tajos uzņēmumos, kuros izšķiroša ietekme ir citai valsts vai pašvaldības kapitālsabiedrībai.

Turpmāk padomes netiks veidotas arī kapitālsabiedrību meitasuzņēmumos. Izņēmums būs akciju sabiedrības, ja tās atbilst vismaz divām no trim šādām pazīmēm – gada neto apgrozījums pārsniedz 23 miljonus latu, bilances kopsumma lielāka par 15 miljoniem latu vai vidējais darbinieku skaits gada laikā lielāks par 250. Tādā gadījumā šajās akciju sabiedrībās padomi veidos trīs locekļi. Valdes locekļu atlīdzība kapitālsabiedrības meitasuzņēmumā turpmāk nedrīkstēs pārsniegt pieckāršu sabiedriskajā sektorā strādājošo vidējo darba samaksu.

Saeima jau iepriekš bija lēmusi ierobežot padomju veidošanu valsts un pašvaldību kapitālsabiedrībās, kā arī noteica valdes locekļu atalgojuma „griestus”.

Izmaiņas dabas rezervātu un nacionālo parku likumos

Saeima veikusi izmaiņas vairākos dabas rezervātu un nacionālo parku pārvaldīšanas regulējošajos likumos. Likumu grozījumi saistīti ar vienotas aizsargājamo dabas teritoriju pārvaldības veidošanu un administratīvi teritoriālo reformu.

Grozot likumus, kuri regulē Grīņu, Moricsalas dabas rezervātu, Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātu, kā arī Sliīteres, Ķemeru un Rāznas nacionālo parku darbību, noteikts, ka turpmāk šo teritoriju pārvaldīšanu īstenos Dabas aizsardzības pārvalde. Līdz šim to veica katra konkrētā dabas rezervāta vai nacionāla parka administrācija.

Tāpat Saeima atbalstīja Gaujas nacionālā parka likumu un Krustkalnu dabas rezervāta likumu. Tajos tiek precizētas dabas teritoriju robežas, noteikta atļauto darbību saskaņošanas kārtība un noteiktas atsevišķas aizliegtās darbības.

Plūdu ierobežošana

Saeima atbalstīja grozījumus Ūdens apsaimniekošanas likumā, kas paredz veidot plūdu pārvaldīšanas plānu un izstrādāt precīzas kartes, kurās iezīmētas potenciālo plūdu skartās teritorijas.

Turpmāk Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra veiks plūdu riska novērtējumu, kā arī nepieciešamo karšu un darbības plānu izstrādi. Likumā sniegtas arī plūdu un plūdu riska definīcijas. Tāpat grozījumi likumu papildina ar peldvietas, peldvietu ūdens un peldsezonas definīciju, kā arī Ministru kabinetam dod deleģējumu noteikt peldvietu izveidošanas, uzturēšanas kārtību un drošības prasības.

Lauksaimniecības zemes transformācija

Saeima apstiprināja grozījumus Lauksaimniecības un lauku attīstības likumā, kas maina lauksaimniecībā izmantojamās zemes transformācijas kārtību. Lai mainītu lauksaimniecībā izmantojamās zemes lietošanas veidu, no 2009.gada 1.jūlija vairs nebūs nepieciešama Lauku atbalsta dienesta (LAD) atļauja. Turpmāk LAD izsniegs tikai tehnisko noteikumus meliorācijas sistēmu pārkārtošanai, ja tādi būs nepieciešami.

Dzīvnieku aizsardzība

Grozījumi Sugu un biotopu aizsardzības likumā vērsti uz apdraudēto dzīvnieku un augu reģistra izveidi, kā arī informācijas pieejamības ierobežošanu attiecībā uz īpaši aizsargājamo sugu atrašanās vietām.

Dzelzceļa pārvadājumi

Saeima atbalstījusi grozījumus Dzelzceļa likumā, kas precizē Valsts dzelzceļa administrācijas, kā arī Valsts dzelzceļa tehniskās inspekcijas funkcijas. Tāpat veiktas izmaiņas Dzelzceļa pārvadājumu likumā. Šajos likuma grozījumos tiesību normas saskaņotas ar likumu „Par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību” un Valsts darba inspekcijas likumu.

Īstenojot parlamentāro kontroli pār izpildvaras darbu, komisijas deputāti ir diskutējuši par vairākiem tautsaimniecībai būtiskiem jautājumiem. Turpinājumā īsumā par dažām no diskusijām.

Lai skaidrotu valdības darbu ekonomiskās krīzes pārvarēšanā, Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas deputāti tikās ar finanšu ministru Eināru Repši.

Deputātus interesēja valsts budžeta grozījumu izstrādes gaita un valdības soļi, lai turpmāk saņemtu starptautisko finanšu aizdevumu. Deputāti mudināja uz aktīvāku rīcību uzņēmējdarbības kreditēšanas atjaunošanai.

Pavasara sesijā komisija izskatīja vairāku iestāžu apvienošanas lietderību. Komisija aicināja meklēt optimizācijas iespējas Ceļu satiksme drošības direkcijas un Valsts tehniskās uzraudzības aģentūras darbā arī bez šo divu iestāžu apvienošanas.

Līdzīgu secinājumu deputāti izdarīja pēc iepazīšanās ar ieceri Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekciju pievienot Valsts ieņēmumu dienestam. Ja iestādes darbs ir kvalitatīvs un no reorganizācijas nav gaidāma finanšu līdzekļu ekonomija, tad apvienošana nav uzskatāma par lietderīgu, norādīja deputāti.

Maija vidū Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija kopīgi ar Eiropas lietu komisiju vērtēja Latvijas gatavību jau tuvākajā laikā pieteikties ES enerģētikas finansējumam, kā arī aktuālo situāciju Baltijas starpsavienojuma izveidē un vienota Baltijas elektroenerģijas tirgus attīstībā. Saeimas deputāti par nepieņemamu atzina to, ka valdība savlaicīgi nav informējusi parlamentu par Latvijas pozīcijas maiņu jautājumā par to, no kuras valsts teritorijas tiks izbūvēts starpsavienojums ar Zviedriju.

SOCIĀLO UN DARBA LIETU KOMISIJA

Komisija savā ikdienā strādā ar tādiem jautājumi kā darba tiesības, nodarbinātības tendences un bezdarbs, pensijas un pabalsti, ģimenes ārsti un slimnīcas, farmācija un sabiedrības veselība, sociālā palīdzība un sociālie pakalpojumi, situācija pansionātos un aprūpes centros, sociālā budžeta izlietojums. Tās ziņā ir gan sociālās jomas likumprojekti, gan nozares ministriju un aģentūru darba pārraudzība. Komisija uz sēdēm aicina Labklājības ministrijas, Veselības ministrijas un Finanšu ministrijas ierēdņus un regulāri dodas izbraukuma sēdēs uz reģioniem, lai klātienē iepazītos ar situāciju sociālās aprūpes iestādēs. Komisijas darbā aktīvi iesaistās invalīdu un pensionāru organizācijas, kā arī sociālie partneri un pašvaldību pārstāvji, jo tieši vietējā vara pilsētās un pagastos veic nozīmīgu sociālo funkciju. Komisijas pārraudzībā darbojas divas apakškomisijas – Sociālās drošības apakškomisija un Sabiedrības veselības apakškomisija.

Komisijas sēdē. Pie galda no kreisās: D.Staķe, V.Ģīlis, A.Bērziņš.

Komisijas sastāvs:

Aija Barča (TP)

Silva Bendrāte (JL)

Andris Bērziņš (ZZS)

Ainars Baštiks (LPP/LC)

Oļegs Deņisovs (SC)

Māris Grīnblats (TB/LNNK)

Valdis Ģīlis (TP)

Andrejs Klementjevs (SC)

Vitālijs Orlovs (SC)

Dagnija Staķe (ZZS)

Aigars Štokenbergs

Ausma Ziedone-Kantāne (JL)

priekšsēdētāja

priekšsēdētājas biedre

sekretārs

Sociālo un darba lietu komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087371

E-pasts: tamarar@saeima.lv

Šī sesija komisijai pagāja saspringta darba gaisotnē, strādājot pie likumprojektiem un sekojot budžeta grozījumu sagatavošanas gaitai.

Ņemot vērā ekonomisko situāciju, Saeima steidzamības kārtā ir pieņēmusi komisijas sagatavotos Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma grozījumus, kas paredz principiāli jaunus pasākumus bezdarba prevencijai. Būtiski, ka tiek ieviests Vācijā sevi pierādījis princips, paredzot, ka cilvēks pats varēs izvēlēties izglītības iestādi, kurā apgūt nepieciešamās zināšanas, tā veicinot konkurenci starp izglītības iestādēm.

Saeima otrajā lasījumā ir atbalstījusi komisijas virzīto Invaliditātes likuma projektu, kas sagatavots smagās diskusijās un ciešā sadarbībā ar nevalstisko sektoru. Ir svarīgi likumu pieņemt jau šī gada rudenī, lai sāktu apgūt Eiropas Savienības līdzekļus, kas rezervēti invaliditātes noteikšanas sistēmas reformai, kā arī sāktu īstenot virkni citu Eiropas līdzfinansētu pasākumu, kas ierakstīti jaunajā likumā.

Šajā sesijā komisija no valdības saņēma arī sen gaidīto likumprojektu, kas paredz apjomīgus grozījumus Darba likumā. Likumprojekts Saeimā atbalstīts pirmajā lasījumā, taču ir skaidrs, ka starp lasījumiem tas piedzīvos būtiskas izmaiņas. Sociālajiem partneriem joprojām ir atšķirīgi viedokļi par atsevišķām piedāvātajām likuma normām, turklāt jādūko, vai piedāvātās normas joprojām ir aktuālas esošajā ekonomiskajā situācijā.

Komisijas deputāti uz sēdēm vairākkārt aicinājuši ministrus, kas atbild par veselības un labklājības nozari, kā arī tikās ar finanšu ministru. Dienas kārtībā neapšaubāmi bija budžeta samazinājums šajās sociāli nozīmīgajās jomās un pakalpojumu pieejamība jaunajos budžeta apstākļos. Deputāti iepazinās ar abās nozarēs plānotajām reformām, tostarp ar veselības ministra redzējumu par to, kā padarīt veselības aprūpi par efektīvāko un lētāko Eiropā, kā arī par labklājības nozares darba efektivizēšanu, piemēram, reorganizējot Sociālo pakalpojumu pārvaldi un Tehnisko palīgīdzekļu centru.

Nākamajā darba cēlienā rudenī komisijas darba kārtībā būs virkne sociālajā jomā nozīmīgu likumu, tostarp jau minētie grozījumi Darba likumā un jaunais Invaliditātes likums. Tāpat komisija plāno noslēgt darbu pie principiāli jauna Pacientu tiesību likuma, kas paredz regulēt ārstniecības iestāžu civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu. Komisija ir paudusi atbalstu Ārstniecības riska fonda izveidei, kurā visas ārstniecības iestādes veiktu noteikta apmēra iemaksas. Līdzekļi no šī fonda tiktu izmantoti, lai kompensētu pacienta veselībai vai dzīvībai nodarīto kaitējumu.

Aija Barča,
Sociālo un darba lietu komisijas priekšsēdētāja

Saeima galīgajā lasījumā pieņēmusi vairākus Sociālo un darba lietu komisijas virzītus likumprojektus. Turpinājumā īsumā par katru no tiem.

Jauni pasākumi bezdarba novēršanai

Saeima pieņēmusi Sociālo un darba lietu komisijas virzītos grozījumus Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likumā, paredzot jaunus pasākumus bezdarba prevencijai.

Saskaņā ar grozījumiem strādājošie, kas pakļauti bezdarba riskam, iegūstot karjeras konsultanta atzinumu, var iesaistīties valsts finansētās mūžizglītības programmās. Šāda iespēja būs par 25 gadiem vecākiem strādājošiem, prioritāri tiem, kas izglītību ieguvuši pirms desmit gadiem, pie pašreizējā darba devēja strādā ilgāk par pieciem gadiem, kam ir noteikta invaliditāte, u.tml.

Pārņemot Vācijas pieredzi, tiek ieviesta apmācību kuponu jeb „vaučeru” sistēma, kas nozīmē, ka cilvēks pats varēs izvēlēties izglītības iestādi, kurā apgūt nepieciešamās zināšanas.

„Tā ir būtiska attieksmes maiņa. Jaunā kārtība liks mācību iestādēm savstarpēji konkurēt un piedāvāt klientiem aizvien pievilcīgākus pakalpojumus. Ir būtiski, ka klients pats vērtēs, kura iestāde sniedz viņam piemērotāko un pievilcīgāko pakalpojumu un balsos par to ar savu „vaučeru”. Mācību iestādēm tas ir būtisks arguments, lai veidotu saistošas un praktiski orientētas apmācības,” uzsver komisijas priekšsēdētāja Aija Barča.

Jaunas iespējas būs arī darba ņēmējiem, kas ilgtspējīgā darba vietā strādā nepilnu darba laiku, jo ekonomiskās krīzes ietekmē ir samazinājies darba apjoms. Šādiem darbiniekiem varēs piedāvāt valsts finansētas apmācības kvalifikācijas paaugstināšanai, bet mācību laikā viņiem būs pieejams ikmēneša mācību pabalsts, kas daļēji kompensēs iztrūkstošo darba algu. Savukārt darba devējiem tas ļaus saglabāt darba vietu un iegūt kvalificētāku darbinieku. Arī šajā gadījumā, izvēloties apmācību veicēju, tiks izmantota „vaučeru” sistēma.

Tāpat likuma izmaiņas nosaka, ka bezdarbnieki un darba meklētāji var pabeigt uzsāktās mācības arī pēc tam, kad zaudējuši šo statusu, ja viņi rīkojušies pēc labas ticības un pildījuši visus nepieciešamos pienākumus. Patlaban likums šādu iespēju neparedz un, ja cilvēks vairs neatbilst statusa saglabāšanas kritērijiem, mācības ir jāpārtrauc, nesaņemot prasmes apliecināšu dokumentu. Tādējādi valsts ieguldījums konkrētā cilvēka apmācībā nav bijis efektīvs.

Likuma grozījumi Ministru kabinetam deleģē arī tiesības noteikt bezdarbnieka stipendijas un atlīdzināšanas kārtību.

Noteiks „griestus” maksātnespējīgo uzņēmumu darbinieku prasījumiem

Saeima pieņēmusi grozījumus likumā „Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā”, kas paredz ierobežot maksājumus, ko darbinieki var saņemt darba devēja maksātnespējas gadījumā.

Grozījumi paredz, ka darbinieku prasījumi par atlaišanas pabalstu, nesamaksāto darba algu, atvaļinājuma pabalstu, slimības naudu un cita veida atlīdzību tiktu piesaistīti minimālajai algai, nevis darba algai vai vidējai izpeļņai, kā tas ir patlaban. Tāpat tiktu noteikti apmierināmo prasījumu „griesti” četru minimālo algu (patlaban 720 latu) apmērā.

„Pēc plašām diskusijām komisija nosliecās atbalstīt šo likumprojektu, izvēloties mazāko no diviem ļaunumiem. Ja valsts garantijas bankrotējušo uzņēmumu darbiniekiem netiks samazinātas, tas nozīmē, ka tās varētu izmaksāt tikai daļai pretendentu, pārējie paliktu bešā. Grozījumi paredz: garantijas būs mazākas, bet ar tām varēs rēķināties visi,” uzsver A.Barča.

Tieslietu ministrijas piedāvātie ierobežojumi attieksies uz maksājumiem, ko darba devēja maksātnešpējas gadījumā izmaksā no Maksātnešpējas administrācijas pārvaldīta darbinieku prasījumu garantijas fonda. Fondā nonāk līdzekļi no uzņēmējdarbības riska valsts nodevas. 2009.gadā tās apmērs noteikts 0,25 latī mēnesī par katru darbinieku.

Iepriekš atbildot uz komisijas deputātu paustajām bažām par tiesiskās paļāvības principa neievērošanu, Tieslietu ministrijas pārstāvji paskaidroja, kā šādi ierobežojumi ļautu nodrošināt, ka valsts atbalstu, lai arī ierobežotā apmērā, tomēr varētu saņemt visi pretendenti. Ja ierobežojumi netiks noteikti, valsts nevarēs izpildīt savas saistības pret visiem, kuriem ir tiesības saņemt šos maksājumus.

Rehabilitācija pieaugušajiem

Saeimas pieņemtie grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā paredz nodrošināt valsts finansētu sociālo rehabilitāciju arī pieaugušajiem, kas cietuši no vardarbības vai bijuši vardarbības veicēji. Šobrīd valsts apmaksā sociālo rehabilitāciju tikai bērniem, un gadījumos, kad no partnera agresijas cietusi arī sieviete, viņai nav iespējams nodrošināt atbilstošu palīdzību. Plānots, ka jaunās valsts finansētās rehabilitācijas programmas tiks uzsāktas 2011.gadā.

Tāpat likums paredz vairāku valsts funkciju nodošanu nevalstiskajam sektoram. No nākamā gada redzes un dzirdes invalīdu sociālo rehabilitāciju veiks attiecīgi Latvijas Neredzīgo biedrība un Latvijas Nedzirdīgo savienība, savukārt rehabilitācijas pakalpojumus no vardarbības cietušajiem bērniem sniegs Latvijas Bērnu fonds.

Optimizējot valsts pārvaldes darbu, šogad beigs pastāvēt divas Labklājības ministrijas pārraudzības iestādes, paredz pieņemtie likuma grozījumi. No 1.jūlija vairs neeksistēs Sociālo pakalpojumu pārvalde, kuras funkcijas turpmāk veiks ministrija un citas nozares iestādes, savukārt Tehnisko palīgīdzekļu centra darbus un filiāļu tīklu ar 1.septembri pārņems Nacionālais rehabilitācijas centrs „Vaivari”. Redzes un dzirdes invalīdus ar tiftotehniku un surdotehniku no 1.septembra līdz gada beigām nodrošinās centrs „Vaivari”, bet no nākamā gada 1.janvāra šos palīgīdzekļus varēs saņemt attiecīgi Latvijas Neredzīgo biedrībā un Latvijas Nedzirdīgo savienībā.

Grozījumi Ārstniecības likumā

Lai uzlabotu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem, ārstniecības iestādei noteiktas tiesības vienlaicīgi ar ambulatori veikto ārstniecību nodrošināt iedzīvotājus ar medicīnu saistītajiem pakalpojumiem – izmitināšanu, ēdināšanu un transportēšanu.

Tāpat komisija strādājusi pie vairākiem citiem likumprojektiem un skatījusi sociālās jomas aktualitātes.

Plānotas izmaiņas Darba likumā

Komisija paudusi konceptuālu atbalstu apjomīgiem grozījumiem Darba likumā, kas paredz uzlabot darba attiecību tiesisko regulējumu un pilnveidot likuma normu praktisko piemērošanu.

Vienlaikus deputāti atzīst, ka Ministru kabineta iesniegtais likumprojekts nav ideāls un noteikti piedzīvos būtiskas izmaiņas. Par to liecina fakts, ka sociālie partneri pēc ilgstošām diskusijām vēl likumprojekta sagatavošanas posmā nav spējuši rast kompromisu par vairākiem būtiskiem jautājumiem. Piemēram, nav vienošanās par to, vai darba devējam joprojām būtu jāpamaksā darbinieka mācību atvaļinājums, īpaši situācijā, ja studijas nav saistītas ar veicamo darbu. Tāpat atklāts ir jautājums par to, vai darba devējam jānosaka pienākums nodrošināt darba līguma kopijas pieejamību struktūrvienībā, kurā darbinieks tiek nodarbināts.

Lai veicinātu nozares koplīguma un ģenerālvienošanās slēgšanu, piedāvātie grozījumi paredz noteikt, ka ģenerālvienošanās ir saistoša visiem attiecīgās nozares darba devējiem un attieksies

uz visiem darbiniekiem arī tad, ja to darba devēju organizācijas biedri veic vairāk nekā 60 procentus no nozares preču apgrozījuma vai pakalpojumu apjoma valstī.

Ja bezalgas atvaļinājums ir garāks par četrām nedēļām gada laikā, to vairs neskaitīs tajā laikā, kas dod tiesības uz apmaksātu atvaļinājumu. Šāds grozījums piedāvāts, ņemot vērā darba devēju sūdzības, ka darbinieki pieprasa bezalgas atvaļinājumu un dodas peļņas nolūkos ārpus Latvijas, bet atgriežoties lūdz piešķirt apmaksātu atvaļinājumu. Darbinieks nav strādājis, bet vēlas saņemt garantijas, un darba devējs ir zaudētāja lomā, norāda likumprojekta autori.

Grozījumi paredz, ka darba sludinājumos būs jānorāda darba devējs vai persona, kas veic pretendentu novērtēšanu un atlasī. Tas nepieciešams, lai vieglāk varētu pārbaudīt sūdzības, kas saistītas ar cilvēktirdzniecību. No viena līdz trim mēnešiem paredzēts pagarināt termiņu prasības iesniegšanai tiesā gadījumos, ja darbinieks uzskata, ka tiek pārkāpta norma par vienlīdzīgu darba samaksu vīriešiem un sievietēm vai citādi pārkāpts diskriminācijas aizliegums.

Komisijas sēdē. Deputāti A.Ziedone-Kantāne un A.Baštiks.

Sagatavošanā Pacientu tiesību likums

Komisija pavasara sesijā turpināja darbu pie jauna likuma, kas noteiks pacientu tiesības. Likumprojektā noteiktas pacienta tiesības piekrist vai atteikties no ārstniecības, tiesības uz kvalitatīvu, laipnu un cieņpilnu ārstēšanu un aprūpi, tiesības uz informāciju par slimības diagnozi, izmeklēšanu un ārstniecības procesu, kā arī tiesības izvēlēties ārstniecības personu un ārstniecības iestādi. Likumprojektā īpaši atrunātas nepilngadīga pacienta tiesības. Tāpat likums aizsargās pacienta intereses, iesaistoties klīniskā pētījumā.

Jaunajā likumā plānots arī iestrādāt normas, kas regulētu ārstniecības iestāžu civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu. Saeimas Sabiedrības veselības apakškomisijas deputāti atbalstījuši Ārstniecības riska fonda izveidi, kurā visas ārstniecības iestādes veiks noteikta apmēra iemaksas. Līdzekļi no šī fonda tiks izmantoti, lai kompensētu pacienta veselībai vai dzīvībai nodarīto kaitējumu.

Likumprojekts detalizētāk skaidro spēkā esošās pacientu tiesības, liekot lielāku uzsvaru uz pacienta aktīvu līdzdarbību ārstniecības procesā.

Ar jauno likumu plānots vienuviet noteikt patlaban dažādos normatīvajos aktos ietvertās pacientu tiesības. Tās patlaban regulē Ārstniecības likums, likums „Par prakses ārstiem”, Patērētāju tiesību aizsardzības likums, Civillikums, atsevišķi Ministru kabineta noteikumi, kā arī citi dokumenti.

Izbraukuma sēde Kurzemē

Komisijas deputāti regulāri dodas izbraukumos uz sociālajām iestādēm valsts reģionos. Pavasara sesijā apmeklējot Kuldīgu un Talsus, deputātus interesēja, kas ekonomiskās krīzes apstākļos mainījies valsts un pašvaldību iestāžu darbā un kādas ir akūtākās problēmas, ar kurām pēc palīdzības vērsas iedzīvotāji. Izbraukuma sēdē komisija apmeklēja vietējās Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras un Nodarbinātības valsts aģentūras nodaļas, pašvaldību sociālos dienestus, kā arī sociālās aprūpes centru „Vegī”.

MANDĀTU, ĒTIKAS UN IESNIEGUMU KOMISIJA

Komisijas galvenie uzdevumi noteikti Saeimas kārtības rullī. Komisija pārbauda vēlēšanu materiālus un sagatavo lēmuma projektus par deputātu mandātu apstiprināšanu vai to atsaukšanu. Par deputātu saukšanu pie administratīvās vai kriminālatbildības atbildības Saeima lemj pēc komisijas ziņojuma uzklaušanās. Tāpat komisijas uzdevums ir pārraudzīt Saeimas deputātu ētikas kodeksa ievērošanu un izskatīt kodeksa pārkāpumu lietas. Komisijas pienākumos ietilpst arī ikmēneša pārskata sagatavošana par iesniegumiem, kas saņemti Saeimas Sabiedrisko attiecību birojā, un par to izskatīšanu Saeimas frakcijās un komisijās. Komisijā strādā pa vienam deputātam no katras Saeimā pārstāvētās frakcijas.

Mandātu un ētikas komisijas sēde. No kreisās: M.Ārbergs, S.Dolgopolovs un A.Štokenbergs.

Komisijas sastāvs:

Sergejs Dolgopolovs (SC)

Māris Ārbergs (TP)

Baiba Rivža (ZZS)

Andris Bērziņš (LPP/LC)

Valērijs Buhvalovs (PCTVL)

Imants Kalniņš (TB/LNNK)

Janīna Kursīte-Pakule (PS)

Ainars Latkovskis (JL)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretāre

Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087418

E-pasts: anete.alksne@saeima.lv

Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijai šī gada pavasara sesijas laikā ir bijušas deviņas komisijas sēdes.

Jau ziemā Saeimā sāka darboties Apmeklētāju un informācijas centrs. Pavasara sesijas laikā komisijas uzmanības lokā bija jautājumi, kas saistīti ar jaunizveidotā centra darbību. Komisija regulāri analizēja centra darbu ar apmeklētājiem un iesniegumu apstrādi.

Mēs uzskatām, ka apmeklētāju centra atvēršana bija nozīmīgs solis, kas ir veicinājis sabiedrības interesi par Saeimas darbību un deputātu darbu. Atzinīgi vērtējam arī apmeklētāju centra izveidotos prezentācijas materiālus par Saeimu, kas vairo sabiedrības izpratni par Saeimas un deputātu darbu.

Statistika liecina, ka ievērojami ir pieaugusi iedzīvotāju interese par Saeimu. Aprīlī Saeimas Apmeklētāju un informācijas centrs saņēma 304 iesniegumus, un to apmeklēja 155 cilvēki, savukārt maijā centrs saņēma 521 iesniegumus, un to apmeklēja 108 cilvēki.

Šogad komisijas darbā bija maz jautājumu, kas saistīti ar Saeimas deputātu ētikas kodeksa pārkāpumiem. Gribētu norādīt, ka tas ir arī komisijas darba rezultāts. Mēs uzmanīgi esam sekojuši tam, lai deputāti savā darbībā stingri ievērotu ētikas kodeksa normas. Pavasara sesijā esam izskatījuši tikai vienu iesniegumu par iespējamo ētikas kodeksa pārkāpumu.

Komisija uzskata, ka svarīgi būtu grozīt Saeimas kārtības rulli, lai dotu Mandātu ētikas un iesniegumu komisijai tiesības pēc savas iniciatīvas ierosināt Saeimas deputātu ētikas kodeksa pārkāpuma lietu. Būtu ļoti lietderīgi pieņemt grozījumus, kas ļautu jebkuram iedzīvotājam ziņot, ja kāds deputāts pārkāpis ētikas normas. Patlaban Saeimas kārtības rullis nosaka, ka lieta ierosināma tikai pēc deputāta, deputātu grupas vai frakcijas rakstveida iesnieguma.

Sergejs Dolgopolovs,
Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas priekšsēdētājs

PIEPRASĪJUMU KOMISIJA

Komisija strādā galvenokārt divos virzienos. Viens no tās uzdevumiem ir Saeimas deputātu pieprasījumu izskatīšana, ko valdības locekļiem iesnieguši Saeimas deputāti. Izskatot konkrēto pieprasījumu, uz komisijas sēdi tiek aicināts Ministru prezidents vai attiecīgais ministrs. Otrs darbības virziens ir sabiedrībā aktuālu jautājumu izskatīšana, uzklausot atbildīgo iestāžu, nozaru ekspertu un nevalstiskā sektora skaidrojumus un viedokļus.

Pieprasījumu komisijas sēde. No kreisās: J.Porietis, I.Valers, J.Sokolovskis, G.Laicāns, A.Brigmanis, Dz.Ābiķis, I.Čepāne, I.Rībena.

Komisijas sastāvs:

Augusts Brigmanis (ZZS)

Dzintars Ābiķis (TP)
Gunārs Laicāns (PS)
Guntis Bērziņš (JL)
Ilma Čepāne (PS)
Jānis Dukšinskis (LPP/LC)
Aleksandrs Mirskis (SC)
Vitālijs Orlovs (SC)
Leopolds Ozoliņš (ZZS)
Raimonds Pauls (TP)
Jānis Porietis (TP)
Pauls Putniņš (ZZS)
Inguna Rībena (JL)
Atis Slakteris (TP)
Juris Sokolovskis (PCTVL)
Ainārs Šlesers (LPP/LC)
Jānis Urbanovičs (SC)
Imants Valers (TP)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs
sekretārs

Pieprasījumu komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087252

E-pasts: zedolfa@saeima.lv

Šīs sesijas laikā komisijai ir notikušas 10 sēdes, kurās skatīti gan sabiedrībā aktuāli jautājumi, gan arī deputātu pieprasījumi. Komisijas darbu pavasara sesijā caurvija rūpes par valsts budžeta grozījumiem. Tādēļ arī komisijas pēdējās sēdes tika veltītas budžeta grozījumiem, lai deputāti varētu paust savu viedokli un izdarīt secinājumus.

Komisijas pamatfunkcija ir arī deputātu pieprasījumu izskatīšana. Šajā sesijā esam izskatījuši pieprasījumu Ministru prezidentam Valdīm Dombrovskim par tiesiskās palāvības principa ievērošanu Ministru kabineta darbībā, kas arī skar valsts budžetu un izdevumu samazināšanu. Komisija rūpīgi apsprieda šo jautājumu un nolēma pieprasījumu noraidīt.

Komisijas sēdēs apspriesto aktualitāšu loks ir bijis diezgan daudzpusīgs. Mēs tikāties ar tiesībsargu Romānu Apsīti, lai runātu par paveikto Tiesībsarga biroja pastāvēšanas laikā. Izvaicājām arī atbildīgās amatpersonas par Vides ministrijas projektiem un Eiropas Savienības līdzekļu apguvi, kā arī par plānotajām reformām veselības aprūpes jomā un zemes reformas pabeigšanu laukos un pilsētās. Šīs diskusijas palīdz deputātiem formulēt savas frakcijas viedokli, rosinot izmaiņas likumdošanā.

Pašvaldību vēlēšanas jūnija sākumā norisinājās jauno novadu robežās, ko nosaka pagājušā gada nogalē pieņemtais jaunais Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums. Uzskatām, ka ir ļoti svarīgi analizēt, kā ir noritējusi novadu reforma, vai pašvaldības tiek galā ar tām uzticētajām funkcijām un vai pakalpojumi iedzīvotājiem tiks nodrošināti pienācīgā līmenī. Pie šī jautājuma mēs atgriezīsimies rudenī, kad arī vērtēsim, vai jaunajā likumā nav kādi trūkumi un vai nav nepieciešamas izmaiņas.

Augusts Brigmanis,
Pieprasījumu komisijas priekšsēdētājs

PUBLISKO IZDEVUMU UN REVĪZIJAS KOMISIJA

Komisija nav likumdošanas komisija tradicionālajā izpratnē. Tās pamatdarbs ir Valsts kontroles ziņojumu izskatīšana un konstatēto trūkumu novēršanas uzraudzība. Auditētajām ministrijām un iestādēm ir pienākums komisijai sniegt informāciju par Valsts kontroles konstatēto trūkumu novēršanas termiņiem. Ja institūcijas nav pilnībā novērsušas pārkāpumus, komisija skaidro iemeslus, uzklasa argumentus un, izvērtējot situāciju, nosaka papildu termiņus trūkumu novēršanai. Tāpat komisija pārbauda Saeimas grāmatvedību, izdevumu lietderību un likumību, kā arī parlamenta gada pārskatus. 2009.gada sākumā komisijai tika uzticēta starptautiskā aizdevuma izlietošanas uzraudzība, kuras ietvaros darbam komisijā tika piesaistīti pastāvīgie un pieaicinātie eksperti gan no valsts institūcijām, gan arī no nevalstiskā sektora.

Komisijas tikšanās ar Valsts prezidentu Valdi Zatleru.

Komisijas sastāvs:

Andris Bērziņš (ZZS)

Aleksejs Vidavskis (SC)

Jānis Lagzdīņš (TP)

Vitālijs Aizbalts (LPP/LC)

Uldis Briedis (TP)

Juris Dalbiņš (TP)

Oļegs Deņisovs (SC)

Arturs Krišjānis Kariņš (JL)

Jānis Klaužs (TP)

Sarmīte Ķikuste (JL)

Ingmārs Līdaka (ZZS)

Jakovs Pliners (PCTVL)

Jānis Reirs (JL)

Anna Seile (PS)

Oskars Spurdziņš (TP)

Dagnija Stake (ZZS)

Kārlis Šadurskis (PS)

Jānis Tutins (SC)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretārs

Publisko izdevumu un revīzijas komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087351

E-pasts: arita.cimermane@saeima.lv

Pēdējo gadu laikā mūsu komisijas funkcijas ir spēcīgi paplašinājušās. Sākotnēji Publisko izdevumu un revīzijas komisijas uzdevumi aprobežojās ar Saeimas izdevumu kontroli. Taču laiks prasa citus risinājumus, un patlaban mūsu komisija veic ne tikai Saeimas iekšējās revīzijas, bet arī izskata Valsts kontroles ziņojumus un veic starptautiskā aizdevuma izlietojuma uzraudzību.

Pavasara sesijas laikā Publisko izdevumu un revīzijas komisijai ir notikušas 27 sēdes. Izskatot Valsts kontroles ziņojumus, komisijas sēdēs diskutēts par vairākiem sabiedrībai nozīmīgiem revīzijas ziņojumiem, tostarp par administratīvo pārkāpumu lietās izņemto transporta līdzekļu glabāšanu un realizāciju, par Dienvidu tilta būvniecību, kā arī līdzekļu izlietojumu vairākās ministrijās. Šīs sēdes ir ļoti nozīmīgas, jo deputāti saņem informāciju gan no Valsts kontroles, gan arī no atbildīgajām institūcijām, un tas sniedz plašu ieskatu valsts finansiālajā situācijā.

Lai uzraudzītu konstatēto trūkumu novēršanu, vienlaicīgi arī kontrolējot atbildīgo amatpersonu darbu, komisijas deputāti ir vienojušies par nepieciešamību radīt stingrākus kontroles mehānismus. Mēs nepieņemsim vairs nekādus solījumus. Vai nu darbs tiks izdarīts, vai arī komisija pieņems atbilstošus lēmumus. Mēs prasīsim no ministrijām atskaites par paveikto, un, ja šis jautājums ilgstoši netiks risināts, komisija izmantos visus Saeimas rīcībā esošos instrumentus, lai panāktu situācijas uzlabošanu. Pie šo jautājumu risināšanas mēs strādāsim vasaras periodā.

Ar starptautiskā aizdevuma izlietojuma uzraudzību komisija nodarbojas jau otro sesiju. Darbam komisijā ir pieaicināti 13 eksperti, tostarp nevalstisko organizāciju, banku sektora, kā arī arodbiedrību un darba devēju pārstāvji. Taču, lai mēs varētu izdarīt būtiskus secinājumus, galvenais ir saņemt kvalitatīvi sagatavotu informāciju no valsts institūciju puses. Tā ir plaši izplatīta prakse mūsu valstī, ka bieži vien institūciju sniegtā informācija ir nepietiekama un ļoti pretrunīga, un tas ievērojami apgrūtina komisijas darbu.

Patlaban ļoti svarīgi ir atrast veidus, kā ietaupīt un pēc iespējas lietderīgāk izmantot esošos resursus. Tādēļ Eiropas Savienības struktūrfondu racionāls izlietojums un birokrātisko šķēršļu mazināšana patlaban ir viens no svarīgākajiem uzdevumiem. Eiropas Savienības līdzekļi ir vienīgais reālais finansiālais instruments, kas var „sildīt” mūsu ekonomiku. Latvija ir apguvusi tikai divus procentus no pieejamās struktūrfondu naudas, kas liek apšaubīt ierēdņu kompetenci. Struktūrfondu jautājums būs mūsu redzeslokā arī nākamajā sesijā.

Andris Bērziņš,
Publisko izdevumu un revīzijas komisijas priekšsēdētājs

SAIMNIECISKĀ KOMISIJA

Komisijas pārziņā ir Saeimas saimniecības uzraudzība un kontrole. Katru gadu sadarbībā ar Saeimas Kanceleju komisija sagatavo ikgadējo Saeimas budžeta pieprasījumu. Komisija arī koordinē Saeimas frakciju, komisiju un deputātu darba nodrošinājumu, uzrauga valsts iepirkumus, ēku remontus, kā arī Saeimas finanšu līdzekļu izlietojumu. Tāpat komisija lemj par kompensācijām deputātiem par dzīvojamo telpu īri vai viesnīcas izdevumiem, transporta un sakaru izdevumiem.

Saimnieciskās komisijas sēde. No kreisās: A.Baštiks, S.Fjodorovs, A.Rubiks, M.Lasmanis, M.Grīnblats, G.Blumbergs.

Komisijas sastāvs:

Vilnis-Edvīns Bresis (ZZS)

Vents Armands Krauklis (TP)

Anatolijs Mackevičs (LPP/LC)

Igors Aleksandrovs (JL)

Ainars Baštiks (LPP/LC)

Guntis Blumbergs (ZZS)

Ingrīda Circene (JL)

Sergejs Fjodorovs (SC)

Māris Grīnblats (TB/LNNK)

Valdis Ģīlis (TP)

Madars Lasmanis (JL)

Sergejs Mirskis (SC)

Miroslavs Mitrofanovs (PCTVL)

Artūrs Rubiks (SC)

Gunārs Upenieks (ZZS)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs
sekretārs

Saimnieciskās komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087214

E-pasts: inese.silabriede@saeima.lv

Patlaban valsts finanšu krīzes apstākļos mums jādomā, kā vēl vairāk samazināt Saeimas izdevumus un taupīt resursus. Tāpēc šajā sesijā komisijas dienaskārtībā tikpat kā vairs nebija jautājumu par Saeimas saimniecības uzlabošanu un frakciju, komisiju un deputātu darba nodrošinājumu.

Mūsu galvenais darbs pavasara sesijā bija sekot līdz Saeimas budžeta izpildei šī gada četros mēnešos un meklēt izdevumu samazinājuma iespējas. Iepazīstoties ar Saeimas Kancelejas sagatavoto informāciju, mēs pārliecinājāmies, ka Saeima līdzekļus tērējusi, rēķinoties ar nepieciešamību gada otrajā pusē vēl samazināt savus izdevumus. Patlaban Saeima visās pozīcijās naudu ir iztērējusi 28 līdz 30 procentu robežās. Ir arī pozīcijas, kurās līdzekļi izlietoti par visu gadu, piemēram, samaksātas biedru naudas un dalības maksas starptautiskajās organizācijās.

Vēlos atzīmēt, ka Saeimas Prezidijs, tuvojoties sesijas noslēgumam, uz sarunu aicināja visu frakciju vadītājus, lai vienotos par algu un kompensāciju apjoma tālākajām izmaiņām. Tika nolemts grozīt Saeimas kārtības rulli, lai deputātiem samazinātu kompensāciju par mobilo telefonu sakaru, transporta un dzīvojamās telpas īres izdevumiem.

Rezumējot jāsaka, ka vēl tālāka budžeta samazināšana gan atalgojuma, gan arī citu rādītāju ziņā būs ārkārtīgi sāpīga. Saimnieciskā komisija turpinās sekot līdz šiem jautājumiem, kā arī tam, kā finansiāli saspringtā situācija ietekmēs Saeimas darba nodrošinājumu. Tāpat mēs domāsim un skatīsimies, kur vēl šajā smagajā finanšu situācijā var ieeekonomēt.

Vilnis-Edvīns Bressis,
Saimnieciskās komisijas priekšsēdētājs

NACIONĀLĀS DROŠĪBAS KOMISIJA

Komisija izskata jautājumus, kas skar Latvijas drošību un aizsardzību, kā arī ar šo sfēru saistītās ekonomiskās, politiskās, sociālās, militārās, zinātniskās, tehniskās un citas intereses. Komisijas darbības galvenie uzdevumi noteikti Nacionālās drošības likumā, Valsts drošības iestāžu likumā un Operatīvās darbības likumā. Likumdošanas funkcija komisijai nav paredzēta, bet tā veic parlamentāro uzraudzību pār valsts drošības iestādēm – Satversmes aizsardzības biroju, Militārās izlūkošanas un drošības dienestu un Drošības policiju. Komisijas deputāti regulāri uzklausa šo valsts drošības iestāžu vadītāju ziņojumus un pārskatus, kā arī iepazīstas ar šo iestāžu dienesta dokumentiem un sniegto informāciju. Komisijas uzdevumos ietilpst arī Nacionālās drošības koncepcijas un Valsts aizsardzības koncepcijas apstiprināšana, kā arī valsts drošības iestāžu personāla komplektēšanas principu izvērtēšana. Tāpat komisija akceptē un pārrauga nacionālās drošības vajadzībām piešķirto budžeta līdzekļu izlietojumu, kā arī izvērtē valsts drošības iestāžu budžetu projektus. Komisijas sēdes ir slēgtas un atbilstoši izskatāmajai tēmai tiek klasificētas, nosakot tās slepenības pakāpi.

Komisijas sastāvs:

Māris Kučinskis (TP)

Dzintars Zaķis (*JL*)

Gundars Daudze (*ZZS*)

Juris Dobelis (*TB/LNNK*)

Ivars Godmanis (*LPP/LC*)

Andrejs Klementjevs (*SC*)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretārs

Nacionālās drošības komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087251

E-pasts: sandra.bumbiere@saeima.lv

Ņemot vērā sarežģīto ekonomisko situāciju, šajā pavasara sesijā vislielāko uzmanību pievēršam ekonomiskās drošības jautājumiem. Tas patlaban ir īpaši aktuāli, jo ekonomiskās problēmas un pieaugošā sociālā spriedze vistiešākajā veidā ietekmē arī valsts iekšējo un ārējo drošību.

Tāpat komisija pagājušajā sesijā rūpīgi sekoja arī drošības situācijai pirms pašvaldību un Eiropas Parlamenta vēlēšanām, kā arī pirms 9.maija pasākumiem. Padziļināti iepazīnāties ar drošības iestāžu sniegto operatīvo informāciju, situācijas analīzi un iespējamiem drošības riskiem.

Arī nākamajā sesijā kā Nacionālās drošības komisijas galvenā prioritāte saglabāsies ekonomisko un sociālo problēmu iespējamā ietekme uz drošības situāciju Latvijā. Ja tas būs nepieciešams, esam gatavi sanākt uz komisijas sēdēm arī vasarā.

Māris Kučinskis,
Nacionālās drošības komisijas priekšsēdētājs

PILSONĪBAS LIKUMA IZPILDES KOMISIJA

Komisija veic parlamentāro kontroli pār Pilsonības likuma izpildi un raugās, lai pilsonības iegūšanas vai zaudēšanas process noritētu atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Saskaņā ar Pilsonības likumu komisijai ir tiesības izvērtēt pilsonības piešķiršanu personām par īpašiem nopelniem Latvijas labā. Komisijas darbā tiek iesaistīta Tieslietu ministrija, Naturalizācijas pārvalde, Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, Sabiedrības integrācijas fonds un citas institūcijas.

Pie galdā no kreisās: P.Tabūns, P.Hanka, V.Lācis, U.I.Grava, V.Buzajevs, I.Druviete.

Komisijas sastāvs:

Pēteris Tabūns (TB/LNNK)
Anta Rugāte (TP)
Ausma Ziedone-Kantāne (JL)
Aija Barča (TP)
Vladimirs Buzajevs (PCTVL)
Ina Druviete (PS)
Aleksandrs Golubovs (SC)
Uldis-Ivars Grava (JL)
Pēteris Hanka (ZZS)
Ivans Klementjevs (SC)
Visvaldis Lācis
Kārlis Leiškalns (TP)
Ivans Ribakovs (SC)
Jānis Strazdiņš (ZZS)
Viktors Ščerbatihis (ZZS)
Inese Šlesere (LPP/LC)

priekšsēdētājs
priekšsēdētāja biedre
sekretāre

Pilsonības likuma izpildes komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087216

E-pasts: pilskom@saeima.lv

Pavasara sesijā komisija sanāca uz 10 sēdēm, kurās izskatījām dažādas ar pilsonības iegūšanu saistītas aktualitātes.

Sesijas sākumā ar Ārlietu ministrijas pārstāvjiem pārrunājām Latvijas pilsoņu tiesisko aizstāvību ārvalstīs. Diemžēl tieši pēdējā laikā dzirdam bēdīgus precedētus, un lielā mērā šis jautājums ir saistīts ar bērnu likteņiem.

Cilvēkiem jāskaidro viņu tiesības, jo informācijas ir par maz. Ļoti svarīgi, lai jau pirms ieceļošanas citā valstī cilvēks būtu informēts par konkrētās valsts likumiem. Bieži vien iedzīvotāji vēstniecībā vērsas novēloti, kad vairs nav iespējams palīdzēt.

Turpinot vērtēt pilsonības jautājumus starptautiskā kontekstā, spriedām par pasaules migrācijas tendencēm. Eiropas reģions ir iekārojams ieceļotāju mērķis. Secinājām, ka Latvija imigrantiem šķiet vairāk pievilcīga kā Eiropas Savienības dalībvalsts – tā ir tranzīvalsts ceļā uz tālāku galamērķi.

Šajā darba periodā vairākas reizes tikāmies ar Naturalizācijas pārvaldes vadību. Pilsonības pretendentu skaits arī šogad ir nedaudz palielinājies. Pašlaik vēl pārvalde tiek galā ar funkcijām, taču, samazinot budžetu vēl vairāk, to izdarīt būs aizvien grūtāk. Nepieciešamība taupīt var aktualizēt jautājumu par Naturalizācijas pārvaldes apvienošanu ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi. Šo divu iestāžu funkcijas, nenoliedzami, daļēji pārklājas.

Maijā komisija izmantoja tai dotās tiesības izvērtēt Latvijas pilsonības piešķiršanu. Vairākkārt tiekoties ar Hosē Havjeru Mansuru-Garsiju, redzējām viņa patieso un nesavtīgo vēlmi dzīvi saistīt ar Latviju. Cilvēks no tālās Meksikas ir iekļāvies sabiedrībā un iemācījies tekoši runāt latviski. Tādi cilvēki bagātina pilsoņu kopumu.

Ņemot vērā H.H.Mansura-Garsijas ieguldījumu Latvijas starptautiskās atpazīstamības veidošanā, starpkultūru dialoga sekmēšanā, sabiedrības integrācijas un pilsoniskās sabiedrības veicināšanā, komisijas deputāti vienbalsīgi atbalstīja viņa atzīšanu par Latvijas pilsoni, un arī Saeima to atbalstīja.

Domājot par būtiskākajiem veicamajiem darbiem pilsonības jomā, uzskatu, ka situācija ir nobriedusi jauna Pilsonības likuma izstrādei. Joprojām neatrisināti ir jautājumi par dubulpilsonību un par pilsonību ārvalstīs dzimušiem bērniem.

Šobrīd politiskā un ekonomiskā situācija to neļauj darīt, jo Pilsonības likuma izstrāde prasīs pamatīgas diskusijas gan sabiedrībā, gan politisko partiju vidū. Kopš pilsonības „logu” atvēršanas 1998.gadā iespēju naturalizēties ir izmantojuši 140 tūkstoši cilvēki, tomēr joprojām dzīvojam divkopienu valstī. Tāpēc diskusija par Latvijas pilsonības iegūšanu ir jāsāk iespējami drīz. Tad, kad situācija stabilizēsies, nāksies runāt par fundamentālām valsts lietām, un pilsonība ir viena no tām.

Pēteris Tabūns,
Pilsonības likuma izpildes komisijas priekšsēdētājs

EIROPAS LIETU KOMISIJA

Komisija ir viena no būtiskākajām ES jautājumu koordinācijas instancēm Latvijā. Tas ir noslēdzošais posms, sagatavojot Latvijas nostāju jeb nacionālo pozīciju par ES ministru padomēs izskatāmajiem jautājumiem. Pozīcijas Saeimā tiek iesniegtas pēc to apstiprināšanas Ministru kabinetā. Ministram, kurš pārstāv Latviju attiecīgās nozares ES ministru padomē, ir pienākums iepazīstināt komisiju ar Latvijas valdības nostāju visos nozīmīgajos lēmumos attiecībā uz likumdošanu un stratēģiskajiem jautājumiem. Ministrs saņem parlamenta mandātu paust Latvijas viedokli ES ministru padomes sanāksmē tikai pēc tam, kad pozīcija ir saskaņota ar komisiju. Tāpat komisija organizē regulāras tikšanās ar ministriem, ekspertiem un sociālajiem partneriem, lai apspriestu visdažādākos ES dienaskārtības jautājumus.

Eiropas lietu komisijas sēde. Pie galda no kreisās: S.Bendrāte, S.Āboltiņa, M.Roze, V.Muižniece, J.Eglītis.

Komisijas sastāvs:

Vaira Paegle (TP)

Karina Pētersone (LPP/LC)

Andis Kāposts (ZZS)

Valērijs Agešins (SC)

Solvita Āboltiņa (JL)

Silva Bendrāte (JL)

Boriss Cilevičs (SC)

Jānis Eglītis (TP)

Nikolajs Kabanovs (SC)

Sandra Kalniete (PS)

Oskars Kastēns (LPP/LC)

Leons Līdums (TP)

Vineta Muižniece (TP)

Artis Pabriks

Dzintars Rasnačs (TB/LNNK)

Mārtiņš Roze (ZZS)

Staņislavs Šķesters (ZZS)

Nils Ušakovs (SC)

priekšsēdētāja

priekšsēdētājas biedre

sekretārs

Eiropas lietu komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087324

E-pasts: elk@saeima.lv

Eiropas lietu komisija šajā sesijā turpināja rūpīgi kontrolēt valdības un ministriju darbu ar Eiropas Savienību saistītos jautājumos. Šķiet, ministrijas nereti aizmirst, ka Saeimas Eiropas lietu komisijai ir galavārds visos jautājumos, kas saistīti ar Latvijas dalību Eiropas Savienībā. Iespējams, agrāk mēs tiešām daļu savas ietekmes, atbildības labprātīgi bijām atdevuši Ministru kabinetam, pārāk maz vērtējot ministriju darbu.

Tomēr tas jau pašos pamatos ir nepareizi! Latvija ir parlamentāra valsts, un Saeima ir augstākais likumdevējs valstī. Tieši Saeimas, nevis Eiropas Parlamenta deputātiem ir vislielākās iespējas aizstāvēt Latvijas nacionālās intereses. Tagad nepieciešams šo ietekmi atkal atgūt, jo tā ir būtiska parlamentāras valsts pazīme, ka parlaments pilnībā kontrolē valdības darbu visos jautājumos, arī Eiropas lietās. Tādēļ parlamenta ietekme Eiropas Savienības lēmumu pieņemšanas procesā vēl vairāk jāstiprina – deputātiem vēl vairāk jāiesaistās, veidojot Latvijas nostāju par Eiropas dienaskārtības jautājumiem.

Protams, arī pavasara sesijā Eiropas lietu komisijas prioritāte jau tradicionāli bija Eiropas Savienības fondu līdzekļu apguves procesa uzraudzīšana. Mums joprojām ir bažas, vai šī nauda tiek izmantota lietderīgi ilgtspējīgas ekonomikas attīstībai, nevis tikai īstermiņa projektiem. Esam secinājuši, ka līdz šim ar Eiropas fondu apguvi saistītajām problēmām – neefektivitātei, projektu izskatīšanas gausumam, pārlietu sarežģītajam birokrātiskajam procesam, pārāk stingrajām prasībām – ir sistēmisks raksturs. Esam konstatējuši, ka viena no lielākajām problēmām ir skaidras attīstības programmas un kritēriju trūkums, kā arī projektu vērtētāju neprofesionalitāte.

Tāpat šajā sesijā turpinājusies ilgtermiņa diskusija par Eiropas Savienības elektroenerģijas tīklu savienojumu. Uzskatu, ka Latvija nav darījusi pietiekami daudz, lai sekmīgi apgūtu šo Eiropas Savienības finansējumu. Kā būtiskas vēlos izcelt arī aktīvās diskusijas par Latvijas pozīcijas veidošanu jautājumos par ģenētiski modificētiem organismiem un Gvantanamo bijušo ieslodzīto iespējamo izvietošanu Latvijā.

Vaira Paegle,
Eiropas lietu komisijas priekšsēdētāja

Turpinājumā par Saeimas Eiropas lietu komisijas pavasara sesijas aktualitātēm.

Uzsver Saeimas lomu Latvijas interešu aizstāvībai ES

Atzīmējot Latvijas piecu gadu dalību ES, Eiropas lietu komisija svinīgā sēdē, kurā piedalījās arī bijušie komisijas priekšsēdētāji, vērtēja parlamenta lomu Latvijas nacionālo interešu aizstāvēšanā. 1995.gadā izveidotajai Saeimas Eiropas lietu komisijai bijusi nenovērtējama loma Latvijas eiropas integrācijas procesā.

Oskars Kastēns, kurš komisijas priekšsēdētāja amatu ieņēma no 2004. līdz 2006.gadam, akcentēja pēctecības principu komisijas darbā, tai vairāku gadu garumā uzmanīgi sekojot būtiskiem ES dienaskārtības jautājumiem. O.Kastēns norādīja, ka atšķirībā no citām dalībvalstīm Latvijā nav Eiropas jautājumus koordinējošas institūcijas, un pauda neizpratni, kādēļ savulaik tika likvidēts mazais, bet efektīvais Eiropas lietu birojs.

Deputāte Sandra Kalniete rosināja apsvērt iespēju Eiropas lietu komisijai paredzēt lielāku lomu, diskutējot par jaunā komisāra kandidatūru, kuru darbam Eiropas Komisijā virzīs Latvija. Viņa piedāvāja likumos noteikt, ka lēmumu par komisāra kandidatūru valdība pieņem tikai pēc konsultācijām ar Saeimas Eiropas lietu komisiju. Savukārt deputāts Boriss Čilevičs pauda gandarījumu, ka Eiropas lietu komisijas darbā tiek iesaistīta arī opozīcija un jautājumi tiek skatīti pēc būtības.

Runājot par Latvijas spēju ES līmenī aizstāvēt savas nacionālās intereses, Edvīns Inkēns, kurš komisiju vadīja no 1996. līdz 2002.gadam, norādīja, ka nereti mūsu valsts ierēdniecība pārceņšas, pārāk stingri piemērojot ES prasības. Kritiski vārdi diskusijā tika veltīti arī Latvijas spējai ES līmenī panākt sev izdevīgu lēmumu pieņemšanu. O.Kastēns atzina, ka Latvija vairumā gadījumu vienkārši „peldējusi pa straumi.” Savukārt E.Inkēns pauda viedokli, ka Latvija ES līmenī bijusi pārāk pieticīga un kautrīga. Neesam dzirdējuši, ka Latvija Eiropas līmenī būtu nākusi klajā ar kādu tā dēvēto politisko huligānismu, norādīja E.Inkēns, atgādinot, ka citas dalībvalstis savu interešu aizstāvēšanai bieži bloķē kādu jautājumu virzību.

ES enerģētikas finansējums

Iepazīstoties ar aktuālāko situāciju ES enerģētikas finansējuma apgūvē, deputāti par nepieņemamu atzina, ka valdība savlaicīgi neinformēja parlamentu par Latvijas pozīcijas maiņu jautājumā par valsti, no kuras tiks izbūvēts starpsavienojums ar Zviedriju. Deputāti norādīja, ka vēl neilgi pirms 27.aprīlī Baltijas valstu premjerministru noslēgtās vienošanās par starpsavienojuma izbūvi ar Lietuvu Ekonomikas ministrijas pārstāvji Saeimā klāstīja, ka šis jautājums joprojām esot atklāts un par to vēl notiekot sarunas. Tomēr Saeimas komisijas rīcībā esošā informācija liecināja, ka demisionējusi Ivara Godmaņa valdība jau februāra beigās pa diplomātiskiem kanāliem bija saņēmusi oficiālu informāciju, ka Zviedrija izlēmusi būvēt starpsavienojumu ar Lietuvu, nevis Latviju. Parlamentam šī informācija netika sniegta.

Ekonomikas ministrs Artis Kampars pieņēma deputātu kritiku, atzīstot, ka lēmumu pieņemšanas process nebija pareizs. Savukārt V.Paegle atzīmēja, ka Saeima turpinās uzmanīgi sekot līdzi šim jautājumam. V.Paegle arī uzsvēra, ka Latvijas pārstāvjiem sarunās ar Eiropas Komisiju, Zviedriju un Lietuvu jāpanāk, lai mūsu valsts tiktu uzverta kā līdzvērtīgs partneris un tiešām saņemtu trešdaļu no 175 miljonu eiro lielā ES enerģētikas finansējuma.

Paūz neizpratni par nepieteikšanos uz ES aģentūras izvietojumu Rīgā

Komisija pauda neizpratni, kādēļ Latvija savlaicīgi nepieteicās Rīgā izvietot jaunveidojamās ES Enerģoregulatoru sadarbības aģentūras galveno mītņi. Komisija vienojās Ministru prezidentam Valdim Dombrovskim nosūtīt vēstuli, kurā aicinātu valdību turpmāk rīkoties daudz aktīvāk, lai mūsu valstī tiktu izvietota kāda no daudzajām ES aģentūrām. Būtiski, lai, lemjot par šādu iestāžu

iespējamo izvietojumu Latvijā, valdība ņemtu vērā ne tikai izdevumus, bet arī daudzos ieguvumus, uzsvēra komisijas priekšsēdētāja biedre Karina Pētersone.

Tikšanās ar ES ekonomikas komisāru Hoakinu Almunju

Eiropas lietu komisijas un Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas deputāti, tiekoties ar ES ekonomikas un monetāro lietu komisāru Hoakinu Almunju, pārrunāja Latvijas ekonomikas atveseļošanas pasākumus, tostarp izglītības un veselības sistēmu reformēšanu, strukturālās reformas valsts pārvaldē, kā arī plānoto valsts budžeta samazinājumu.

Sveicot ES komisāru Saeimā, V.Paegle pateicās par Eiropas Komisijas līdz šim sniegto finansiālo atbalstu, kā arī uzsvēra, ka Saeima īpaši lielu uzmanību pievērš parlamentārajai kontrolei pār ES fondu finansējuma efektīvu izmantošanu. Viņa uzsvēra, ka šobrīd ir īpaši būtiski, lai nauda, ko saņemam no ES, tiktu novirzīta mūsu valsts ekonomikas ilgtspējīgai attīstībai.

Uzrunājot Saeimas deputātus, H.Almunja aicināja plānotās reformas un budžeta samazinājumu veikt pēc iespējas ātrāk, pretējā gadījumā sekmīgu Latvijas ekonomikas atveseļošanu nebūs iespējams nodrošināt. Latvijai nekavējoties jāpieņem adekvāti lēmumi, turklāt tiem jābūt orientētiem uz vidēja termiņa perspektīvu, jo nav iespējams izkļūt no šīs krīzes ar īstermiņa risinājumiem, teica ES ekonomikas un monetāro lietu komisārs. Viņš piekrita deputātu teiktajam, ka iedzīvotāji reformas izjutīs īpaši smagi, un rosināja veidot padziļinātu dialogu ar sabiedrību. Šos adekvātos lēmumus nav viegli pieņemt, tomēr tie ir nepieciešami, teica H.Almunja.

Komisijas sēdē. No kreisās: S.Šķesters, A.Kāposts, Dz.Rasnačs.

Latvijas nostāja par ĢMO izplatību

Saeimas Eiropas lietu komisija nolēma, ka Latvijai ES līmenī turpmāk jāiebilst gan pret ģenētiski modificētu organismu (ĢMO) audzēšanu, gan arī pret to izmantošanu lopbarībā un cilvēku pārtikā. Šāda nostāja attiektos tikai uz jaunu atļauju izsniegšanu ĢMO produktiem un neietekmētu jau iepriekš ES atļautu ĢMO saturošu produktu izmantošanu Latvijā, piemēram, lopbarībā.

Diskusijā vairums komisijas deputātu puda viedokli, ka Latviju nepieciešams pozicionēt kā valsti, kura ir brīva no ĢMO, uzsverot, ka joprojām nav iegūti pārliecinoši pierādījumi, ka ĢMO ir nekaitīgi cilvēku veselībai.

Kamēr mūsu rīcībā nav nepārprotamu pierādījumu par ģenētiski modificētas pārtikas nekaitīgumu, tikmēr mums jābūt piesardzīgiem, uzskata komisijas priekšsēdētāja. Latvijai daudz izdevīgāk ir izcelt savu bioloģisko un zaļo lauksaimniecību.

Deputāte Solvita Āboltiņa aicināja vispirms domāt par iedzīvotāju veselību, un tādēļ iestāties pret ĢMO audzēšanu, kā arī izmantošanu pārtikā un lopbarībā. Viņa atgādināja, ka deputātiem nodota nesen publikotā 800 pasaulē atzītu zinātnieku parakstīta vēstule, kurā tie lūdz uz pieciem gadiem apturēt jebkāda veida ĢMO izplatīšanu. Zinātnieki brīdina, ka ĢMO var veicināt tādu gēnu

izplatību, kuri nepakļaujas antibiotiku iedarbībai un uz kuru bāzes var rasties jauni vīrusi un baktērijas, kā arī kaitīgas mutācijas, kas var novest pie saslimstības ar vēzi.

Arī deputāts Artis Pabriks uzsvēra, ka ĢMO atļaušana būtu neatgriezenisks lēmums, tādēļ Latvijai izdevīgāk būtu censties sevi pozicionēt kā no ĢMO brīvu valsti. „Pieļauju, ka mēs ar šādu lēmumu ietu „pret straumi”, tomēr uzskatu, ka pareizāk būtu pievienoties tādām ES dalībvalstīm kā Austrija, kas pilnībā iestājas pret ĢMO. Ja mums tomēr neizdosies pastāvēt kā zaļai valstij, tad pie ĢMO atļaušanas varēsīm atgriezties vienmēr,” teica A.Pabriks.

Savukārt citi deputāti aicināja vairāk domāt par Latvijas lauksaimniekiem, kuriem ĢMO izmantošana lopbarībā ir ekonomiski izdevīga. Deputāts Mārtiņš Roze, norādot, ka ĢMO audzēšanu Latvijā atļaut nedrīkst, tomēr uzsvēra, ka ne Latvija, ne visa ES nespēj sevi nodrošināt ar gaļas produkciju. Lai šādu situāciju novērstu, lopkopībā jāļauj izmantot ģenētiski modificētu soju, kas ir izdevīgākais proteīnu avots. „Nostājoties pilnīgi aizliedzošā pozīcijā, mēs pretī saņemsim vēl daudz kaitīgāku gaļu no ASV un Argentīnas, kur lopbarībā tiek aktīvi izmantoti ne tikai ĢMO, bet arī dažādi augšanas hormoni,” uzsvēra M.Roze.

Komisijas priekšsēdētāja V.Paegle.

ES lauksaimniecības tiešmaksājumi

Īpašu uzmanību pavasara sesijā komisija veltīja jautājumam par ES lauksaimniecības tiešmaksājumu izlīdzināšanas iespējām. Deputāti konstatēja, ka neskatoties uz aktīvo lobēšanas darbu, Latvijas pārstāvjiem ES institūcijās pagaidām vēl nav izdevies panākt pietiekami lielu atbalstu ES tiešo lauksaimniecības maksājumu izlīdzināšanai.

Zemkopības ministrijas valsts sekretāra vietnieks Arnis Lapiņš apliecināja, ka Latvijas pārstāvji ar citu valstu ekspertiem šo jautājumu aktīvi pārrunās arī kuluāru sarunās, lobējot nepieciešamību izlīdzināt tiešos maksājumus. Tomēr dalībvalstu atbalstu bloķējošā mazākuma izveidei Latvijai pagaidām nav izdevies panākt, atzina A.Lapiņš. Viņš norādīja, ka Latvijai līdzīgu nostāju pauž dalībvalstis, kuru lauksaimnieki arī saņem mazus tiešos maksājumus, piemēram, Lietuva, Igaunija, Polija. Tāpat šai grupai daļēji iespējams pieskaitīt arī Lielbritāniju un Portugāli.

Lemjot par pozīcijām ES lauksaimniecības ministru padomei, komisija aicināja Latvijas pārstāvjus turpināt aktīvi iestāties par ES lauksaimniecības tiešmaksājumu izlīdzināšanu visu dalībvalstu lauksaimniekiem un ES lauksaimniecības politikas vienkāršošanu.

Atbalsta solidāru pieeju Gvantanamo ieslodzīto izmitināšanai ES teritorijā

Saeimas Eiropas lietu komisijas deputāti pauda atbalstu solidārai ES pieejai attiecībā uz bijušo ieslodzīto uzņemšanu pēc Gvantanamo aizturēšanas centra slēgšanas ASV.

„Latvija, iestājoties Eiropas Savienībā un NATO, piekrita būt par daļu no kolektīvās drošības sistēmas, tādēļ ir ļoti būtiski kopā ar citām dalībvalstīm atbalstīt ASV, vienlaicīgi domājot arī par informācijas apmaiņu Eiropas Savienībā un tās iekšējās drošības sistēmu stiprināšanu,” norādīja V.Paegle.

Komisijas deputāte Vineta Muižniece uzsvēra, ka, atbalstot šo pozīciju, Latvija neizsaka vēlmi būt pirmajiem, kas uzņems no ieslodzījuma atbrīvotos. Debatējot par drošības jautājumiem ES padomē, ir jāakcentē datu aizsardzības drošības un informācijas apmaiņas nozīme.

S.Kalniete norādīja, ka, pastāvot Šengenas zonai, ir atcelta pasu kontrole uz robežām, tādēļ mēs nevaram būt pilnīgi droši un pārliecināti par to, ka ieslodzītie, kurus uzņems citas ES dalībvalstis, neieradīsies Latvijā. Viņa uzsvēra, ka ir ļoti būtiski, lai visas ES dalībvalstis vienotos par skaidriem drošības un kontroles mehānismiem.

Sadarbība ar NVO

Eiropas lietu komisija jau tradicionāli ir atvērta sabiedrībai, un NVO pārstāvji regulāri tiek aicināti piedalīties visu būtiskāko komisijas dienaskārtības jautājumu apspriešanā, tiekoties ar NVO pārstāvjiem, uzsvēra komisijas deputāti.

Sadarbība ar nevalstiskā sektora pārstāvjiem ir ļoti būtiska, jo tā uzlabo mūsu darbu un ļauj noskaidrot sabiedrības viedokli, norādīja V.Paegle, piebilstot, ka viņas vadītā komisija, apstiprinot Latvijas nacionālās pozīcijas par ES Padomē izskatāmajiem jautājumiem, vienmēr atbildīgajām ministrijā pieprasa tās saskaņot ar NVO.

V.Paegle arī akcentēja, ka Eiropas lietu komisija līdzās nacionālo pozīciju apstiprināšanai pastiprinātu uzmanību pievērš parlamentārajai kontrolei pār vairākiem Latvijai būtiskiem jautājumiem, kuros tiek uzklauts arī NVO viedoklis. Kā piemēru komisijas priekšsēdētāja minēja parlamentāro kontroli pār ES fondu līdzekļu izmantošanu, ES Lisabonas stratēģijā definēto mērķu sasniegšanu, ES lauksaimniecības tiešo maksājumu izlīdzināšanu, kā arī ES attiecībām ar kaimiņvalstīm, it īpaši Ukrainu, Moldovu un Gruziju.

Informāciju sagatavoja Saeimas Sabiedrisko attiecību biroja Preses dienests sadarbībā ar Saeimas komisijām. Foto – Saeimas Kanceleja.